buzardan: ſic habet i fine Re. Ter/
tio reedificati ſt p Neemiā ꝛ deſtru/
cti ſt poſtea ab anthiocho rege ſyrie:
ſic habet i. Macha. i. Quarto Judas
machabe᷒ reedificauit eos. vt habet
i. mach. iij. Quito reedificauerūt eos
reges iudee alienigene q̃s p᷒ea adri/
an᷒ eqſtris penit᷒ deſtruxit Caſ. dul
ciſſim᷒ nimis emanauit pſalm᷒ iſte de
amaro ꝯpūctōis fōte deſcēdens. Sꝫ
qd lachrymaꝝ iſraeliticū populū tūc
ꝯfudiſſe credam᷒: vbi tanta afflictōe
plāgebat pnceps? Quis eni illo flēte
nō fleret? Quis illo dolēte ñ gemēt?
qñ ꝓiecto diademate rex cinerē ge/
ſtabat i capite: can᷒ cunē nō etate No
luit ei ſe videri forinſec᷒ ornatū. q ſe
int᷒ nouerat eē fidiſſimū Hinc eſt ꝙ
dū in hoc libro ſeptē pſalmi peniten/
tiū eē doceant: ecclaꝝ vſu receptū eſt.
vt qties pctoꝝ venia petit: p iſtū ma
gis dño ſupplicet Nec īmerito. qm in
nullo pſalmoꝝ q penitētib᷒ maxie ne
ceſſari᷒ ē tāta virtutis hūilitas inue
nit. vt rex potens. ꝛ in ꝓphetali cul/
mine ꝯſtitut᷒. tanq̃ extrem᷒ hominuꝫ
ſua feſtinauerat pctā deflere. Deinde
q: poſt abſolutōis ꝓmiſſionē tāta ſe
ꝯſtrinxit neītate lachrymaꝝ q̃ſi ei mi/
nime fuiſſꝫ ignotū. Nō eni hic vt i ce
teris penitētialib᷒ pſalmis alıqd diffi
cile dr: q̃le ē illud qđ in vi. pſalmo dr
Lauabo p ſingulas noctes ⁊c. Nec il
lud qđ in xxxi. ps᷒. dr. Grauata ē ſup
me man᷒ tua: ꝯuerſus ſum i erumna
mea dū ꝯfigit ſpina. Nō illud qđ in
xxxvij. ps᷒ ait Cōputruerūt ꝛ corru
pte ſt cicatrices mee a facie īſipiētie
mee. Nec illud qđ i ci. ps᷒. dicit: quia
cinerē tanq̃ panē manducabā. ꝛ poculū
meū cū fletu miſcebā. Nō illud qđ in
cxxix. ps᷒ dr. De pfundis clamaui ad
te dñe. Sꝫ dauid rex a ꝓpha corrept᷒
et pctī ſui agnitōe pterrit᷒: petit a cle
mētiſſimo iudice. vt p miam ipſi᷒ ab/
lut᷒ ſordibus oīm pctoꝝ reddat oīo
mūdiſſim᷒. Qm vo ꝓpha dauid puı/
debat ſeqntes populos p iſtū pſalmū
copioſiſſime pnie remedia petituros.
merito ſcā mr eccia elegit hunc ps᷒.
freqnti meditatōe a fidelib᷒ in orōni
b᷒ ſuis iterari. Hui᷒ āt pſalmi nūer᷒
nō vacat a myſterio: ptīet ei ad annū
iubileū. q apud hebreos ꝯtract᷒ vete/
res obligatōes qꝫ ſoluebat. quē i leui
tico dñs ānum remiſſiōis vniuerſos
habitatores terre vocare pcepit Sic
et ps iſte calculo qnqgeno ꝯſtitut᷒ ſi
corde puro dicat: delicta diſſoluit: chi/
rographū nr̄e obligatōis euacuat: et
nos a debitis pctoꝝ tanq̃ remiſſiōis
ann᷒ preſtāte dño reddit puriſſimos
Hie. Nos igit dñe ieſu xp̄e famuli
tui ſupplices depcamur. vt pietatis
ꝯſilio magnis facinorib᷒ nr̄is imēſaꝫ
miam largiaris. atqꝫ p ꝯtritōeꝫ cordis
hūiliati mactādo vicia: iugulādo deli
cta: dignū tibi ꝛ acceptabile de nobis
ppares olocauſtū: q cuꝫ pr̄e ꝛ ſpū ſcō
viuis ꝛ regnas de᷒ p oīa ſe. ſe. Amē.

Quid gloriaris

Titul᷒. i finē. itellect᷒ dauid
cū venit doech idume᷒ ꝛ annūciauit
ſauli ꝛ dixit ei. venit dauid i domum
abimelech Hie. de hac ānūciatōe ha
bet. i. Re. xxij. ꝙ cū ſaul turbat᷒ ēēt
ꝙ dauid euaſiſſet man᷒ ei᷒ ꝯqreret de
ſuis ſuis tanq̃ fautorib᷒ dauid. Iſte do
ech dixit ſauli ꝙ viderat dauid i do/
mo abimelech ſacerdotis: ꝛ ꝙ dede/
rat ei panes ꝛ gladiū golie: adiūgens
falſū ſic mod᷒ ē detractoꝝ. ſcꝫ ꝙ abi/
melech ꝯſuluiſſꝫ ꝓ dauid deū. ꝓpt qđ
ſaul irat᷒: iuſſit ſacerdotes. vxores et
paruulos eoꝝ interfici. ꝛ ciuitatē eo
rū deſtrui. Cui᷒ iuſſiōis doech cū ſu/
is ſatellitib᷒ fuit executor vt ibidē le
git Hier. Per ſaul mors itelligit: p
dđ vita. qđ eſt ꝙ ſaul pſequit dđ: niſi
ꝙ ab initio ſeculi ſp mors pſequit vi
tā noſtram. q: q iſta preſentia amant:

pſequũtur ſanctam eccleſiã .i.illos q̃
celeſtia diligũt Au. Agitur eĩ in h
pſalmo de duob⁹ generib⁹ hominum
vnũ laborãtium:alter᷑ inter quos la/
borat.vnũ de terra:aliud de celo co/
gitãtiũ. Genus vero bonorũ aut pro
pheta alloquit gen⁹ malorum dicens
Quid gloriaris ĩ malicia. Hic.
Quaſi dicat.hec eſt peſſima glo/
ria:q᷑ ꝓpria eſt eorum qui peccant ex
certa malicia.de quib⁹ dicit Prouer.
i. Letãtur cũ male fecerint .ꝛ exultãt
in rebus peſſimis qui potẽs es ini/
q̃tate .i.ad q̃d gloriaris ꝙ potes op
primere innocentẽ ꝛ ꝓximum. Pri/
mo igit arguit ipm de mala volũta/
te:ſcd̃o de mala ptãte:tertio de obſti/
natione in malum:cũ ſubiungit Au.
Tota die. id ẽ toto tpe ſine laſſitu/
dine:ſine interuallo:ſine pauſatione
iniuſticiã cogitauit lingua tua. Hu.
Lingue nõ ẽ cogitare:ſed cordis.vñ
ĩ ꝯiunctõe iſtorũ:ſcȝ cogitauit lingua
notat ꝙ tã cito cogitat:tã cito loquit.
ſicut dicit Eccl. xxi. In ore fatuorũ
cor illo᷑. Tranſlatio hebraica habet
Inſidias cogitauit lingua:ꝛ hãc lin/
gue cogitationẽ ꝑduxit ad actũ: quia
ſicut nouacula acuta feciſti doluȝ.
Ecce q̃d faciũt ſanctis mali Hier.
Nouacula ꝑſecutores intelliguntur
Sicut ergo nouacula q̃ſi inſenſibilit
tollit capillũ Sic ꝑſecutores doloſe
auferunt ſanctis bona tpalia ſupflua
Per capillũ enĩ ſupfluitas diuitiarũ
intelligit Au. Illi eĩ q̃ adherẽt co/
de deo:ſic hñt iſta terrena tanq̃ capil
los:q᷑ contemnunt oĩa preſentia bo/
na:inſup ꝛ iſtam vitã Hu. Et q᷑ ꝑ/
ſecutores bono᷑ exultãt in reb⁹ peſſi
mis. Ideo ſubiungit Dilexiſti mali/
ciã. nõ deſerit malũ qui ipſuȝ diligit
ſup benignitatẽ. Ecce pc̃m ĩ ſpũȝ
ſanctuȝ Unde apoſtol⁹ ad galath.v.
Fructus aũt ſpũs benignitas iniq̃/
tatẽ. videlȝ inique loqui indiſcrete ꝛ
doloſe. magis q̃ȝ loqui equitatem.
Caſſ. Plerũq̃ȝ hoĩes qui peccata fa
ciunt:ipſi per decorẽ compoſite locu
tionis:ſe abſcõdunt.nolunt in ſe de/
prehendi q̃ norunt generaliter ab oĩ
bus dãnari. Dilexiſti omnia verba
precipitatiõis. Hu. Uerba precipi
tatõis dicũtur verba adulationis.vñ
Iſa.ix. Erũt qui beatificant populũ
iſtũ ꝛ qui beatificant precipitati. Id ẽ
Uerba precipitatiõis ſunt verba de
tractiõis.vnde trãſlatio hebraica hȝ
Dilexiſti oĩa verba ad deuorandum
Detractores dicũtur ſuis ꝟbis frau
dulenter deuorare bonos. vñ in alio
pſalmo dĩ. Qui deuorãt plebẽ meaȝ
ſicut eſcam panis: et hoc facit lin/
gua doloſa. Au. Miniſtra fallacie ẽ
lingua doloſa:aliud corde cogitãtiuȝ.
aliud ore ꝓnũciantium.ſed in his ſb/
uerſio Propterea de⁹ deſtruet te in
finem. etſi mõ videris ſtare ꝛ flore.
tanq̃ȝ fenũ in agro deſtruet te deus:
qñ dicet. Ite maledicti in ignẽ eťnũ.
et q̃uis fixeris ĩ amore mũdi radicẽ
cordis Hu. Tñ de⁹ euellet te. δ fe
licitate tpali ĩ q̃ ꝯfidebas et emigra/
bit te .i.emigrare faciet te δ tabna
culo tuo .i.ab hac vita aĩam a corpe
auferendo et radicẽ tuã .i.malã vo
lũtatẽ tuã.ex qua ꝓceſſit malicia tua
euellet de terra viuentiũ. Caſſ.ple
na ingens formidoloſa dãnatio de ſo
cietate ſcõ᷑ euelli.ꝛ ĩ perpetuis igni
bus mancipari Ni. Deinde ponitur
vtilitatis ꝯſequentia.q᷑ iuſti vidẽtes
punitionẽ iniquo᷑ ex hoc firmantur
magis in bono.ꝛ ꝯtẽnũt ꝓſpitatẽ ma
lo᷑.vnde dicit Uidebũt iuſti ĩtelli
gẽdo nũc dãnationẽ malo᷑ et time
bũt. magis offendẽ deũ q̃ȝ ãte. ꝛ ſup
eũ ridebũt. ꝯtẽnentes ei⁹ ꝓſperitatẽ
ꝓteritã Aug⁹ Intelligam⁹ ꝛ diſcer/
nam⁹ duo iſta tpa ſatis vtilit timendi

et ridẽdu. Quãdiu enim ſum⁹ ĩ hoc ſe/
culo nõ dñ ẽ ridẽdũ ne poſtea plore/
mus Juſti ãt q̃ viuũt modo ex fide
intelligũt ꝙ dãnãdi ſunt mali. ꝓptẽa
timẽt ꝛ ſibi. Quid ei ſũt hodie ſciunt.
quid futuri ſit cras neſciunt. Quia ꝗ
nũc ad maloꝝ imitationẽ labi poſſũt.
hinc habẽt formidinẽ. Quãdo ãt ride
bũt? Cũ venerit dies nr̃ .i. manifeſta/
tio chr̄i ad iudiciũ tc̄ iuſti ridebũt ſu
ꝑ dãnatiõe maloꝝ. Gre. vi. moraliũ
Jllic nõ habẽt ↄpaſſionẽ. ꝙ dãnatis
tũc ꝓdeſſe nõ poſſũt. Aug. Tu cor/
rige reatum, et gaudebis ad iudicez.
Hodie enĩ hortatur te ne iudicet te.
cũ aũt venẽit iudiciũ tp̃s: correctiõis
locus ñ erit: ſꝫ tm̃ dãnatiõis. Erit ibi
pñia ſed ĩfructuoſa ꝙ ſera. tũc dicẽt
Juſti. Ecce hõ q̃ ñ poſuit deũ adiu/
torẽ ſuũ. ꝑ bõa mẽita. Sed ſperauit
in multitudĩe diuitiaꝝ ſuaꝝ. Caſſ.
Diuitias hic: vniuerſas pompas ſe/
culi accipe debem⁹: in quib⁹ iſti ſeculi
amatoꝛ ſpẽ et fiduciaꝫ poſuit, et ideo
dãnatus ẽ. Hier. Sꝫ nũq̃d tãtũ ma
lũ ſit diuitias hr̃e. tãtũ vt de iuſto habe
ant et deo grãs referat q̃ eas dedit?
Nõ. Sed malũ ẽ ſpeꝫ in diuitijs ponẽ.
cũ ĩ alio pſ⁰ dic̃. Diuitie ſi affluãt no/
lite coꝛ apponere. Diuitias licꝫ habẽ
ad nc̃itateꝫ. ꝛ ñ licet poſſidẽ ex amo/
re. Nã abraã ꝛ reliqui boni diuitias ha
buerũt. ſed ſpẽ in eis nõ habuerunt.
Sequit̃. Et ꝓualuit. Nic. Ad tp̃s
in vanitate ſua. ꝙ ꝓſpitas ei⁹ trã/
ſiuit velut vmbra. Aug. Quid ei va
ni⁹ eo q̃ putat pl⁹ hr̃e nũmũ q̃ꝫ deum?
Ergo h̃ genẽ maloꝝ dãnato: q̃d di/
cis d̃ te o corp⁹ chr̄i? Ego ãt ſic̃ oliua
fructifera in domo dei. Nic. Per
oliuã fructiferã hic ĩtelligit̃ oleũ q̃d
de fructu oliue exprimit̃. q̃ lucerne ĩ
domo dei replebãt̃. ſic̃ legit̃ leuitici.
xxiiij. Eſt igit̃ ſenſ⁹. Ego ãt ſic̃ oliua
fructifera. i. ſic̃ fruct⁹ oliue ẽ fomẽtuꝫ
lumĩs ĩ domo dĩ: ſic ĩnocẽtia mea lu
cebit corã d̃o. nec extinguet̃ ꝑ maloꝝ
nequitiã. Speraui nõ ĩ diuitijs ſic̃ genus
maloꝝ ſed in mĩa dei. Hie. Quia
hec nõ ẽ hũane fragilitatis facultas
vt ꝑ ſe q̃s ſaluus fiat: ſed ꝑ mĩaꝫ dei
in et̃nũ et in ſeculũ ſeculi. Nic. i. ñ
tm̃ ſpaui ĩ mĩa dei ĩ vita pñti, ſed ĩ vi/
ta futura. Cõfitebor tibi ĩ ſeculũ. i.
laudabo te. ꝙ feciſti mihi mĩaꝫ ĩ pñ
ti. ꝛ expectabo nomẽ tuũ. in futura
retributiõe iuſtoꝝ. Nomẽ ei⁹ ẽ ieſus
.i. ſaluatoꝛ. Caſſ. Nomẽ eius expe/
ctat. qui ſe ĩ iudicio dñi ſaluatoris ꝑ
mĩam ei⁹ credit eẽ ſaluãdũ. qm̃ bonũ
eſt. Aug. i. dulce et ſuaue. in cõſpe/
ctu. i. in iudicio et eſtimatiõe ſãcto
rũ tuoꝝ. q̃ ſcꝫ guſtãt ſuauitatẽ boni
tatis eius, ſicut guſtauerat btũs Ber
nard⁹ q̃ dicebat. Jeſ⁹ ẽ melos ĩ aure:
mel in oꝛe. et iubilus ĩ coꝛde. Nic.
Hoc tñ nomẽ in cõſpc̃u maloꝝ ñ eſt
bonũ, q̃ frequent̃ ꝟbis et factis blaſ/
phemãt ipm. Coll. Hoc nomẽ audi
re poſſũt et boni et mali. nõ ãt guſta
re niſi ſãcti. Et quãto q̃s ſãctioꝛ ẽ: tã/
to dulcius et ſuaui⁹ ſapit nomen dñi
in coꝛde ei⁹. Tãto etiã patiẽti⁹ ꝛ deſi
derabilius ipm expectat, vt tãdẽ vide
re mereat̃ q̃d amat. Nos igit̃ chariſſi
mi ↄſiderata iniq̃ꝝ ꝑditione: ꝛ bono
rũ ſaluatiõe. Rogem⁹ ſupplici mẽtis
deuotiõe dñꝫ deũ nr̃m vt ab oĩ dolo
liberi: ab oĩ iniq̃tate mũdati: merea/
mur plãtari ſicut oliua fructifera ĩ ci
uitate celeſti: vbi in trinitate pfecta
laudat̃ de⁹ in ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Dixit inſipiens

Titul⁹. Jn finẽ ꝓ amalech ĩ/
tellect⁹ dauid. Antiochus rex gre/
cie in tãtã inſaniã deuenit ꝙ negauit
verũ deũ. ꝛ captiuauit populũ iſrael.
et cepit ciuitatẽ hirl'ꝫ. et poſuit idola ĩ
tẽplo vt habet̃ ꝑmo machabeoꝝ. i. de

quā captiuitate fuit popul⁹ iſrael libera
tus p machabeos Fecit ḡ dauid hūc
pſalmū ꝯ hūc fatuū ī gē ad laudē dī
in directionē et cōfirmationē populi
Hug. Hic tāgit hiſtoriā q̄ h̄r ꝑmi
Regū xxv. ca. Ubi dr̄ ꝙ abſente da
uid amalechite irruētes in ſychelech
ꝑuā ciuitatē: (quā dedērat ei Achis
rex geth) expugnauerūt eā.⁊ vxores.
⁊ filios et aīalia dd̄ captiuātes.ſuccē
derūt ciuitatē Quod cū dd̄ reuertens
de exercitu achis cognouiſſet.ꝑſecu/
t⁹ ē amalechitas.q̄s ꝑcuſſit.⁊ oīa ſua
libērauit et ī duxit Hic āt ps agit n̄ d̄
hiſtoria iſta.ſʒ d̄ ſignato h⁹ nōis amal
lech Hier. Quod interp̄tat̄ dolēs ſiu
ue ꝑturiēs.⁊ ſignificat ecclīam corp⁹
chr̄i q̄ dolet ꝓ peccatis ſuis et alioꝝ.
⁊ ꝑturit filios ꝑ vbū p̄dicatiōis. ſicͭ
Apl's dic. Per euā ̄m ego vos genui
Caſ. Licet ei ps iſte magna ex ꝑte ſi
militudīs ꝯſuū xiij° pſalmo ꝯuenire
noſcatur Intellect⁹ ipoꝝ ꝙ̄ marie ꝑ/
mutatus ē:diuerſitate tituloꝝ Nam
cū ille hēat ꝓ titulo ps dd̄ Iſte cōu/
net In finē ꝓ amalech ītellect⁹ dauid
vt̄s.dictū ē.ita nō mutatis ꝯſib⁹ ali/
ud ille:aliud iſte ꝓnūciat eē vcͭuꝝ
Ille eī ꝯ iudeos ꝓmitit̄ Iſte ꝯ om
nes peccatores inſurgere genēaliter
iudicat̄ Ille de īcarnatiōe dn̄i.iſte de
aduētu iudicij in fine ps dicturus ē.
¶ Eccīa igit̄ multorum refrigeſcēte
charitate dolēs.ꝓplʒ cōmonet ꝑfidoꝝ
vt a ſuis iniq̄tatibus cōq̄eſcat.ne ī dī
na diſceptatiōe .i.iudicatione vel ar
gutiōe diſpereat. vn̄ ꝓpha in ꝑſona
eccīe genus maloꝝ increpās ait.

DIxit inſipiēs] cogitādo [i. cor
de ſuo] vbi ē de⁹? ſubaudit [nō
ē de⁹] Aug. Qui putat deo placē
facta mala.nō eū putat deū Si ei de⁹
eſt:iuſt⁹ ē Si iuſt⁹ ē:diſplicet ei iniuſti/
cia:diſplicet iniqtas.Cū dicis ī corde
tuo fauet iniqtatibus meis deus.nihil
aliud dicis ꝙ̄ nō ē deus Caſ. Erge
hūc inſipiētē ꝑ multiplices errores
potuiſſes aduertē.pluralē illi nume/
rū decēt adiūxit dicēs Hie. Cor/
rupti ſt̄] de lege bone nature [⁊ abo
minabiles] .i.odibiles [facti ſūt ī iniq
tatib⁹] ſuis Ni. [n̄ ē q̄ faciat bo̅m] .i.
meritoriū.q̄d fiēi n̄ pōt ſine fide ope
rāte bo̅m ꝑ dilectionē.lʒ aliqn̄ facerec
aliq̄d bonū de genē [n̄ ē vſq ad vnū
] Caſ. Hoc ē enī q̄d eccīa dolebat
vt ī tāta multitudīe ꝑditoꝝ n̄ ſit qui
poſſʒ opari. q̄d de illis tm̄ debʒ acci
pi q̄ ex religionē catholice fidei poſſ
ti ī obſtiatiōe deteſtabili ꝑdurant.de
q̄b⁹ inferius ē dictur⁹. Qui deuorant
plebē meā et reliq̄ Dn̄s d̄ celo ꝓſpe
xit] .i.d̄ vnoq̄q ꝑdicatore ſuo q̄s tāq̄
celū īſidet Hie. Proſpicit ds̄ ꝑ ſu
os ſanctos [ſup filios hoim] Caſſ.
Ut errātes nō ꝑderet:ſed pēitētes
pia cōfeſſiōe ſaluaret. Ad hūc finem
ꝓſpexit [vt videat] .i.videri faciat
vt icredul' ⁊ ꝑuerſis excuſatio tolle/
ret̄ Nic. [ſi ē intelligēs] ꝑ verā co
gnitionē [aut requirēs deū] ꝑ verā
⁊ bonā operationē Quales āt iuēti fu
erit ſbdit̄ Omnes decliauerūt] a re
ctitudīe iuſticie [ſimul inutiles facti
ſt̄] .i.inepti ad ꝓſecutionē vite bone
Sicut medicia dr̄ inutilis.q̄ ē inepta
ad cōſecutiōeʒ ſāitatis Hie [nō eſt
qui faciat bonū nō ē vſq ad vnum]
Null⁹ eī ex iſtis īplet volūtatē pr̄is
celeſtis Ni Un̄ ly vnū ponitur in
cluſiue vt ſit ſēſus.ꝙ nec vn⁹ talis re
perit̄ in eis Caſſ Nā ſi aliquē bonū
voluiſſʒ itelligi.nō dicēt vſq ad vnū
ſʒ p̄t vnū.hoc de illis dicit qui corde
durato in ſcelerato ꝑmanſere.ꝓpīto
Ni. Cōſequēt̄ pōit̄ pene d̄ēmiatio
cū dic. Nōne cognoſcēt oēs q̄ ope
rāt̄ iniq̄tatē] Caſſ Scilicʒ q̄ fideles
dn̄i laniare contēdūt:q̄ ꝯ mādata dei
viduas opprimūt.pupillos expoliāt:

de quib⁹ ſbdit Lq̄ deuorāt plebē meaꝫ
vt cibū panis⸣ Nic. i. ita delectanꝭ
in ſpoliatiōe ⁊ occiſiōe inocētū acſi
comederēt bonū cibū Caſ. Vel ita
in vſuꝫ habēt ꝑſeq̄ innocētes. ſic pa
nis ē cibus q̄tidiana comeſtiōe ꝯſide
rat⁹ Nec vacat ꝙ dic̄ plebē meā: vt
oſtēderet oīa ſupiora ſe dixiſſe ꝯ peſ
ſimis Nic. Qui vtiqꝫ ſciēt dei iuſti
ciā ꝑ pene inſtigē de expiētiā Aug.
Tūc ei ſciēt i pena: q̄d nūc ignorāt i
culpa. ꝙ oculos q̄s culpa claudit. pe/
na apit Nic. Vn̄ in pſona taliū dicitꝭ
Sap. v. Laſſati ſum⁹ i via iniq̄tatis ⁊
ꝑditiōis: ābulauimus vias difficiles:
viā dn̄i ignorauim⁹. Quid nob ꝓfuit
ſꝑbia nr̄a. aꝫ q̄d diciaꝫ iactātia ꝯtulit
nob: trāſierūt oīa illa tāq̄ vmbra. Et
ſubditꝭ ibidē. Talia dixerūt i iferno hi
q̄ peccauerūt De qb⁹ pccōib⁹ adhuc
ſbdit Deū nō iuocauerunt Aug:
Hoc quiſq̄ inuocat q̄d vult ad ſe ve
nire Nā cū dicis De⁹ da mihi diuiti
as: nō vis vt ipe de⁹ vēiat. ſꝫ vis vt di
uitie veniāt ad te Ergo iſti q̄ ꝓpt ſe
cularia cōmoda: q̄ ꝓpt ērena bona: q̄
ꝓpter pn̄tē vitā ⁊ terrenā felicitateꝫ
iuocāt deū: aut ſeruiūt deo: nō inuo/
cāt deū. Propt q̄d de illis ſeq̄ꝭ Lillic
trepidauerūt tiōre vbi nō erat tiōr
.ſ. iuſt⁹ Caſſ. Peccatores mūdi iſti⁹
in iſto ſeculo timēt ne adepta felici/
tate fraudēꝭ. ne diciis inuentis min⁹
ꝑfruanꝭ. ne adq̄ſitis priuenꝭ honori/
bus Hic ei viui formidāt amittē q̄ ſe
tn̄ norūt hūana cōditiōe relīquē Illa
ei nō cogitāt per q̄ veriſſimo timore
torquēdi ſūt. qn̄ illis erit flet⁹ et ſtri
dor dentiū Et vere ſciēt pccōres ꝙ
malū nō erit īpunitū Qm̄ de⁹ diſſi/
pauit .i. diſſipabit Loſſa eoꝝ Verſ⁹
iſte nō ē dict⁹ i tredecio pſal. ſꝫ nouiꝭ
hic ad cōfirmādū iudicij tp̄s appōiꝭ
De⁹ ei i futura diſceptatiōe ipoꝝ diſ
ſipat oſſa. i. obſtiatiōes duriſſimas q̄
rū nouit atrociter induruiſſe ꝯtumā.
Addidit q̄ꝫ Lq̄ hoīb⁹ placēt q̄d ſcele
ratoꝝ ſpēalit eē dinoſcitꝭ Iuſt⁹ vir ſi/
bi ſemꝑ diſplicet, dū carnis ſue vitia
celeſti cōſideratiōe caſtigat Mali ꝯo
amāt vn̄ pereāt: ꝯſiderāt vn̄ dānenꝭ
Hu. Sꝫ nōne bonū ē hoīb⁹ placere
ſm̄ illō eccī. viij. Frue magnatis ſine
querela. Vnde Exodi. ſecundo. et
Danielis ſecundo. legitur ꝙ Moy/
ſes et Daniel fuerūt amici regū Itē
dic̄ Apoſt. pma ad Cori. x. Ego ꝑ oia
hoīb⁹ placeo. Solutio Bonū ē placē
hoīb⁹ ad illiciēdū eos ad bonū. ⁊ ſm
h̄ intelliguntꝭ autoritates p̄dicte Ma
lū āt ē placere eis ꝑ inani glīa. ⁊ ſic in
telligitꝭ q̄d hic dicitꝭ: q̄ hoīb⁹ placēt. i.
placē appetūt ꝓpt iane glīaꝫ Secūda
pena maloꝝ expmitꝭ cū ſubditꝭ Lꝯfuſi
ſūt .i. confūdenꝭ ⁊ erubeſcēt: qn̄ eis
dicetꝭ Ite maledicti in ignē etnū Lqm̄
ds ſpreuit eos quia deū ſpreuerunt.
Spreuit āt de⁹ eos q̄s nō corripit:
ſꝫ ſinit eos currere ꝑ cāpos licentie.
Unde ſupra dixit. Auferunꝭ iudicia
tua a facie ei⁹ Seq̄ꝭ Caſſ Quis da
bit ſupple niſi tu dn̄e Vox eccīe cre
dētis ē: nō dubitātis Lex ſyō illa ce
leſti Lſalutare iſrael .i. ſalutē pplo fi
deli ꝑ fideꝫ verā deū vidētu Lcū con
uerterit dn̄s captiuitatē plebis ſue:
exultabit Jacob ⁊ letabitꝭ iſrl̄ Ver/
ſus iſte futurā cōmemorat felicitateꝫ
qn̄ fideles dn̄i pleiſſima libtate gau/
debūt Et reſpice ꝙ i reſurrectiōe ge
nerali frequenꝭ Jacob pr̄iarcha iſra
el noiatꝭ: ꝓpt illud Jacob dilexi Eſau
āt odio habui Cōgrue ſi q̄dē dilect⁹
in tāta tp̄is cōmemoratiōe pōitꝭ vbi
ſine fine gaudetꝭ Intulit: ⁊ letabitur
iſrael Interp̄tari dixim⁹ iſrael vir vi
dēs deū. q̄d eccīe ſine dubitatiōe con
ceditꝭ: qn̄ ſicut illi ꝓmiſſū ē i etna pa
tria collocabitꝭ Coll. Nos igitꝭ fr̄es
chariſſimi q̄diu nob ſupeſt vita mēn

diabijciamus opa tenebraꝝ: deſpicia
mus mūdū cū delectatiōib⁹ ſuis. q̄ti
nus īherēdo ſācte ꝯuerſatiōi talē dī
adiuuāte gr̄a poſſim⁹ ducē vitā in h̄
mōꝛtli corꝑe: vt p⁹ hāc vitā pn̄tē āte
ꝯſpēm et̄ni iudicis: ꝯſeq̄mur et̄ nāꝝ
et et̄ne vite ſaluationē. ad quā nos ꝑ
ducē dignet̄ ipe pijſſim⁹ dn̄s nr̄ Jeſ
chr̄s. cui ē hōr ꝛ glā i ſecula. ſe. Amē

Deus in nomie

Titulus In finē ꝓ carmib⁹
intellect⁹ dd̄ cū vēiſſēt ziphei ꝛ nūci
aſſēt Saul Nōne dauid abſcōdit⁹ eſt
apud nos? Hu. Iſte titul⁹ ſumit̄ de
hiſtoꝛia q̄ ē pmi Regū xxiij: ꝛ xxvi.
Nō q̄ ps iſte agat d̄ hiſtoꝛia illa: ſed
q̄ agit de myſtē̄io illi⁹ hiſtoꝛie. Dic ei
dauid fugiēs a facie Saul q̄ cū pſeq̄
bat̄: latuit inter zipheos: ꝛ illi ꝓdi
derūt eū Sauli ad īficiēdū. Sic et
boni ī h̄ mūdo latēt int̄ malos q̄ flo
rēt: ꝛ ab eis fatigāt̄. Eſt ḡ ſēſ⁹ h⁹ titu
li In h̄ ps° oñdit̄ itellect⁹ Dd̄ ꝓhē
vel cui⁹libꝫ fidelis. Intellect⁹ dico ha
bit⁹ ꝓ eo q̄d fc̄m ē cū vēiſſēt ziphei ꝛ
nūciaſſēt ſauli. Ziphei iterp̄tāt̄ floꝛē
tes. Per h̄ ei itelligit̄ q̄ peccatoꝛes
floꝛētes in h̄ mūdo: nūciāt Sauli .i.
moꝛti vel diabolo bonos latē int̄ ma
los. quē intellectū hn̄t q̄ mētis aciē
intēdūt ī finē .i. i coꝝ nouiſſima. vide
lꝫ: ad quē finē iniqui floꝛētes ſēt vētu
ri. Et iō itelligētes coꝝ falſā felicita
tē eīminādā: ſꝑ ſt in carmib⁹ .i. i laudi
bus Aug. Quib⁹ laudib⁹? Dn̄s de
dit. dn̄s abſtulit: ſicꝫ dn̄o placuit ita fa
ctū ē: ſit nomē dn̄i bn̄dictū. Si pſal^m
intelligē volum⁹: īueniam⁹ ī gen̄e hu
māo h̄ dd̄ abſcōditū ꝛ latētē: ꝛ īueni
am⁹ ei aduerſarios floꝛētes. Attēde
dauid latētē. Moꝛtui ei eſtis: dic apo
ſtol⁹ mēbris chr̄i: ꝛ vita vr̄a abſcōdi
ta ē cū chr̄o ī deo. Iſti ḡ latētes quā
do erūt floꝛētes? Cū chr̄s īquit appa

ruerit vita veſtra. tūc ꝛ vos appare
bitis cū ipſo ī glā. Et tē iſti ziphei are
ſcēt. Hie. Sicut herba q̄ hodie viri
dis videt̄ eē vſq̄ꝗ venit hyems: ſic
peccatoꝛes q̄ ſperāt ī diuitijs ꝛ gloꝛiāt̄
ī vanitatibus ſeculi vidēt̄ nūc floꝛe:
ꝛ ī die iudicij areſcēt atq̄ꝫ igni īſer
uāt̄. Iſti deputāt̄ ad penā: ꝛ ſcī ad re
gnū Aug. Iſta duo genēa hoim di
ſtiguē debetis: ꝛ coꝝ alterū eligere.
Quid ei noſſe tibi ꝓdeſt: ſi eligere pi
ger es? Equidē nūc eligēdi facultas
adiacet: veniet tp̄s qn̄ tibi ptās deē̄it
eligēdi. cū iā de⁹ ſn̄iaꝫ nō differt iudi
cādi: Sed multi filij lucis infirmi. cū
viderint felicitate floꝛē malos: di
cūt apud ſeipos Quid mihi ꝓdeſt i
nocētia? Quid mihi q̄ deo ſeruio: q̄
mandata eius cuſtodio: q̄ nemini
iniuriam facio? Ecce hec omnia fa
cio: ꝛ floꝛent illi: ꝛ ego laboꝛo. Sed
intellige q̄ lꝫ nc̄ floꝛēt in ſeculo: are
ſcēt tamē in iudicio: et p⁹ ariditatē ī
ignē mittent̄. Ignoꝛas q̄ de⁹ tu⁹ ad
te vēiēs. tibi ꝓmiſit q̄ ꝑ multas tri
bulatiōes oꝫ te itrare ī rgnū dei: ſic h̄
in ſeipo oñt. Si flos et gloꝛia ziphe
oꝝ: amatoꝝ videlꝫ mūdi appetēd⁹ eſſꝫ.
ipe dn̄s tu⁹ nōne ī h̄ ſeculo floꝛuiſſꝫ?
Maluit eī int̄ zipheos latere: ꝛ dicē
pōtio Pilato int̄rogāti de regno ei⁹
Regnū meū ñ ē de h̄ mūdo. Ergo h̄
latebat: ꝛ oēs boni latēt h̄: q̄ bonuꝫ
coꝝ int⁹ ī coꝛde coꝝ ē: vbi fides: vbi
charitas ꝛ ſpes ac ceteꝛ v̄tutes abſcō
dūt̄. ꝛ hoꝝ bonoꝝ merces latet: ſꝫ ap
parebit cū venēit fili⁹ hoīs ſepare o
ues ab hedis: bonos a malis. Tunc
ziphei ad ſiniſtrā ſtātes ſero penite
būt ſe ī d̄licijs h⁹ ſeculi floꝛuiſſe. Si ti
bi aliqua ſeculi ſblimitas cōpetat: ob
ſerua ī occulto v̄tutes tuas: ꝛ foꝛas
de ſblimitate noli extolli. Nā ſi ex il
la vel de ſeculi ꝓſpitate clar⁹ fueris. ca
des ī floꝛes zipheoꝝ. Aug. Attēde

ꝙ Heſter regīa dep̄cās ꝓ liberatiōe
populi ſui cepit orare. ⁊ i illa orōe cō
feſſa ē illa oīa īſignia r̄galia ſic ſibi eſ-
ſe velut pānū meſtruate. Et ſi h̄ mu
lier iudea potuit. nō poterit eccīa chri
ſtiana? Ipa igit̄ eccīa .i. popul⁹ fidel̄
p̄cat̄ ne eū inimici fortiſſimi grauare
p̄ualeāt: dicēs.
Deus i noīe ꝗd ē Jeſus .i. ſalua
tor ſaluū me fac. qui dicat ſalua me ī
tua paſſiōe ⁊ in v̄tute tua .i. ī mia
tua. Cū ei v̄t⁹ dei p̄ ſe ponit̄: intelligi
tur mīa. ꝙ ꝓpriū dei ē miſereri et par
cere iudica me iudicio diſcretiōis
.i. ſepa me a zipheis: h̄ ē a mal̄. Et o
tu Deus q̄ es verax ī ꝓmiſſis exau
di orōem meā. mētalē p̄ quā p̄cor in
noīe tuo ſaluari auribꝰ clementie
p̄cipe v̄ba oris mei .i. orōez meā vo
calē Juſt⁹ orat itus ī corde ꝓpt̄ ſe: et
orat exterius voce ad excitatioēm de
uotiōis: tā ꝓ ſe q̄ ꝓ ꝓximis ſuis Po
ſtea ſubiūgit cāꝫ quare ita ardenter
petit ſaluari ⁊ exaudiri. Prima ē. ꝙ
hꝫ hoſtes crudeles Vn̄ dic̄ Qm̄ ali
eni nō natura: ſꝫ vita et moribꝰ: vt
ſūt mali ⁊ falſi fratres inſurrexerūt
aduerſū me .i. ꝯ me: ad ꝑſequendū ⁊
diffamādū me et fortes i malo vide
licꝫ ꝑſecutores et demōes q̄ſierunt
aīam meā ad decipiēdū ⁊ ꝑdēdū me
Cauſā quare ad h̄ mouētur ſubiun-
git: dicēs ⁊ nō ꝓpoſuerūt deū āte ꝯ
ſpectū ſuū Aug. ꝙ āte ꝯſpectū ſuū
nō ē niſi ſeculū Quō cumulet̄ nūm⁹
ſup nūmū: quō augeāt̄ greges: quō ī
pleātur apothece: quō dicat̄ aīe: hēs
multa bona, iocūdare: epulare: ſaciare
Caſſ. Perditi āt ideo nō ꝓponūt de
uꝫ āte oculos ſuos. ꝙ ignorare illum
credūt q̄ mēte ſcelerata cōcipiūt. hec
ē pia orō qua deſiderabat audiri: ne
illi ꝑmitterētur ſuas volūtates effi-
cere q̄s cōſtabat deū ante oculos nō
habere Ecce eī deꝰ adiuuat me. Au

Oēs ei ſācti adiuuāt̄ a deo: ſed itus
vbi nēo vidꝫ. Quō eī magna ē pena
impiorꝫ cōſciētia: ſic magnū gaudiū
piorꝫ ipā cōſcīa Nā glīa nr̄a hec ē: ait
apl's teſtioniū cōſcie nr̄e Quō te ad-
iuuat? ⁊ dn̄s ſuſceptor ē aīe mee
Caſſ. ꝙ nō ſolū ī laboribꝰ adiuuat: ſꝫ
etiā a peccatis oibꝰ miſeratꝰ abſoluit
Et intuere ꝙ dicit: aīe mee. vt ſi cor
pus ꝑiculis exponat̄: aīe tn̄ ſalꝰ ille-
ſa ſeruet̄ Auerte mala inimicis meis
Nic. i. auerte a me mala ab inimicis
meis ꝯ me cogitata. ⁊ ꝯuerte ſup eo
rū capita ſm̄ ꝙ dr̄ Prouer. xi. ca. In
inſidijs ſuis capient̄ iniq̄ Vn̄ ⁊ trāſ
latō hebraica hꝫ. redde malū īſidiato
ribus meis ⁊ ī v̄itate tua q̄ r̄ddes
vnicuiqꝫ ſm opa ſua Diſꝑde illos
Aug. Iſti florēt felicitate ſecl̄i: ꝑeūt
v̄tute dī: florēt ad tp̄s: ꝑeunt ī etnū:
florēt falſis bonis: ꝑeūt veris tormē
tis Nic. Diſꝑde ꝗ illos ī die iudicij
in tua iuſticia vīdica: diabolū videlꝫ
⁊ mēbra eiꝰ Et vt dep̄catio ſit magis
exaudibilis: ꝓmiſſionē dō fac̄: dicēs
Voluntarie Aug. i. nō coacte. ꝙ
vt ait Auguſt nō placēt deo coacta
ſeruitia ſacrificabo tibi ſacrificium
boni opis: videlꝫ ſacrificiū iuſticie.
Caſſ. Sacrificare āt volūtarie dn̄o.
ē puritatē bone volūtatis offerre: et
ꝓpt̄ hoc tm̄ illū colere: timē vel amaē
ꝙ deꝰ ē: ꝙ creator: ꝙ rex oīm piꝰ ꝓ-
bat̄ eſſe diſpoſitor Aug. Ipꝫ āt gra
tis dilige: ꝙ melius ab eo n̄ inuēis q̄d
det: q̄ ſeipm̄ det Caſſ. Sacrificant
etiā ⁊ volūtarie dō. qui int̄ anguſtias
paſſionū ingit̄ grās agūt: ſic ſāctus
Job feciſſe memorat̄ Seq̄t̄ et confi
tebor noī tuo dn̄e qm̄ bonū ē Ni.
.i. ꝯfitebor cōfeſſiōe laudis bonitatē
quā mihi exhibuiſti. ⁊ h̄ bonū ē Caſ
Nā illū velle laudare ineſtiabile bo-
nū ē. ꝙ liberat ab oī malo Vn̄ ſbdit.
Qm̄ ex oīi tribulatiōe eripuiſti me

ex omni videlȝ populo. piculo aīe q̃d
vtiq̧ in h̄ mūdo accidere nō pt. niſi
eis qui ī dilectiōe dñi pſiſtūt Nic Lec
ſup inimicos meos deſpexit ocul⁹ me⁹.
.i. p nihilo cōputaui coꝝ inſidias ꝯ
me: confidēs de tua bonitate: non de
meis mēitis vel ꝟtute: illos ziphcos
deſpexit oculus me⁹ Aug. Florem
illoꝝ trāſiui: altitudinē cordis ad te
leuaui; ꝛ puenīēs ad te vidi: ꝙ omīs
caro fenū: ꝛ gloria hoīs trem q̄i flos
feni Hoc agite fres cū amicis veſtris.
erigite corda vr̄a. diſcite gratis dili
gē deū. diſcite pn̄s cōtēnere, ſeculuȝ.
diſcite voluntarie ſacrificare hoſtiaȝ
laudis: vt trāſeūtes vanā gloriā hui⁹
ſeculi, reſpiciatis ad quē finē amato/
res ſeculi vētiri ſunt. Caſ. Supplic
catio iſta ꝓphetica ē ſce depcatiōis:
deuota ſimplicitas: vltimuȝ vite nr̄e
tradidit exemplū. vt q̄n a ziphcis .i. a
mūdi iſti⁹ florētib⁹ ī grauamur: nō ad
ꝯtētiōes leuiſſimas incitemur: ſȝ vo/
lūtarie dño ſacrificātes. ei⁹ beneficio
ab oī tribulatiōe libēmur. Cōtēdam⁹
illi veriſſime cōfiteri. vt iam grauati a
nr̄is pccīs mēamur abſolui. Magna
prorſus forma petitiōis expſſa ē: vt
imminētib⁹ q̄buſlibȝ piculis trāqllo
ꝛ ꝯfidēti aīo ſupplicem⁹: q̄m nouit il
le nos ab oīb⁹ tribulatiōib⁹ eripe. ſȝ
tn̄ ħ nob intelligit expedire Nos ei
q̄d orem⁹: ſic oȝ neſcim⁹: q̄s ꝛ ignorā
tie tenebroſe circūdāt: ꝛ noxia pecca
ta ꝯfūdūt Col. Ergo chariſſimi ad
ipm (i cui⁹ noīe credim⁹ ſaluari) cuȝ
fiducia accedētes: hūilit depcemur.
quatinus eius adiutorio a tribulati
onibus mūdanis eripiamur: et queȝ
mēte ſeqmur ī terris: ipm ī celeſtib⁹
vidē mēamur qui eſt benedictus in
ſecula ſeculoꝝ Amē

Exaudi ds̄ ora

tionē: Titul⁹ In fine ps in
carminibus intellect⁹ Dauid Au.
Per dauid intelligit hic ecc̄ia q̄ ē ꝯ
gregatio fideliū: q̄ h̄ clamat ad deum
ꝓpter miſerias q̄s patit ab hoſtibus
tā viſibilib⁹ q̄ȝ inuiſibilibus Sed q̧
p iſtas miſerias exercet ꝛ ꝓficit ī vir
tute et gr̄a Jdō reddit gr̄as deo de
ipſis miſerijs vt pȝ ī titulo. Cui⁹ iſte
ſenſus hic oſtēdit Jntellect⁹ dauid .i.
ecc̄ie intelligētis miſerias ꝛ tribulati
ones in quib⁹ ē. Plāgit ei inter ma/
la ſeculi. ꝙ mūdus nō ē locus gaudij
ſȝ meroris. hoc tn̄ ītelligit ecc̄ia ī car
minib⁹ .i. ī laudib⁹. ſicut Job q̄ ī tribu
lationibus benedixit dñȝ: ſi tn̄ acies
mētis dirigit ī finē .i. ī chr̄ȝ Caſ. ad
quē conſtat quicquid fideliter ac re/
cte agimus ſine dubitatiōe referēdū
Au. Jntēdit ei hic pſalmus monē
bonos vt mala pn̄tia attēdāt. ꝛ inter
ea plāgāt: vidētes iſtā regionē nō eſ
ſe locū gaudēdi: ſȝ gemēdi Col. Qui
quidē ps in pſona chr̄i de ei⁹ paſſiōe
ꝛ rſurrectiōe a Herony. ꝛ Caſſiodo.
exponit Sed ab Auguſt. magis ī p/
ſona ecc̄ie vel fidelis tribulati videt
expōit⁹ Secūdum quē modū h̄ pſal
mus ē vox ecc̄ie vel tribulati fidelis
orātis atq̧ dicētis. Aug.
Exaudi ds̄ orōēȝ meā. vt obtinē
dis bōis. ꝛ ne deſpexeris depcatōēȝ
meam. de malis amouēdis Caſſ.
Poterit ei exaudiri prius et poſtea
deſpici. quod euenit eis q̄ mundi iſti
us bona deſiderātes accipiūt que p/
cant. ꝛ tn̄ poſtea deſpiciunt. ꝙ neq̧q̄
etna p̄mia q̄ſiert. Petr⁹ cātor pari
ſienſis. Et ꝙ ſepe repetenda ē orō: ad
dit Jntēde mihi. videlȝ orāti. ꝛ exau
di me. dādo q̄d poſtulo Cām ꝟo ſue
orōis oñt dicēs Cōtriſtat⁹ ſū ī ex
ercitatiōe mea Aug. Eſt ei exerci
tatio corpis: vt ī pegrinatiōe ꝛ ieiu/
nio Eſt et alia interior: q̄ ē pietatis ꝛ
mie De his duabus dicit apoſtolus

primo ad Thimotheũ.x. Exerce te
ipm ad pietatẽ Nã corpalis exerci/
tatio ad modicũ vtilis ẽ Tercia ex/
ercitatio ẽ i tribulationib⁹ de qua h
loquitur Oz enim nos hic cõtriſtari
ſi velimus in futuro ad leticiam trãſ
ire. Omnes ei motus a ꝯrio i ꝯtriũ
ſũt. Eligat igĩ hic vnuſquiſqꝫ q̃d vo
luerit: leticiã et triſticiã. ꝙ hic ad ſuũ
ꝯrium trãſiturus ẽ Unde Joh .xv.
Mundus ãt gaudebit: vos ãt cõtri
ſtabimĩ: ſꝫ triſticia vr̃a vtẽt i gaudiũ
Et Luc.xi. Ue vobis qui nũc ride
tis ꝙ flebitis Col. Nec ſolũ cõtri
ſtatus: ſed et cõturbatus ſum cor/
pore et aĩa a voce inimici obloquẽ
tis mihi et ꝯdicẽtis z a tbulatiõe
peccoris affligẽtis me Aug. Ne pu
tetis gratis ee malos i h mũdo. z ni
hil boni de illis agere deũ. oĩs mal⁹
aut ideo viuit vt corrigatur: aut ido
viuit vt per illũ bonus exerceat̃ ad
tolerãtiam. Utinã ergo qui nos mõ
exercent cõuertãtur z nobiſcũ exer/
ceãtur. tñ q̃diu ita ſt̃ vt exerceãt nõ
eos oderim⁹. ꝙ i eo ꝙ q̃s eoꝝ mal⁹ ẽ
vtꝝ vſqꝫ in finẽ pſeueratur⁹ ſit: igno
ramus. Et pleꝝqꝫ tibi videris odiſſe
inimicũ. fratrẽ odiſti z neſcis Diabo
l⁹ et ãgeli eius in ſcripturis ſcĩs mãi
feſtati ſunt nobis ꝙ ad ignem eternũ
deſtinati ſũt: ipoꝝ tm̃ deſpanda ẽ cor
rectio: ꝯ q̃s hẽmus occultã luctã Ec
ce ei breuit̃ audite z ĩtelligite ſi bon⁹
es inimicũ nõ hẽbis: niſi malũ Por
ro tibi ea bõitatis regula pfixa ẽ: vt
imiteris bonitatẽ pr̃is tui: q̃ ſolẽ ſuũ
oriri facit ſup bonos z malos: hoc ẽ
vt vicas i bono malum: benefaciẽdo
inimicis vel orãdo pro ipis. Hu.
Nec mirũ ſi cõtriſtat⁹ ſum Q̃m ipi
inimici declinauerũt i. intorſerũt i
me p detractionẽ et oblocutionem
iniq̃tates q̃ tñ eoꝝ erãt z nõ mei.
ꝙ falſe me ĩculpauerũt z i ira h ẽ

in malo ſuo z nõ meo merito moleſti erãt mihi h ẽ: ſeuiebant i me ſine
rõne. Au. Duos inimicos ꝯſtitue
tibi ãte oculos. vnũ aptum: alterũ oc
cultũ. Aptũ hoĩez: occultũ diabolũ
Unũ vide: alterũ intellige/ vnũ dili
ge: alterũ caue Inimicus quẽ vides
in te vult humiliare: vñ vicit̃ Uerbi
gr̃a Si in diuitijs tuis vicit̃: paupe
rẽ te vult facẽ. ſi hõre tuo vicit̃: abie/
ctũ te vult facere Ea g̃ q̃ attendit i te
vult deijcẽ vel auferre q̃b⁹ vincitur.
Et ille occultus tu⁹ ĩimic⁹ illud tibi
vult tollẽ vñ vicit̃: hoc ẽ dilectionẽ
inimici. Si diligĩ apte ſeuiẽs: vict⁹
ẽ occulte ſeuiẽs Et ꝙ ĩimici mei ſe
uiẽdo moleſti ſũt mihi Hug Cor
meũ ꝯturbatũ ẽ int̃ me h ẽ q̃d alibi
dicit̃ Turbatus ẽ p ira ocul⁹ meus.
Acſi dicat Ocul⁹ rõis mee turbatus
eſt ꝓpt̃ moleſtias quas mihi inferũt.
Nec tñ ẽ hec cõturbatio ex̃ me qua
ſi vſqꝫ ad vĩdictã vt vellẽ r̃ddẽ malũ p
malo z ꝙ ſic commot⁹ ſũ ꝯ malos
formido mortis cecidit ſr̃ me i. ti
meo incurrẽ fratñũ odiũ q̃d ẽ mors
aĩe. ſicut pma Jo.iij. Qui odit fratrẽ
ſuũ homicida ẽ Timor anie z tre
mor mortis venerũt ſup me id ẽ
circũdederũt z contexerũt me tene
bre i. tenebroſi peccatores Uñ apo
ſto. ad Eph.v. Fuiſtis aliq̃n tenebre
Et ꝯſtitutus ĩter has cõturbati
ones dixi i. deliberando optaui
q̃s dabit mihi pẽnas? virtutũ Hier.
Eccĩa duas pẽnas hꝫ: videlꝫ duo p/
cepta charitatis. dilectionẽ dei ſcꝫ et
ꝓximi Hug. Et addit ſic colũbe
i. mihi i hac ꝯturbatiõe gementi ſic
colũba q̃ gemitũ hꝫ p cãtu. Colũba
amat ſocias ſuas. z gemit tamẽ inter
eas Colũba a moleſtijs querit auola
tionẽ: ſed nõ amittit dilectionẽ. Sic
iſte vir ſcũs moleſtijs maloꝝ pturba
t⁹ fugã querit dicẽs et volabo et

ꝑturbationē maloꝝ. et eẽ tumult⁹ ſe
cularium negocioꝝ. ꝛ requieſcam? Ji
ẽnqllitate mẽtis guſtãdo ꝙ̃ ſuauis ẽ
dñs Aug. Exurgit pleꝝꝙ̃ in aio
ſerui dĩ deſideriũ ſolitudĩs. nõ ob ali
ud niſi ꝑpt turbã ẽbulationũ atꝫ ꝑpt
mores ꝑuerſos maloꝝ. Et dic̃ Quis
dabit mihi pẽnas vt euolẽ? Cõuitia
hoĩm ferre nõ poſſũ. ꝑturbãt me: ſtri
dent ſup me dẽtib⁹: accẽdunt ĩ iracũ/
diã: iterficiũt aĩam meã. ꝓdeſſe illis
nõ poſſum ṽbis meis ꝛ collocutiõe.
Utinã requieſcã alicubi ſepatus ab
eis corpe: ſed nõ amore. forſitã ꝓdco
cis orãdo. ne ꝓximi dilectio in me cõ
turbet. Dicũt iſta hoĩes. ſꝫ pleꝝꝙ̃ ligã
tur ita officio vel cura vt volare ñ
poſſint. Si ſic ligãt: dicãt cũ aplõ De/
ꝑabã diſſolui et eẽ cũ chr̃o: ꝛ h̃ opti
mũ. manẽ ãt ĩ carne nẽariũ ꝓpter vos.
Colũba delicata religata affectu: nõ
cupiditate. volare nõ poterat ꝑpt im
plẽdũ officiũ. nõ ꝑpt ꝑuũ meritũ. tñ
deſidẽrĩ ĩ corde nẽe eſt vt ſit. Non
ãt deſunt ꝑſecutiões: ꝙ̃ verꝫ ẽ illud.
Oẽs q̃ volũt pie viuẽ ĩ chr̃o Jeſu ꝑ/
ſecutionẽ patiunt̃. Jn oĩ ꝯgregatiõe
multitudĩs nẽe ẽ vt ĩueniantur mali.
Attẽde cõſolatorem regẽ noſtrum
chr̃m creatũ eſſe iter nos. Attẽde qa
duodecĩ ſuis miſcuit vnũ quẽ patere
tur. Deus eĩ q̃ nouit exercẽdos nos
miſcet nobis: ꝛ nõ ꝑſeueraturos. aut
certe ita ſimulatos vt nec ĩchoauerĩt
ĩ q̃ ꝑſeuerare deberẽt. nouit eĩ nẽariũ
eſſe nobis vt feram⁹ malos. ꝛ ꝓficiat
ꝙ̃ boni ſum⁹. Diligamus ĩimicos. cor
ripiamus: caſtigem⁹: et excõicemus.
vt cum dilectione a nobis etiam ſe
paremus. Jtaꝙ̃ ne amittã dilectiõis
vitã: qs dabit mihi pẽnas ſicut colũ/
be: ꝛ volabo: et requieſcã? Quo itur⁹
es? Quo volatur⁹? aut vbi reqetur⁹?
Ecce elõgaui me. fugiẽs ꝛ manſi ĩ
ſolitudĩe. Jn qua ſolitudĩe forte fu/
gies? Jn ſolitudĩe: hoc ẽ: ĩ cõſciã: quo
nullus hoĩm ĩtrat: vbi nemo tecũ ẽ:
vbi tu ꝛ de⁹ es. Et ſi ſolus es ĩ conſci
entia: nõ tñ ſolus es ĩ charitate. Dile/
ctio ꝓximi te cõturbat. cum q̃ cũ in/
firmat̃: infirmaris. cũ q̃ cũ patit̃: ꝯpa
teris. Sic ꝙ̃ ꝛ ſi int⁹ conſolaris ĩ cõ
ſciẽtia. forinſecus conturbaris. nam
tribulatiões ñ te relinquẽt. Qua ꝑpt
fidelis nõ ſpũ vidicte: ſꝫ zelo iuſticie
declarãs venenoſũ ꝑiculũ latẽs ĩ pri
uati ĩimici corde. ꝛ cõſiderãs fortitu
dinẽ ꝑſecutoꝝ clamat ad deũ dicẽs:
Exaudi o de⁹ pr̃ ꝓ ꝑplõ tuo orõez. ꝙ̃
de⁹ aliq̃ꝝ orõez audit ꝛ ãnuit. ꝛ q̃ꝝdã
audit ꝛ auditas deſpicit: vt illoꝝ q̃
tpalia petũt ad voluptatẽ. ſm̃ illd̾ Jpe
pluit illis mãna ad mãducãdũ. Et p⁹
pauca addit. Eſce erãt adhuc ĩ ore eo
rũ. ꝛ ira dei aſcẽdit ſup eos. Et ideo
orãdũ ẽ ne d̾ſpiciat orõez nrãz. Eccl.
xxxv. Nõ deſpiciat dñs loq̃lã pupil
li cũ effudẽit q̃relã gemit⁹. Col. Gre
go: ĩ libro q̃rto moraliũ hũc ṽſiculũ
ſic exponit. Fugiẽs ſe elõgat, q̃ a tur
ba deſideriorũ tpaliũ in alta dei ſe cõ
tẽplatiõe ſblevat. Manet ṽo ĩ ſolitu/
dine. qui ꝑſeuerat ĩ remota mẽtis itẽ
tiõe. Jn ſolitudĩe qppe manẽ ẽ: a ſecre
to cordis deſideriorꝝ ẽrenoꝝ tumult⁹
expellẽ: ꝛ vna itẽtiõe eẽne patrie ĩ a/
morẽ ĩtime quietis anhelare. Oẽs eĩ
qui vel illicita appetũt vel ĩ h̃ mũdo
videri aliquid volunt: dẽſis cogitati
onũ tumultib⁹ in corde cõprimunt̃.
Ali⁹ nãꝙ̃ iuri ſe luxurie ſbdit, atꝫ an
te mẽtis oculos ſchemata. i. figuras
turpiũ ꝑpetrationũ fingit. Et cũ effe
ctus opis nõ tribuit̃. hoc crebri⁹ agi
tur itẽtiõe cogitatiõis: ꝛ anim⁹ ceca
tus occaſionẽ nequiſſime expletiõis
rimat̃. Mens itaꝙ̃ hec q̃ quendã po
pulũ patit̃. qui ĩſolenti. i. fatuo cogi/
tationũ tumultu vaſtat̃. Alius ire ſe
dñio ſtrauit. ꝛ q̃d ĩ corde niſi iurgia

etiā q̄ deſūt pagit.' Hic ſepe pn̄tes i/
iudꝫ:abſētib' ꝯdicit:int̄ ſemetipm cō
tumelias ꝓfert et recipiet Receptis
āt durius rn̄det. ⁊ cū q̄ obuiet null'
aſſit.magnis clamorib' rixas i corde
ꝯponit Ali'iuri ſe auaricie tradidit ⁊
faſtidiēs ꝓpa:aliena cōcupiſcit Hic
pleꝝq̄ concupita adipiſci n̄ valēs:di
eꝫ q̄dē i ocio:nocte ꝟo i cogitatiōe
ꝟſādo.torpet ab vtili ope. q̄ fatigat
illicita cogitatiōe Ali'tyrānidi ſup/
bie ſe ſbijcit:honoꝝ ſblimiū īſulas ap
petit:exaltari ſucceſſibus exq̄rit.to/
tū q̄ q̄d eſſe deſiderat ſibi apd̄ ſemet
ipſū i cogitatiōib' depīgit At ꝯ ſeivi
ri qui nihil hui' mūdi appetūt:nl'lis
ꝓculdubio i corde tumultib' ꝑmunt
Oēs quippe iordiatos deſideꝛioꝝ mo
t' a cubili cordis māu ſcē ꝯſideꝛatiōis
eijciūt Et q̄ trāſitoria cūcta deſpici
ūt,ex his naſcētes cogitationū īſolē
tias n̄ patiunt.ſolā nāq̄ etnā patriā
appetūt Et q̄ nulla h' mūdi diligūt.
magna mētis tnq̄llitate ꝑfruūt Hu.
Cur āt ecc'ia vl' vir iuſt'māſit i ſolitu
dine.ꝯn̄r expōit d. Expectabā eū q̄
saluū me fecit a malignitate ſpūs. h̄
ē ab iordiato tīore ne caderē i deſpa
tionē ⁊ tēpeſtate ſeditiōis maloꝝ
Quoꝝ deiectionē ꝯn̄r.orat d. Preci
pita dn̄e cogitatiōes fraudulosas e/
oꝝ ⁊ diuide linguas eorum .i. diſ
cordare facias eos q̄ i me ꝯſpirāt,et
ꝯcordes ſīt ad nocēdū mihi Gre.xx/
x.moꝝ. Sicut ꝑniciosū ē ſi vnitas de
ſit bonis:ita ⁊ ꝑniciosi' ē ſi n̄ d̄ſit mal
Reꝓboꝝ q̄ppe vnitas bonoꝝ vitaꝫ
tāto duri' īpetit.q̄to ſe ei ꝑ collectio
nē duri' oppōit Hāc vnitatē rꝓboꝝ
ꝑniciosā ſibi Paul' ꝯſperxeꝛat.cū i me
dio ſaduceoꝝ ⁊ phiſeoꝝ deph̄eſ' dice
bat De ſpe ⁊ rſurrectiōe mortuoꝝ e/
go iudicoꝛ Qua nimirꝝ voce,ꝑcuſſā
ꝯ ſeuiciſſꝫ audiētiū turbā diſſoluit.
Cū i duas ptes tumultuātiū m̄ltitu

do d̄idit Paulo via ereptōis apit.q̄
quē ꝯ tba ꝑſequētiū vnita ꝯſtrixeꝛat,di
uiſ a laxabat Si maloꝝ vnitas noxia
n̄ fuiſſꝫ.neq̄ꝗ dina ꝓuidētia gigātiū
turrim p' diluuiū ꝯſtruētiū i tāta di
uerſitate diſſipaſſꝫ Aug. Diſcordiā
igit maloꝝ expto q̄m vidi iniq̄tatē
⁊ ꝯdictiōeꝫ i vrbis i citate
h̄ ē:i mūdo qui ē ciuitas diaboli.cui'
ciues ſīt oēs iniqui ⁊ ꝯtētioſi. Petr'.
cātoꝛ pis In citate d̄i charitas parit
ꝯfēſſionē.i citate diaboli parit ꝯdicti
onē.q̄ die ac nocte .i.aſſidue ſine īt
miſſiōe Hu. circūdabit eā ſup mu
ros ei' iniq̄tas Muri citatis diaboli
ſīt obſtiati ſr̄ q̄s exiſtit iniq̄tas.i.neq̄ꝫ i
uidia q̄ circūdat citatē Vn̄ Aug' ait
Sciēdū q̄ cū ꝑ oē vitiū ātiqui ho/
ſtis vir' hūano cordi īfūdat.malo īui
die tota viſcera cōcutit ꝑpēs Hac ei
Cayn armat ꝯ Abel frēꝫ ſuū.filij Ja
cob ꝯ Joſeph:Judi ꝯ chr̄m:babylo
nij ꝯ Danielē Hic ē ꝟmis qui Jone
hederā ꝯſūit:dū ꝓſpitati alioꝝ īuidē
do d̄trahit ⁊ laboꝛ i medio ei' Ipſe/
quēdo bonos ⁊ iniuſticia q̄ ē cā h'
laboris Et n̄ d̄fecit de plateis ei' vſu
ra ⁊ dol' Ad lr̄aꝫ ei i plateis h' ſecu
li (vbi vēdunt venalia) ꝯmittit vſu
ra ⁊ dol':q̄ aut mercatores putāt ha
bē ꝑciū rei ſue:⁊ tūc vēdūt cū dolo.
aut faciūt credētiā emptorib' ſuis:et
tūc pl' vēdūt rōne tmi ſolutiōis lō
gioris.q̄d ē vſura Aug. Eſt et alia
vſura peioꝛ q̄n n̄ dittis q̄d tibi debe
tur.⁊ tbat ocl's i illo ꝟſu orōis Ditte
nob debita nr̄a.ꝟbū ꝯtūelioſū audi
ſti:vis exigē dānatiōis ſupplicū.iniu/
riaꝝ pugno ꝑcuſſ'es:īfectiōeꝫ q̄ris
vſura mala Hu. P'q̄ egit d̄ mal' q̄
patit ecc'ia vl' vir iuſt' ab aptis īimic.
ꝯn̄r agit de mal' q̄ patit a falſis frib'
q̄ oñt eē itolerabilia multis modis:
dicēs Quoniā ſi inimic' me' publi
c' pccōꝛ maledixiſſꝫ mihi maīfeſte

ſuſtinuiſſē vtiq̃z. ſʒ illud nō poſſū ita
ſuſtinere ꝙ amicus maledicat mihi.
Unde Mich.vij. Inimici hoīs do-
meſtici eius. Et ſi is qui oderat me
ſup me magna locut⁹ fuiſſʒ. i. ꝑ ſup
biā mihi inſultaſſʒ cōminādo. ab ſcō
diſſem me forſitan ab eo. fugiēdo ꝑ/
ſētiam eius Sed ab his qui vidētur
me amare ꝛ tñ inſidiātur mihi ñ poſ/
ſuʒ me abſcōdē. Unde dic̄ btūs Ber
nard⁹ Nūc ī eccīa īpleta ē illa ꝓphe
cia: ecce ī pace amaritudo mea ama/
riſſima Amara pus ī nece martyrum
amarior poſt in cōflictu hēticoꝝ: ama
riſſima nūc in moribus domeſticorū.
q̄s nec fugare nec fugē valem⁹ Tu
vero. a q̄ dolos patior ī abſcōdito.
homo. mecū viuēs. vnanimis. per
ſimulationē. ꝙ videbaꝛ ab alijs quaſi
bon⁹ cū tamē eſſʒ malus. Dux meus.
Aug. ꝙ forte aliquādo p̄ceſſiſti
me: et ſalubre aliq̃d monuiſti me Et
notus me⁹. Hug. Per fidē ꝛ ꝯfeſ/
ſionē Qui ſimul. cōuerſās. mecuʒ
dulces capiebas cibos. euchariſtie ꝛ
doctrine. ī domo dei. i. ī eccīa. Ambu
lauimus cū conſēſu. corꝑalis ꝯuerſa
tiōis Cu iq̃z talis ꝑſecut⁹ es me ꝟb
cōtētioſis: ꝛ prauis morib⁹ Falſi enī
frēs intrāt ſcām eccīam q̄ cum ſimu
late viuūt: quāto familiariores ſūt, tā
to grauius electos p̄mūt. q̄s tñ exem
plo ſuo dñs ſuſtinē docet q̄ Iudā ſuū
cōmēſalē ꝛ traditoreʒ tolerauit. Sʒ
ipi falſi fratres penas eťnas non euā
dēt. ꝛ qui tales ſūt audiāt mortis ſē
tētiā. qua dr̄ Ueniat. i. vēiet. mors
gehēne. ſup illos. quādo eos dā/
natio eťna opiet. ꝛ deſcendāt. i. de/
ſcēdēt. ī infernū viuētes. Caſſ. Ho
vtiq̃z fieri nō pōt vt et moriaꝛ aliq̄s
ꝛ viuus deſcēdat ad inferos: ſʒ h̄ ma/
gis ſpūalit̄ accipiēdū ē Aug. Quid
ē ḡ viuētes? ſciētes ꝙ peūt: ꝛ tñ peū
tes ťreaꝝ deuoratiōe cupiditatū ab/

ſorbenꝛ Hu. Dicitꝛ āt cupiditas ſeu
cor cupidi, īfernus: ꝙ nō pōt impleri
Unde Prouer.xxvij. ſcriptū ē In-
fern⁹ ꝛ ꝑditio nūq̃z īpletꝛ Gre.xviij.
moraliū Ad maioris igitur culpe cu
mulū hoſtes ſuos ſācta eccīa ꝓhibet
ſcire q̄d ſequi debeant. et ſequi nolle
quod ſciūt. mortui ī infernū deſcēde/
rēt. ſi mala neſciēdo ꝑpetrent. ꝙ mor
tui q̄ nō ſētiūt ꝓ neſciētib⁹, viuētes
ḡ q̄ ſētiūt ꝓ ſcientibus poni ſolent.
Cū ḡ ſciūt mala et tamē faciunt: ad
iniquitatis infernū: ac voraginē viuē
tes miſeri deſcēdūt Hug. Quare?
Qm̄ nequicie ſūt in habitaculis. i.
ī ſecreto cordis. eoꝝ. ꝛ ſimiliter. in
medio coꝝ. hoc ē ī apto Nic. Ete
nim tam ope q̄z cogitatione nequitia
pleni ſūt Hug. Eccīa eni vel vir iu
ſt⁹ inter tātas tribulationes eſtuans
ſubiungit: dicens Ego āt. ꝑ memet
ipm ꝛ nō ſicut canonici qui ꝑ vicari
os cātāt. ad dñm clamaui. inť predi
ctas tribulationes cōſtitut⁹ ꝛ dñs
ſaluabit me. a pccōꝛ ab inferno. Et
ꝓpter hoc ne de ingratitudīe poſſim
argui Ueſpe. ꝛ māe et meridie. Ue
ſpe. i. ī ſenectute. mane. i. pueritia. me/
ridie. i. in iuuētute. q̄i dicat. Dī tpevi
te mee. narrabo ꝛ āñūciabo. diuina
beneficia mihi collata Nic. Uel ve
ſpe et mane ꝛ meridie. videlʒ tribus
vicibus ꝑ diē narrabo. i. orōēs ꝛ lau
des dicaʒ domino. ſicut de Daniele
legitur Danielis ſexto. ꝙ tribus par
tibus in die adorabat deum contra
hieruſalem. Hug. Et exaudiet
vocem meam. id ē orationeʒ meam
de qua ſubditur. Redimet in pace
animam meam. In pace anima re/
dimitur. quando de vitijs ad virtu/
tes: ſiue de h̄ mūdo ad celeſtē pāīā
per dei grāʒ ꝛ miāʒ ťnſfertꝛ Chr̄s in
primo aduentu redemit eam a culpa.
in ſecundo aduentu, redimet eam

a pc̄a.⁊ ſic ſecura erit ab his videlʒ falſis chriſtiãis ⁊ fratrib⁹. q̄ appropiq̄nt mihi corp̄e ⁊ n̄ vita: vł morib⁹ q̄m iter multos erant mecū Pauci electi: multi vero vocati ſūt Int̄ multos illos vocatos ⁊ n̄ elc̄os erāt mecū cōuerſātes corp̄aliter i eccl̄ia Trāſlatio rōna hʒ. i multis erant mecum Hie. hoc ē i ſacramētis cōicabant mecū ⁊ i fide ficta: ſed nō i paucis: hʒ ē: i fide firma ⁊ charitate. Aug. Exaudiet de⁹ me videlʒ i hoc q̄ Et hūiliabit illos ſcʒ p̄uerſos chriſtiãos p̄dictos humiliatiōe abiectiōis ⁊ ꝯfuſiōis chr̄is dn̄s qui ē de⁹ eternus oīa potēs an̄ ſecula q̄ i p̄ncipio erat verbū Trāſlatio hebraica hʒ: q̄ ē iudex ab initio Deinde on̄t cauſā quare dānabunt cū ſubiūgit Nō eī ē illis commutatio de peccato ad penitentiam: ſed ſunt incorrigibiles et indurati in malis ſuis: ⁊ ſic nō merent̄ veniam. Aug. q̄ nō mutātur i melius: ſed in peius: nec cū hic ſūt: nec i reſurrectione Oēs eī reſurgemus: ſʒ nō omēs immutabimur Quare eīq̄ nō ē illis cōmutatio Hic Et n̄ timuerūt deū ſʒ magis cōtēpſerūt: ſicut dr̄ de obſtiato Prouer. xviij. Impius cū i ꝓfūdū maloꝝ venerit: cōtēnit Caſſ. Nā q̄ tīet deū a ſua neq̄tia ꝯmutat̄: dū iudicij pauore et amoris ſtudio elegit dn̄icis iuſſiōib⁹ obedire Extēdit manū ſuā i retribuēdo Manū hʒ virtutē ⁊ vīdictā ſignat. q̄ tūc erit q̄n̄ illa diſcretio bonoꝝ maloꝝq̄ p̄uenēit i illo futuro iudicio. vbi pena retribuet̄ p̄ pcc̄o Et q̄ Cōtamīauerūt teſtamētū eius hoc ē q̄ mādata dn̄i prauis actib⁹ polluerūt Diuiſi ſūt i. diuidētur mali a bōis tā̄q̄ palee arſure ſegregātur a granis: hoc fiet ab ira hʒ ē a vindicta vultus eius q̄ dn̄i vult⁹ ſup facīētes mala vt perdat de terra ſcʒ viuētiū memoriā coꝝ Sʒ non ſic diuidētur boni a deo. Vn̄ addit Et appropinquauit ad bonos corrił⁹ i. volūtas dei Cognitio āt volūtatis dei appropiquat ad hoīeʒ p̄ expoſitioēm ſacre ſcripture Vn̄ ſequitur Molliti ſūt ſermones eius per expoſitioneʒ Aug. q̄ quedaʒ in ſcripturis videbant̄ dura cū obſcura eſſent: que tamē expōita mollita ſunt ſup oleū Aug. q̄ ſicut oleū fouet carnem: ita illa obſcura expoſita fouēt aīaʒ Et ipi ſermōes ſūt iacula q̄ percutiunt cor audiētium Vnde apoſtol⁹ ad hebreos .iiij. Viu⁹ ē ſermo dei et efficax: ⁊ penetrabilior omni gladio ācipiti Et ſi cōturbaris aliquo euentu Iacta ſuper dn̄m curā tuaʒ Vnde Aug Proijce te i deū. nō ē tā crudelis vt ſe ſbtrahat et te cadere permittat: cōmitte te ſibi cum fiducia i omnibus cauſis tuis Et ipe te enutriet in doctrina intelligenda. in aduerſis tolerādis: te docendo: te cōfortādo: ⁊ vias tuas dirigēdo. ⁊ non dabit i. non permittet dari in eternū i. ſemper: licʒ ad horā p̄mittat fluctuationē i. cōmotionē ⁊ cōturbationē iuſto Licet eniʒ iuſtus in hoc ſeculo ad tempus patiatur fluctuationē tentationum et aduerſitatuʒ: tamē poſt hāc vitam ceſſabūt fluctuationes maris: videlicʒ hui⁹ ſeculi. quoniā deus portū quietis preparauit iuſtis in eternum Quid faciet tunc malis ſequitur Tu vero deus deduces eos id eſt: iniuſtos in puteum interitus id eſt in infernum. Caſ. de quo alio loco legitur: Nō aperiat ſuper me puteus os ſuū Fouea obſcura et mortalis: menſura terribilis: vbi nec ſpatium vllum cōceditur: nec ipa inſpiramenta preſtantur. ſed obſcuritas tenebroſa circundās impios amení lumīs tollit aſpectū. Ex putei ſiq̄dē ſilitudie gehēne

tormẽtá nos ammonet formidare. O
pietas inaudita iudicantis. totũ hoi/
bꝰ ꝑdicit vt culpa plectibilis cuitet.
Viri ſãguinũ. hoc ñ de iuſtis iudi/
cibꝰ itelligẽdũ ẽ. q̃ diſciplie nẽitate ꝯ/
ſtricti inocẽt hũanũ fũdũt ſãguinẽ. q̃
ꝗetos rddãt populos. maxie cũ lega
mus iuſta bella viris ſcis a dño fuiſ/
ſe cõceſſa. Quã ꝓpter addidit. z dolo
ſi. vt illũ tm̃ itelligeres homicidij re
um. qui ꝑ inſidias z iniquiſſimũ dolũ
alienũ querit exitũ. i. mortẽ. Tales
itaq; non dimidiabũt dies ſuos. q,
cũ ſibi lõgã vitã ꝓmittũt: exitũ celer
rime mortis inueniũt. Ni. Mors ta
lium coĩter accelerat̃ ſm̃ dictũ ſalua/
toris Mat. xxvi. Oẽs qui acceperit
gladiũ: gladio peribũt. Col. Hoc
Gregoriꝰ. v. libro Job moraliter ex
põit: dicẽs. Dies dimidiaẽ ẽ tp̃s vite
male in voluptatibꝰ ductũ ad penitẽ
tie lamẽta diuidere. atq; hoc ad bom
vſum partiẽdo reparare. Sz iniqui di
es ſuos nequaq̃ dimidiãt. q2 ꝑuerſaz
mẽtẽ nec i extremo tp̃e mutãt. Quo
ꝯ Paulus bene ãmonet: dicẽs. Re/
dimẽtes tẽpus: qm̃ dies mali ſũt. Tẽ
pus quippe redimimus. qñ ãte actam
vitã quã laſciuiẽdo ꝑdidimus: flẽdo
reparamꝰ. Hug. Vñ apo. ad ronos
. vi. ait. Sic exhibuiſtis membra vr̃a
ſeruire immũdicie ad iniquitatẽ: ita
nunc exhibete mẽbra ſuire iuſticie i
ſanctificationem. Videns ẽi eccia aut
vir iuſtus peſſimũ maloꝝ finem: pſal
mũ cõcludit: dicẽs. Hie. Ego aũt
ſꝑabo i te dñe. vt pleni iueniãt dies
mei i opibꝰ iuſticie. Glo. Alij ñ icipi
ũt dies bonos. ſz i ſuis malꝰ ꝯtinue ꝑ
ſeuerãt. Alij dimidiãt dies ſuos faci
ẽdo bonũ ꝑ reſiduũ tp̃s vite ſue. Alij
iplẽt dies bonos. Qui ñ icipiũt dies
bonos: moriũt i egypto. q2 vſq; i finẽ
vite in tenebris vitioꝝ cõuerſantur.
Qui dimidiãt dies ſuos moriunt in
deſerto. q2 d' ꝯfeſſiõe peccati exeũtes.

errata ꝑ penitẽtiã emẽdãt. Qui vo i/
plẽt dies ſuos ꝑſeuerãdo i ope iuſti
cie vſq; in finẽ vite. trã ꝓmiſſiõis ꝯ/
ſequunt. Collector q̃ iſtũ libꝝ colle
git ex dictis ſãctoꝝ dic. Et q2 h pſal/
mus ſm Caſſiod. tertius ẽ coꝝ q̃ de
paſſiõe et reſurrectiõe dñi Jeſu laꝰ
ſunt locuti: myſtice etiã põt exponi d'
chrõ: q̃ ſm formã ſerui orat ad deuz
prem: dicẽs. Nu.

Exaudi deꝰ pater oroẽz meã.
 qua oro ad te ſm q2 hõ. et ne
deſpexeris depcatiõez meã: itẽde mi
hi et exaudi me. Replicatio cordez
verboꝝ notat. inſtãtiã oroĩs ꝑſecte a ꝯ
ſcia ſãctitatis emiſſe. Hier. Qua rõe
intellige o hõ. q2 niſi pura cõſcia dep
certis a deo: prorſus nõ exaudieris.
Hug. Cauſã ſue oroĩs ſbiũgit: dicẽs
Contriſtatꝰ ſũ. hũana infirmitate. li
exercitatiõe mea. i. i paſſiõe. z ꝯtba
tꝰ ſũ a voce inimici. videlz iudei maledi
cẽtis mihi. z a tribulatiõe pctoris. i. ſ.
eiuſdẽ ppli ꝑſequẽtis me. Hꝰ ãt ñ meo
merito ſuſtinui: ſz meo malo. Qm̃ de
clinauerũt i me iniq̃tates. i. impoſuerũt
mihi mala: dicẽtes ipi ꝯ me falſũ teſti
moniũ. z i ira. q̃ ꝯ me repleti fuerũt
moleſti erãt mihi. clamãtes. Cruci
fige: crucifige eũ. Et ꝓpt h. Cor meũ
cõturbatũ ẽ intra me. ſm hoiem. Et
formido mortis cecidit ſup me. Vñ
dixit. Triſtis ẽ aĩa mea vſq; ad mor.
Vñ. Timor. aĩe. z tremor. corꝑis.
venerũt ſr me. Caſſ. Exitꝰ nr̃i morẽ
certiſſima ꝓprietate deſcribit. Mortẽ
ei pꝰus tiemꝰ: diũ cõtremiſcimꝰ. q2 ſe/
patio iſta corꝑis aĩeq; ſine cõturba/
tiõe maxĩa ñ põt euenire. z ꝯtexerũt
i. circũdederũt me tenebre. ſcz
mortis. q2 frequẽter illa conſpicimus
animo de quibus nos ventura ſolet
conturbare formido. Vel conte/
xerunt: id eſt: circundederunt me: te
nebre: id eſt: perfidi tenebroſi iudei.
Hug. Et. videns rebellionẽ coꝝ.

dixi. qs dabit mihi pēnas .i. ſ. potētie
ſᵐ ꝙ hō ſū niſi tu p̄: volabo .i. a iude
is infidelibus ꝛ requieſcā .i. ī gētib⁹
credentib⁹. Et bene addit ſicͭ colūbe
ꝙ ſicut colūba ñ īueniēs vbi pes ei⁹
requieſceret rediȷ̄t ad arcā. Sic chr̄s
nō īueniēs locū ī iudeis ꝑfidis. vola
uit ꝑ p̄dicatioēꝫ apoſtoloꝝ ad gētes
Unde addit. Ecce elōgaui fugiēs
.i. a iudeis reſurgēdo ꝛ manſi ī ſoli
tudie .i. gētilitate inculta ꝛ idocta
ꝙ idolis ſeruiebat. ꝛ Expectabaꝫ .i.
pōit⁹ ī agonia paſſiōis eū .i. videlicꝫ
deū p̄ēꝫ qui ſaluū me fecit a puſilla
nimitate ſpūs .i. ne ī paſſiōe malis cre
derē et tēpeſtate .i. ſeditionū quas iu
dei īpetuoſe ꝯ̄ me mouebāt. Pre
cipita dn̄e .i. ſupbos iudeos. et diui
de linguas coꝝ .i. q̄s ſup me acuerūt.
Et h̄ totū fecit iudeis ꝑ Titū ꝛ Ve
ſpaſianū. ꝙ diſpſi ſūt ī diuerſas nati
ones. Cauſā ſubiūgit qm̄ vidi īiq̄ta
tē .i. in corde coꝝ q̄ me oderūt ꝛ ꝯ̄di
ctionē ī ciuitate .i. Hier. ꝙ nō credebāt
ī me: dicētes Nōne hic ē Joſeph fi
lius fabri? ꝛ alia multa. Die ac nocte
.i. aſſidue Hug. circūdabit eā .i. vi
delꝫ ciuitatē hir̄lꝫ vl' iter q̄ſtū ad oēs
ei⁹ hītatores: ſꝫ p̄cipue ſr̄ muros ei⁹
.i. ſup p̄ncipes ſacerdotū īiq̄tas .i. q̄
me oderūt ꝛ laboꝝ .i. q̄ conati ſūt me
occidere ī medio ei⁹ ꝛ iniuſticia .i. ꝙ ñ
meruerā mortē quam mihi ꝓcuraue
rāt Hier. Taliter circūdata ꝛ reple
ta ē coꝝ ciuitas. ſ. hieroſolyma vt ſup̄
ꝑuos et magnos redūdaret īiquitas
Un̄ dixerūt Sāguis ei⁹ ſr̄ nos ꝛ ſup
filios nr̄os Hu. Et nō defecit de
plateis ei⁹ vſura ꝛ dol⁹ .i. ꝙ iudas ret
tulit eis trigita argēteos: nihilomi
nus tñ tenuerūt Jeſū Et ſil'r dolus
fuit ī oculo Jude traditoris Et hec
nota facta ſūt ſicut illa que fiūt ī pla
teis Sequit̄ q̄rimonia de Juda tra
ditore a q̄ intolerabili⁹ ſe aſſerit doliſ

traditōis pati q̄ ab extneo dicēs Qm̄ ſi
inimic⁹ me⁹ maledixiſſꝫ mihi. ſuſtinuiſſē
vtiqꝫ .i. q̄ dicat magis tolerabile eſſet
Et ſi is .i. videlꝫ iude⁹ q̄ oderat me
ſup me magna locut⁹ fuiſſꝫ: abſcōdiſ
ſē me forſitan ab eo .i. Hie. Legim⁹
in euāgelijs ꝙ chr̄s abſcōdit ſe a iu
deis: a Juda āt ſe nō abſcōdit: ſꝫ euꝫ
etiā cōuiuio ſc̄o aſciuit .i. adiūxit ſic
ſequit̄ Tu xō hō vnanimis .i. ꝙ cuꝫ
alijs ap̄lis mihi cōiūctus eras dux
me⁹ .i. ad p̄dicādū cū ceteris miſſ⁹ Di
cē bene dicim⁹ itineris p̄curſorē Hu.
ꝛ not⁹ meus .i. q̄ te p̄ſciui ꝓditorē
Qui etiā ſimul mecū dulces capie
bas cibos .i. cōedēdo mecū ex pabſide
ī domo dei .i. ī tēplo Hier. ābu
lauimus cū cōſēſu .i. Sepe eni cū ipo
dn̄o ī tēplo Salomōis cū p̄dicatiōis
cōſēſu abijt Caſſ. Et vt nob̄ abſolu
ta xboꝝ poſſit ſtare ꝯtextio. iſti ꝛ ſupe
riori xſui iūgēdū ē Cur me tēdebas.
Grandis ſit eniꝫ culpa cui beneficia
reputantur eximia. Poſtq̄ꝫ de Juda
locut⁹ ē: cōſequēter per ſentētiaꝫ cō
munis pene cōuertitur ad iudeos di
cēs Hug. Ueniat mors ſup illos .i.
.i. captiuitas q̄ facta ē ꝑ Titū et Ve
ſpaſianū. et deſcēdant ī infernū .i. id
ē: ī acerbā penā ipſius captiuitatis
viuētes .i. qd factum eſt de iudeis:
Judas etiam ad litterā mortuus ē
et deſcēdit viuēs ad infernū. ꝙ deſpe
rans ſe ſuſpendit. Et hoc merue
runt Qm̄ nequitie ī tabernaculis eo
rū .i. .i. ī domibus vbi ꝯuēticula ꝛ ꝯci
lia faciētes: q̄rebāt quō Jeſū tenerēt
ꝛ occiderēt Et poſtea ī medio eoꝝ
.i. .i. ī apto q̄ñ conſilia ſua alijs ap̄ue
rūt. Cū xō p̄miſſa mihi fecerāt iudas
ꝛ iudei Ego āt ad deū clamaui .i. Un̄
Mat. xxvij. di Jeſus voce magna cla
mauit: dicēs Hely hely. ꝛc. et dn̄s ſal
uabit me .i. reſuſcitās me a mortuis
Veſpe et mane et meridie narrabo

et ānūciabo: et exaudiet vocē meā.
Sic ꝯſtruit littera. Caſſ. Narrabo
veſꝑe ꝑdicādo in cena traditioēꝫ me
aꝫ. ⁊ ānūciabo ad mane reſpōdēdo. qñ
dicēte Pilato. tu es rex iudeoꝝ. tūc
ānūciauit dicēs. In hoc nat⁹ ſū: ⁊ cetera
q̄ ibi dicūt. Hoc āt q̄d ſeqt ⁊ exaudi
uit vocē meā: ad meridiē ꝑtinet: qñ
dixit in cruce. Cōſūmatū ē. Quia ſic
ꝑdixerat ita fcm̄ ē. O mira breuitas.
In hoc vno ꝟſiculo tā magn⁹ act⁹ ille
narrat⁹ ē. vt q̄d ī illa latitudine cog/
noſcit eē expoītū. ī hac breuitate ꝓba
ret eē collectū. Hu. Et vē exaudiet
vocē meā ⁊ Redimet in pace aīaꝫ
meā. beneficio reſurrectiōis ab his
q̄ hoc ē a iudeis q̄ appropiquāt mihi
vt me capiāt ī ſermōe. ⁊ hoc faciebāt ī
dolo. qm̄ int̄ multos q̄ me ſeq̄bāt
erāt mecū inſidiātes mihi Exau
diet de⁹ ipi me liberando ⁊ humi/
liabit illos tollēs eoꝝ locū ⁊ gētē ꝑ
romanos qui de⁹ ē añ ſecula
.i. ab eterno. Quare hoc. Nō eī ē illis cō
mutatio vt .ſ. cōmutēt ſmonē neq̄
quē firmauerāt ſibi de me occidendo.
nec p⁹ factū mutabāt volūtatē ſuam
prauā penitēdo. q2 poſt reſurrectionē
chriſti etiam perſecuti ſunt nomen
chri cōfitētes. Cauſā ſbiūgit. et ñ ti
muerūt deū. Et ꝓpt hoc extēdit ma
nū ſuā ad ꝑcutiēdū eos. ī retribuē/
do penā ꝓ culpa. Cōtāminauerūt
teſtamētū ei⁹. Hie. q2 ñ itellexerūt
dn̄ꝫ ieſū ſcoꝝ ꝓphetarū ꝑconio repro
miſſū quē cōſpuentes polluerūt. Et
iūo. Hug. diuiſi ſt ꝑ totū mūduꝫ
diſpſi ab ira .i. ꝑ vidictā vult⁹ .i.
volūtatis ei⁹ ⁊ appropinquit cor
illi⁹ ad gētes reꝓbatis iudeis. Caſſ.
Cur āt illa faciat q̄ dicta ſūt. ſbſequē
ter expoīt dicēs. Molliti ſūt ſmōes
ei⁹ ſup oleū. Iudas molliuit ſmōes
ſuos cū dixit. Aue rabbi. Et iudei ſi/
militer qñ dicebāt. Magiſter ſcim⁹ q2

a deo veniſti. ⁊ viā dei ī ꝟitate doces
In mūdo ei q̄d leui⁹ oleo. ſꝫ ad exag/
geratiōnē .i. ad aggrauatiōnē humaꝫ
ſuꝑ oleū ꝑfidoꝝ ſmones dīcē eē molli
tos: ne tāto ſceleri pār potuiſſꝫ aliq̄d
inueniri. ⁊ ipi ſūt iacula. cū dicunt.
Reus ē mortis. Hos ſermōes eīꝑ/
bātur illi effeciſſe q̄ iacula. Poſtq̄ ꝟ
ꝑfidis iudeis celeſtis iuſticia locuta
eſt. ſaluberrimū ꝯſiliū nr̄is infirmita/
tibus dedit dicēs. Iacta ſuꝑ dn̄ꝫ cu
rā tuā. q̄d ſuperius vſq3 in fine ſuffi
ciēter expoītū ē. Audiuim⁹ viuifica/
torē creaturarū aīaꝫ ſuā poſuiſſe ꝓ ſa
lute mōrtaliū. audiuim⁹ īpaſſibileꝫ deū
ī carne ſuſcepiſſe paſſionē ꝓ peccato/
rib⁹: audiuim⁹ pāti coetnū mortis ſb/
iſſe ſuppliciū. O ieſtiabile ꝑciū q̄d re
demit gen⁹ hūanū: holocauſtū q̄d no
bis ꝑſtitit eternas flāmas euadē. In/
terit⁹ qui tulit mortē. Finis qui ꝟdit
bo^m^ ſine fine māſuꝝ. Vñ papa Leo
pulcre locut⁹ ē. dī. Quāuis multoꝝ
martyꝝ ī ꝯſpcū dn̄i ſpecioſa mors fu
erit. nulli⁹ tn̄ īſontis .i. inocētis occi
ſa fuit redēptio pcc̄oꝝ. Acceperūt eñi
iuſti: ñ dederūt coronas. Inter filios
āt hoim vn⁹ ſol⁹ extitit chriſt⁹ q̄ vere
erat agnus īmaculat⁹: ī q̄ oēs crucifi
xi: oēs mortui: oēs ſepulti: oēs etiaꝫ
ſūt ſuſcitati. Preſta piiſſime de⁹. vt q̄ ī
aſſūpta carne ꝓ nob dign⁹ es mortē
pati: regni tui ꝯſortia nob largiaris. Amē.

Miſerere mei de-
us qm̄. Titul⁹ In finē ꝓ po
pulo qui a ſcīs lōge fcūs ē ī tituli īſcꝑi
tiōe ipi dd cū teneret eū allophili in
geth. Hug. Prima ps tituli ſūpta ē
de euā⁰ Ioh. xix. vbi legit q2 crucifi
xo dn̄o Pilatus ſuppoſuit hūc titu
lū. Jeſus nazareu⁹ rex iudeoꝝ. Caſſ.
De q̄ titulo lōge añ fuerat ꝓphetatū
Ne corrūpas tituli inſcriptionē: ſed
poncio Pilato iudaicus populus

innuebat vt ꝯ vaticinia ꝓphaꝝ h⁹ titu
li emēdaret inſcriptio. nolēs ſuū re/
gē dici. quē inſanis mētibus reſpue
bat Hug. altera ps ꝑdicti tituli vide
licꝫ cū teneret cū allophili i geth ſuſ
pta ē de pmo regū xxi. vbi dicitur. ꝙ
dauid fugiēs ſaulis ꝑſecutionē. venit
ad achis regē geth: ſꝫ nō ē receptus.
Caſ. Hec oīa myſtice ſūt exponēda
Geth ſignat torcular. i. ꝑſſurā quam
oīs fidelis patit̄ chriſtian⁹: ſꝫ tūc fru/
ctum reddit vberrimū, cū tribulatio/
nū fuerit mole ꝺpſſus Et ideo i titu
li inſcriptiōe loqui rationabilit̄ apta
tur eccia in ꝑſona cui⁹libet fidelis tri
bulati, ꝗ allophiloꝝ. i. alienigenaꝝ ꝑſe
cutiōib⁹ ingrauati tāqꝫ nectarcos liq̄
res merita ſanctoꝝ copioſa vbertate
ꝯfūdūt Hu. Unde ſcī⁹ tituli talis
eſt Pſalm⁹ iſte tēdēs i finē. i. i chr̄m
qui ē finis ⁊ ꝯſummatio ad quē tēdi
mus. Pſalm⁹ dico ſcript⁹ ꝓ populo
. i. ꝓ pplo. ſ. iudeoꝝ ⁊ ꝑſecutoꝝ: q po/
pul⁹ lōge fact⁹ ē a ſcīs: ū loco ſꝫ mēte.
et hoc in tituli inſcptiōe. ꝙ cū ſancti
cōfiteantur chr̄m regē iudeoꝝ. ſicut
titul⁹ dixit. populus iſte ꝑdicit ꝟbis
vt iudei. ⁊ factis vt mali chr̄iani. qui
ꝑs loqt̄ ꝺ h̄ q̄d factū ē ꝺꝺ cū teneret
cū allophili in geth. ꝙ ſicut ꝺꝺ ſaulis
ꝑſecutiōe ꝑmebat̄. ſic et eccia chriſti:
ꝑmit̄ ꝑſecutiōe maloꝝ Intēdit ei ꝑs
nos āmonere vt cū pacia ſuſtineam⁹
mala hui⁹ vite Caſſ. Uirgo igit̄ mr̄
eccia q̄ fideles populos parit. nec a
ꝟgitate diſcedit: celeſtē ſponſuꝫ piјs
lachrymis rogat ne ſe patiat̄ ab īimi
cis opprimi. q̄ adhuc i mūdi iſtius co
gnoſcit̄ calamitate verſari: dicens

Miſerere mei deus qm̄ cōculca/
uit me hō. Hie. Homo h̄ vn⁹
ꝓ mltis ꝺꝛ: h̄ ē i vnitate malicie mul
toꝝ Nic. Eo mō loquēdi q̄ ꝺꝛ Exo.
viij. Uenit muſca grauiſſima: i. multi
tudo muſcaꝝ. Nō ſolū eccia ꝯculcat̄
. i. ꝑmit̄ a malis hoībus. veꝝ etiā a di
abolo Caſſ. q̄ i euā⁹ ꝺꝛ hō: Unde
Mat. xiij. Inimic⁹ hō hoc fec̄ q̄ ꝛc. L
tota die ipugnās tētatiōib⁹ tribu/
lauit me. Deſcribit q̄ i hoc mūdo ſā
cta patitur eccia. ꝙ ſine aliq̄ intmiſſi/
one diaboli cognoſcit̄ certamīa ſuſti
nere: ſicut dicit apoſtolus Nō ē nob
colluctatio aduerſ⁹ carnē ⁊ ſāguineꝫ:
ſed aduerſus pricipes et ptātes tene
brarū Hax bellū graue. ꝙ occultum:
pugna difficilis: ꝙ cū fortiore dimica
tur Aduerſari⁹ eī nr̄ nec labore ꝺfic̄.
nec vict⁹ aliq̄n diſcedit: ſꝫ tātū atroci
or redit, quātū eū ꝑ diuinā gr̄aꝫ ꝺbel
lari poſſe ꝯtigerit Hug Deinde con
querit̄ generaliter eccia de ſuis īimi/
cis tā carnalib⁹ q̄ꝫ ſpūalib⁹: dicēs Cō
culcauerūt me īimici mei tā homies
q̄ꝫ demones Grauiſſimū q̄dē gen⁹ iīiu
rie ē vſqꝫ ad pedū cōtumeliā pueni/
re Sꝫ in ꝓcedit q̄d ſcīs altarib⁹ offe
rat̄ Uinū ei ū ꝯfluit. niſi pedib⁹ vua
tūdat̄. ſic in mēbris ſuis eccia ab īimi
cis cōculcat̄ ⁊ ꝑmitur. vt ſāctoꝝ inde
mērita gl̄oſa naſcātur Repetit q̄ꝫ to
ta die vt reuera itelligas i hoc ſclo
nllū tēpus oīno a talibus tētationi
bus ⁊ ꝑſſuris alienū Et nūc ē vt mi
ſcrearis qm̄ multi bellātes aduerſū
me Caſſ. Oim reproboꝝ caput eſt
diabol⁹: q mō ꝑ ſe: mō ꝑ mēbra ſua ꝯ
culcat ⁊ ipugnat corp⁹ chr̄i. i. eccīaꝫ ſi/
cut pus tētauit Per mēbra ſua iuda
ica ipugnat caput: videlꝫ chr̄m dn̄m
nr̄m Sꝫ iter aduerſa fortis q̄d ſbiun
gat audiam⁹ Ab altitudīe diei tiebo
Aug. Hoc ē a ſupbia temporali
tiebo. apte hūiles ſt̄ qui ꝯculcāt. alti
ſt̄ q̄ cōculcāt Sed noli timē altitudi
nē ꝯculcātiū. ꝙ tpalis ē nō etna Cuꝫ
venerit ille dies iudicij tc̄ lamētabūt
ſe oēs trib⁹ terre. Illis tunc penitē
di locus nullus remanebit. quia eo
tempore quo fructuoſa poſſet eſſe

penitentia coꝛ obduraueȓut aduerſꝰ
innocētē dñz Hug. Cauſā q̄re timē
nō debeat potētiā hūanā cōſequēter
ſubiungit dicēs Lego ꝟo ī te ſꝑabo.
hōc ē de tua ꝓtectiōe Caſ. In deo
laudabo ſermōes meos. In deo lau
dat ſmones ſuos. q̄ oē q̄d bene loq̄t
n̄ ſibi ſed diuinis cognoſcitur mune
ribus applicare Aug. Meos ſermo
nes dico ꝙ ipos accepi. ipe voluit me
os eſſe qui dedit Caſſ. Nra ei q̄ nob
data ſunt recte dicimꝰ. ſi tñ eadē con
ceſſa nob dñi munere ſentiamꝰ. I deo
ſꝑabo: nō tiebo q̄d faciat mihi caro.
.i. carnalis homo Sētētia iſta niſi ſa
lubriter queratur ſuꝑioribus videt̄
eſſe contraria Nam cū eccia ſe cōcul
catā diceret ꝛ impugnatā ab hoīe: ꝛ
imminētia ꝑicula metuēs miam dñi
imploraret. hic iterū aſſerit ſe hoīem
nō timere. vtrūqꝫ verū ē. q̄m ꝓus duz
calamitates huiꝰ ſeculi aſpiceret for
midauit: nunc timorē cū futura cōtu
etur: abiecit. Quid enim poterat ab
homine ꝑ ati qui ſpez ſuā poſuerat ī
illa retributiōe iudicij! Seuiat licet
carnificū manus: ꝑparet̄ īcēdia cami
noꝝ: oīa tormentoꝝ genera deſpiciat
eccia in membris ſuis. q̄ expectat do
mini munera ſaluatoris. Deīde con
queritur eccia ꝑdicatiōis ſue ꝟba a
ꝑfidis et ꝑuerſis chr̄ianis deſpici d.
Tota die verba mea execrabātur
.i. deſpiciebāt et maledicebāt. Hoc
ad hereticos et malos chr̄ianos ꝑti
net. qui dum dñi ꝟba audiunt. ſaluta
ria dicta cōtēnūt aduerſum me oēs
cogitatiōes eoꝝ in malū ad auferē
dū mihi malum. Glo. Cū ei ꝟba re
ſpuuntur. ꝑſona dicētis nō ē imunis
ab iniuria Hug. Quō eoꝝ cogitati
ones ſunt ī malū cōſequēter dclarat
dicēs Inhabitabūt mecū cōuerſā
do in eccia et abſcōdēt malū quod
cogitāt vt efficaciꝰ poſſint cōſūmare

Caſ. Iſti ergo ſubdoli chriſtiani fal
ſi fratres publicani vident̄ inhabita
re ecciaz et cōuētus ſequi populoꝝ.
ſed virus ſue ꝑuerſitatis abſcōdūt
De q̄bꝰ adhuc ſubditur Ipi calcane
uz meū obſeruabūt. Nos iſte diabo
licꝰ ē. eoꝝ qui miniſtri eius eſſe noſ
cunt. vt calcaneū. i. vltima nr̄a inſidi
oſa calliditate reſpiciāt Hu. vt quo
modo accuſare poſſint vel blaſphe
mare īueniant Unde augꝰ. conqueri
tur dicens Verboꝝ aucupes: ſylla
barū dināmeratores: nodoſas calum
nias mihi ꝓponentes vt me capere
poſſint in ꝟbo Aug. Omnes ergo fi
cto aīo inhabitātes: ꝛ dolum abſcon
dētes nolite timere: pater ipoꝝ Iu
das cū dño tuo fuit: et ille quidē no
uerat eū Elegit tñ eū cū alijs apoſto
lis: ſed ad aliud electi ſunt. xi. ad opꝰ
ꝓbatiōis. electus ē iudas ad opꝰ ten
tatiōis vt poſſet tibi exēplū dare q̄s
deuites malos: q̄s caueas falſos fra
tres ꝛ fictos: niſi vt dicat tibi. Ecce
ego mecum habui vnum quē tolera
ui Perferre volui q̄d ſciebaz: vt tibi
neſciēti ꝑberē ſolatiū: q̄d mihi fec̄ h
facier ꝛ tibi: videlꝫ vt mltū poſſit. vt
mltū ſeuiat. Accuſaturꝰ ē ꝛ mlta falſa
crimina dicturꝰ. vt ꝑualeāt falſitates
In me certe ꝑualuerūt: ſꝫ celuz mihi
nō abſtulerūt Hugo. Enumeratis
malis q̄ ꝑuerſi hoīes et falſi fratres
inferūt bonis: ſubiungit cauſam ſcꝫ
inuidiā quare inferūt: dicēs Sicut
ꝑ ꝙ ſuſtinuerūt .i. expectauerūt ad
ꝑdēdū aīaz meā .i. vitam meā. Nā
trāſlatio hebraica hꝫ: expectātes aīa
mā meaz. vel ſuſtinuerunt: vt graue
pōdꝰ aīaz meā dolentes ꝙ n̄ pñt me
extiguere: ſicut impij. Sapien. ij. di
xerūt Grauis ē nob etiā ad vidēduz
diſſimilis ē opibus nr̄is Et q̄uis ta
les ſint: reddit tamen eccia bonuz ꝓ
malo: orās ꝓ eis dicēs Pro nihilo id ē

gratis ſine merito eoꝝ ſaluos facies
illos. Caſſ. qꝛ nullꝰ meritum exigit
vt poſſit ꝓprio labore ſaluari. Quid
meruit latro vt ſic paradiſum veloci
ter intraret? qd publicanꝰ q̄ repente
de templo abſolutꝰ exiuit? Ipſe de/
dit ꝯfeſſiōis ſbitū votū q̄ donauit et
p̄miū. Cōſtat ergo pctōres ꝑ nihilo
ſaluos fieri q̄n certum ē ꝯuerſionem
gratuita largitate ꝯcedi. Hu. Quo aūt
mō hoc fiet: ꝯſeq̄nt ſbiūgit: di. i. ira
nō puniēdo eīnalit: ſʒ in illa ira q̄ fili
um quē recipis flagellas ad correcti/
onē: ſic populos pctōres ꝯfringes
ne ſint ſupbi deceptores vel inſidio
ſi q̄les fuerūt. Caſſ. Nā cū deꝰ corda
eoꝝ tribulatōibꝰ fatigauerit: et diuer
ſaꝝ āguſtiaꝝ numeroſitate ꝯpleuerit
ab iniq̄tate reuocati ꝯpellunt dn̄o cō
fiteri: ⁊ hoc ꝑ irā eiꝰ videt fieri: cū ille
placidꝰ atq; īmutabilis ſalutis noſtre
cās noſcat operari: ita facies illos. Et
ego ad eruditionē eoꝝ ⁊ vtilitatē me
am ⁊ gloriā tuā o Deus vitā meā
annūciaui tibi. ꝑ ꝯfeſſionē: ſicut fecit
paulꝰ dicens. Priꝰ fui blaſphemus ⁊
ꝑſecutor. Hoc eī eſt gloriā deo dare:
vt publice denūciemꝰ q̄les nos digna
tus fuerit ſuſtinere ⁊ ad ꝯuerſionem
adducē q̄ merebamur pctīs exigētibꝰ
interire. Vitā ergo ſuā ānūciat deo q̄
ꝓpria pctā ꝯfitet: n̄ vt eā deo nota fa
ciat q̄ nullatenꝰ ꝑt aliq̄d ignorare: ſed
vt ſe magis ꝯdēnās mereat abſolui:
ſicut ꝓpha dicit. Dic p̄mū pctā tua vt
iuſtificeris. Hu. Poſt ꝯfeſſionē ſeq̄/
tur ſatiſfactio q̄ deū placat. Vn̄ ſub/
iūgit. poſuiſti lachrymas meas ī con
ſpectu tuo i. acceptas habuiſti eas
exaudiēdo. Sicut ⁊ ī ꝓmiſſiōe tua
hoc ē ſicut ꝓmiſiſti ita feciſti. Unde
Ezech. viij. Si ipiꝰ egerit pn̄iam ab
oībꝰ iniq̄tatibꝰ ſuis: oīm iniq̄tatuʒ eiꝰ
nō recordabor. tūc videlʒ q̄n ꝯfrin/
ges populos: ⁊ pones lachrymas me
as in ꝯſpectu tuo: acceptā tibi eē pe/
nitētiā meā oſtēdēs. ꝯuertent inimi
ci mei humiliati ꝑ flagelluʒ tuū et
exēplū meū. Addidit retrorſum vt
te ſeq̄nt ⁊ āplꝰ nō vadāt pꝰ ꝯcupiſcē
tiā carnis. Caſſ. Sequit. In q̄cūq;
die. ſignat diuerſi tpis ſatiſfactiones
Alter eī tota pene vita dn̄o ſupplicat.
alter īmediate ꝯuertit. aliꝰ ī fine vite
ſaluat. In q̄cūq; gꝰ die. Hu. inuoca
uero te. cordis deuotione. ecce cog/
noui. ꝑ experientiā mīe tue. q̄m deꝰ
meus es. q̄ mihi ſubuenis ac recipis
penitētē: ſicut ꝓmiſiſti Ezech. xviij.
dicens. In q̄cūq; hora īgemuerit pec/
cator: omniū iniq̄tatū eiꝰ nō recorda
bor āplꝰ. Caſſ. O magnā mirabilē q;
dn̄i pietatē: vt in q̄cūq; die inuocatꝰ
fuerit ſꝑ miſeratꝰ indulgeat. Hug.
In deo laudabo verbū: in dn̄o lau
dabo ſermonē. ſꝑ grās agendo ei de
ſuis bn̄ficijs. in dō ſperabo nō time
bo q̄d faciat mihi hō. hoc ſupra ex/
poſitū ē. Deinde eccīa q̄ſi iā liberata
de malis huiꝰ ſeculi: laudaturā ſe do/
minū ꝯfitet di. In me ſunt deꝰ vota
tua. videlʒ laudatiōes q̄ reddā tibi
Acſi dicat. Nō timebo q̄d faciat mi
hi hō carnalis vel diabolꝰ exteriꝰ: qꝛ
etſi mihi auferat oīa bōa tplia: nō tn̄
vota laudis diuine q̄ in me ſunt pōt
auferre. Au. Poſtq; diabolꝰ abſtulit
Iob oēm ſbam ⁊ filios: remāſerunt ī
illo vota laudis q̄ ex arca ſcī pectoris
ſui ꝓtulit: cū dixit. Dn̄s dedit, dn̄s ab
ſtulit: ſicut dn̄o placuit ita factū eſt: ſit
nomē dn̄i benedictū. O diuitie interi
ores q̄ fur nō accedit: laudē a te q̄rit
deꝰ: ꝯfeſſioneʒ tuā querit. Ipſe dedit
fidē: ſpem: ⁊ charitatē. hoc ꝓlaturus
hoc ſacrificaturꝰ es. Caſſ. Aut dicit
in ſe eſſe vota laudatiōis dona dei cō
tributa q̄ in illa perpetuitate reddē/
da ſunt, q̄n iam ſancti indefeſſis voci/
bus perſoluent laudis obſequiū. Ita

cū ſunt q̄ ſi deū diligim⁹: habem⁹ ſp̄ ī/
trinſec⁹ q̄ a nobis oīo nō recedūt: ſʒ
in illa perpetuitate reddim⁹. Naʒ de
futuro nos ꝛ hūc verſuʒ debere itel/
ligere ſeq̄ntia demōſtrāt: q̄ huic mun
do nequeūt vllaten⁹ ꝯuenire. Quo/
niā eripuiſti aīam meā de morte per
petua oculos meos a lachrymis.
Hic. q̄ iā tūc nō eſt nēc pctā deflere
pedes meos .i. affect⁹ ꝛ ſenſus me/
os a lapſu ne vltra laberent̄ ī pctā
Caſſ. hec tria in futuro ſeculo preſta
bunt̄. qn̄ iam nec aīa peccādo morie/
tur: nec oculi ſua mala deflebunt: nec
pedes labent̄. Naʒ hic ſcis nō aufert
lachrymas cū ipſe dicat. Beati q̄ lu/
gent. Nec pedes iuſtoꝝ in hoc ſeculo
a lapſu reddūtur alieni. q̄ duʒ in hoc
mūdo ābulant ſp̄ in lapſu ſunt: ſʒ diui
na mīa ꝯtinētur: ſicut legit̄. Septies
in die cadit iuſt⁹ ꝛ reſurgit. Premiſ
ſa mihi fient vt placeā corā deo in lu
mine viuētiū. Hic. hoc eſt in lumīe
gratie: q̄ viuit̄ cū deo in preſenti vita.
et lumīe glorie ꝛ īmortalitatis in fu/
tura beatitudine vbi ſcī fulgebūt ſic̄
ſol. Au. ergo fratres ad hoc oīa hec
valeāt nobis vt gratis deum diliga/
mus: in illo ſp̄ ſperem⁹: nec homineʒ
nec diabolū timeam⁹. nec ille facit ali
q̄d niſi quantum permittit̄. permitti
ad nihilum p̄t niſi q̄d nobis prodeſt.
toleremꝰ malos: ſim⁹ boni: quia ꝛ nos
fuim⁹ mali. Pro omnib⁹ quos pati/
mur orem⁹: vt a deo nunq̄ʒ recedam⁹
patrimoniū noſtrū ipſe ſit: ſalus nr̄a
et ſpes noſtra ipſe ſit. Ipſe hic cōſo/
lator: ibi remunerator: vbiqʒ viuifica
tor. et dator vite illius de qua dictuʒ
eſt. Ego ſum via. veritas ꝛ vita. Ut
et hic in lumine fidei: ꝛ ibi in lumine
ſpei tanq̄ʒ in lumine viuentium in cō
ſpectu domini placeamus. Unde nos
deprecamur. vt compreſſis bellis cor
poreis: ſuperatis ſeculi tentamentis
mereamur in chriſto lumine compla/
cere domino noſtro Jeſu chriſto q̄ eſt
benedict⁹ in ſecula ſeculoꝝ. Amen

Miſerere mei de⁹
miſerere mei. Titul⁹. In fin̄e
ne diſperdas vel corrumpas David
in tituli inſcriptione cuʒ fugeret a fa
cie Saul in ſpelūca. Hu. Hic tangi
tur hiſtoria que habetur .i. Re. xxiij.
videlʒ q̄ dauid fugiebat a facie ſaul:
ꝛ latuit in ſpelunca. Sʒ non legit̄ da
uid titulū erexiſſe. propter q̄d de da
uid ad litteram non legitur titul⁹ iſte
ſed myſtice de chriſto qui p̄ dauid in/
telligitur. Ergo ſenſus tituli talis ē.
Pſalmus iſte dirigens nos in fineʒ
id ē in chriſtum ad quē tendim⁹ ve/
nire: hortat̄ ne tu iudee diſperdas vel
corrūpas. David id ē chriſtum in ti/
tuli inſcriptione: negando ip̄m eſſe re
gem q̄d tituli inſcriptio ꝯfirmat. Ad
didit: cum fugeret a facie Saul in ſpe
lunca. Caſſ. Actus iſte ꝛ dauid ꝛ do
mino multū videtur ēē ꝯſimilis. Nā
ſicut dauid ſaulē fugiens in ſpelunca
ſe abſcondit. ita ꝛ dn̄i ſaluatoris dei/
tas intra templuʒ ſui corporis iudeis
p̄fidis fuiſſe probat̄ abſcōdita. ſic ſin
gula q̄ de dauid ꝛ chriſto prouenerūt
facta: illi ſunt ſub hac alluſione .i. con
cordātia cōmunia. Nam ſicut dauid
truculētū: id eſt ferocē ſaulē: ſic chri
ſtus nequiſſimos iudeos perferebat.
Oportet igitur meminiſſe pſalmum
hūc q̄ntum eſſe coꝝ q̄ paſſionem ꝛ re
ſurrectionē domini ſub breuitate cō/
memorant. Clo. ꝛ Hu. Intētio
pſalmi eſt monere vt null⁹ titulo cru
cis cōtradicat: ſed chriſtū eſſe regem
ſuū quilibet ꝯfiteatur verbo ꝛ facto.
Chriſtus ergo dn̄s ī p̄ſona aſſumpti
hominis ex eo q̄ futurā meruit paſſi
onē clamat ad patrē dicens
Miſerere mei deus. pater. miſe/

rere mei. Hie. Geminata poſtulati-
one mie ↄſidentiã ſuã quam in patre
habuit oſtendit vt facili⁹ audiat. Vñ
ſbdit. q̃m in te ↄfidit aĩa mea. Caſſ.
Mıam petit filius dei qui miſeretur
omnib⁹. ſed o͞ſ͞d iſta forma fidelium ē.
vt qui talia ꝓpter ſalutē noſtrã ptu-
lit: predicationib⁹ quoq; ſuis nos pi
us doctor inſtrueret Au. Ad hoc ei
orauit vt nos doceret orare. ad h̃ paſ
ſus eſt vt nos doceret pati. ad hoc re
ſurrexit vt nos doceret ſperare reſur
rectionē. Et in vmbra alar̃ tuarum
ſperabo donec trãſeat iniq̃tas. Caſ.
Parabolice loquit̃ hic: q̃d fit q̃tiens
res ſibi ē diſſimiles ↄparantur
Hier. Chriſt⁹ itaq; ſm formam ſer-
ui dicit ſe ſperare in vmbra: hoc ē: in
diuinitatis ꝓtectione: donec inſulta
tio et iniquitas iudeorũ pſecutorum
trãſierit Aug. hoc eſt: cũ corp⁹ eius
occiderint ⁊ aduenerit reſurrectio.
Au. hoc eſt et vox noſtra: et in vm-
bra alarũ tuarũ ſperabo donec tranſ
eat iniq̃tas. i. tu ꝓtege me vt ab eſtu
iniquitatis nõ areſcã ⁊ vmbraculũ pre
bueris mihi Hie. donec diabol⁹ trãſ
eat cũ ſuis ſatellitib⁹ ⁊ mēbris Au.
Trãſis tu: ⁊ ecce trãſierũt temptatio-
nes tue: ⁊ vadis in aliã vitã in quam
ierunt ſancti ſi ſanct⁹ fueris. Nũquid
q: tu trãſiſti hinc ꝓpterea iã trãſijt ini
quitas? abſit. naſcant̃ alij iniq̃. ſic mo
riunt̃ alij iniqui. ſic ⁊ alij iuſti erunt ⁊
alij naſcunt̃ vſq; in finē ſeculi: nec ini
q̃tas deerit premens: nec iuſticia pati
ens. Clamabo ad deū altiſſimum.
Caſſ. Clamat chriſt⁹ ab humanitate
ſuſcepta a quo ſupne creature opem
nõ deſinunt poſtulare. Et nos clame
mus ad deũ ad quē non voce valida.
ſed puritate ↄſcientie ꝑuenit̃. Addi-
dit q; ad deũ q̃ benefecit mihi. Hie.
Qui fecit me ex nihilo ad ſuã imagi-
nē: ⁊ dedit mihi bona preſentis vite

⁊ poſtea in futuro mihi vitã eternã ꝓmiſit. Sequit̃ vox chriſti hominis
Caſſ. Miſit de celo. nõ angelũ vel
aliquã creaturã: ſꝫ auxiliũ ſupne po-
tentie. ⁊ liberauit me. reſuſcitando
⁊ exaltãdo me hominē ad celorum re
gna. dedit in opprobriũ ↄculcãtes me
Hu. i. iudeos quos p vniuerſuꝫ or
bem vẽditos diſperdidit vt ⁊ ipſi cõ
culcarent̃ Aug. Videte quēadmo-
dũ dati ſunt ĩ opprobriũ: diſpſi ſunt p
omnes gentes: nuſq̃ habentes ſtabi-
litatē: nuſq̃ certã ſedē Propterea ãt
adhuc iudei ſunt vt libros nr̃os por-
tent ad ſuã ↄfuſionē. librarij nr̃i facti
ſunt: q̃ſi ſolent ſerui poſt dños codi
ces ferre vt illi portãdo deficiãt. chri
ſtiani legẽdo ꝓficiãt. Sequit̃ Hie.
Miſit deus mĩam ſuã ⁊ veritatē ſuã
Mĩa ⁊ veritas chriſtus eſt Caſſ.
Miſericordia ei eſt q: humano gene
ri in ſuſcepta carne cõpatit̃. Veritas
aũt eſt q̃m vnicuiq; ſua facta retribu-
et. et eripuit aĩam meã de medio ca-
tulorum leonũ. Crucifixo corpore
animã ſuaꝫ dicit eſſe ereptam: de qua
nos maxime ꝑcipit eſſe ſolicitos Co
tum enĩ toto redditur q̃n illa ſalua-
tur Reſurgit enim corpus ad ſpũa-
lem gloriam ſi anima non fuerit obſti
nationis vulnere ſauciata. Catuli eĩ
leonum plebem ſignãt iudeor̃: quaꝫ
leones: id eſt principes ⁊ ſacerdotes
ferali voluntate genuerũt. ⁊ in necē
domini ↄcitauerunt. Addidit quoq;
Hu. dormiui. videlꝫ in morte q̃ſi
cito excitandus: ſed conturbat⁹ ſm
carnem in paſſione. Vel conturbat⁹
eratio ne: q: patiens fuit: ſed de iu-
deis turbantibus ſua opinione. de q̃-
bus ſubdit Filij hominũ. id eſt iu-
dei quos prius vocauit catulos leo-
num. dentes eor̃. ſunt arma. q̃bus
me impugnabant incuntes cõſilia cõ
tra me. et ſagitte. quibus me iã cru-

cifixū ſagittabāt: dicentes Re⁹ ē mor/
tis. ⁊ lingua coꝝ gladi⁹ acutus. qn̄
clamabāt. Crucifige: crucifige eū. vn̄
Salomon ait. Mors ⁊ vita in mani/
bus lingue. Au. Vides itaq₃ ꝓpheta
in ſpū dn̄m humiliatū: ceſum, flagella/
tum: collaphis ꝑcuſſū: expalmatum
manib⁹: ſputis illuſū: ſpinis corona/
tum: ligno ſuſpenſū: illos ſeuientes:
illū tolerantē: illos exultātes: illū q̄ſi
victū. et poſt illā ei⁹ humiliationē: et
illoꝝ furorē reſurrexiſſe eū. ⁊ illa oīa
q̄ fecerāt iudei ſeuientes facta eē ina/
nia: et eleuat⁹ gaudio tanq̄ videret
fieri exclamat dī. Exaltare. aſcēdē/
do ſuper celos de⁹. Caſſ. vt q̄ pen/
des in cruce: cognoſcaris ſꝑ ī tua ma/
ieſtate regnare. et ſup oēm trā glo/
ria tua. Hoc vtrūq₃ ꝯpletū ē. Exal/
tat⁹ enī ſupra celos eſt: qn̄ ſedet ad de/
xterā dei patris. Glorificat⁹ eſt ſuper
omnē terrā: qn̄ totū mūdū catholica
replet eccīa. In q̄ laudes dn̄o iugit
ꝯcinuntur: ſic̄ Iſaias ꝓpha dicit. Vi/
uo ego dicit dn̄s: ⁊ implebit gloria
mea vniuerſa terra. Hu. Poſtea ite/
rū redit ad oſtendendū neq̄tiā iudeo/
rū pſeq̄ntiū: ⁊ ꝑ hāc inordinationem
ſc₃ ꝙ ꝑmo de exaltatōe. ⁊ poſt de ten/
tatione agit: oſtendit ꝙ nō ē ordo q̄/
rend⁹ ī ꝓphetis. Dicit ergo Laqueū
.i. fraudulentas obiectiōes parauē/
rūt pedib⁹ meis. hoc ē verbis ⁊ do/
ctrinis meis: qb⁹ q̄ſi q̄buſdā pedibus
intrabat Ieſus ad corda audiētium.
Parabāt enī inſidiatores iudei xp̄o
laqueū: qn̄ mulierē deprehenſā ī adu/
lterio ei adducūt. Et qn̄ q̄rebant: li/
cet dari cenſum ceſari an nō? Et incur/
uauerūt. i. incuruare voluerūt ani/
mā meā. conātes me deprimere aut
trahere ad ꝯſenſum malicie ſue. Fo/
derūt an̄ faciē meā. id eſt: me ſciēte
foueā. i. ſententiā mortis. In eius
enī facie dixerūt Re⁹ eſt mortis. Et

ipſi inciderūt in eā. Caſ. Omnis et
iniuſta vox ſuos dānat auctores: an/
teq̄ alteri noceat: ſe pus ipā ꝯdēnat.
Qd̄ ſimilr̄ Salomon Eccle. x. dicit.
Qui fodit foueā incidet in eā. Hie.
Iudei aūt inciderūt in mortis ſnīam.
cū poſt reſurrectōez ⁊ aſcēſionē dn̄i
inimicis ſc₃ Tito ⁊ Veſpaſiano tra/
diti ſunt: capti: īterfecti q₃: at₃ diſper/
ſi. Au. Nolite putare fratres ipſis ſo/
lis hoc accidiſſe: Ois qui parat foue/
am. i. fraudē: oppꝛeſſionē: aut crimina/
tionē aliquā fratri ſuo: neceſſe eſt vt
in eam incidat: Fouea in q̄ cadit ip̄⁹
eſt ꝯſcientia. Putas eū in foueā non
cecidiſſe q̄ lucē chriſti ꝑdidit ⁊ cecita/
te percuſſus eſt: Si non caderet ī fo/
ueā: videret. Ante ſe videns oēs ma/
lefactores ꝑdidiſſe viam implicatos
facinore: ſed iā te tradidit forte in ma/
nus latronis: aut in man⁹ alicui⁹ iniu/
ſti. Et tu in preſſura es. ille letat: ille
exultat. noli decipi viſibilib⁹. noli ha/
bere oculos paganos: ſ₃ chriſtianos
oculos habe. Vides illum q̄ exultat:
ipſa exultatio ē fouea ipſi⁹. illuc q̄ſq₃
cū ceciderit: oculos ꝑdit. Hu. Poſt/
q̄ dixit maloꝝ debitas penas. pollice/
tur chr̄s ſe gr̄as actuꝝ dī. Paratum
cor meū deus. Acſi dicat Illi fode/
rūt mihi foueā mortis. ſed cor meum
paratū eſt ad tolerātiā. Unde dicit
Math. xxvi. Spūs q̄dē ꝓmptus eſt.
caro aūt infirma. Et replicat eandem
ſententiam ad oſtendēdum magnum
deſideriū cordis: dī. paratū cor meū.
Caſſ. ad gr̄as agendū. Vn̄ ſubdit
cantabo. voce ⁊ gratias agēdo. et
pſalmū dicā. Pſalmū dicē ē dn̄m di/
gna actiōe laudare. Deinde chr̄s loq̄/
tur humanitati ſue dī. Exurge glo/
ria mea. i. caro mea in q̄ glorioſa geſ/
ſi opa: ⁊ q̄ es cā glorie reſurrectiōis
mee. exurge pſalteriū ⁊ cithara. id ē
tu caro mea q̄ fuiſti pſalteriū: ſonum

reddēs a ſuꝑiori: diuina miracula ope/
rando Et cithara ſonū reddēs ab in
ferioꝛi humana toꝛmenta patiendo.
Et determinat horā reſurrectiōis ſue
di. Exurgā diluculo. Vn̄ Oʒee vi.
Ante lucanū egreſſus ſum de īferno
Caſſ. Diluculū eſt īter tenebras no/
ctis ⁊ diei claritatē: q̄ tp̄e cū reſurre/
xiſſe euāgelij lectio ſcā teſtat̄ Hu.
Poſtea oſtendit duplicē fructum re
ſurrectōis ſue. Primus eſt laus vni
uerſalis in verbo Vn̄ dicit Confi/
tebor tibi in populis dn̄e .i. cōfiteri
tibi faciā a populis ꝯuerſis ꝑ meā ⁊
meoꝝ p̄dicatione. Secūd⁹ fruct⁹ eſt
laus vniuerſalis in oꝑe. Vn̄ dicit Et
pſalmū dicā tibi in gentib⁹ .i. faciam
ꝙ gētes bona oꝑa faciāt ad laudē tu
am. Nic. Vel ad lr̄am vox ꝓphe da/
uid eſt p̄uidentis in ſpū ꝙ laudes
diuine ab eo ꝯpoſite: videlʒ pſalmoꝝ
cantande erant in futuro in diuerſis
populis ⁊ gentib⁹. ſicut adimpletum
videm⁹. Idē Caſſi: Coll. Cām ꝯfeſ/
ſiōis hui⁹ ⁊ laudis ſubiūgit di. Quo
niā magnificata ē vſqʒ ad celos mīa
tua. Hu. Mīa dei ē humanitas xp̄i.
q̄ in aſcēſione magnificata ē vſqʒ ad
celos: ſm̄ illud. Eleuata eſt magnifi/
cētia tua ſuꝑ celos Et veritas tua
id eſt ego q̄ ſum veritas vſqʒ ad nu
bes ſm̄ illud Actu. i. Et nubes ſuſ/
cepit eū ab oculis eoꝝ Aug. In celū
ei angeli laudāt dn̄m: videntes ipſaʒ
ſpēm veritatis ſine vlla caligine vi/
ſioīs. diligūt: laudāt: nō fatigantur:
Ibi veritas. hic autē in nr̄a miſeria
vtiqʒ mīa. Miſero eī p̄benda ē mīa
Nō eni opus eſt mīa ſurſuʒ vbi nul
lus miſer ē. Hoc ꝓpterea dixi: qꝛ vi/
detur ꝯgruenti⁹ dici potuiſſe: magni
ficata eſt vſqʒ ad celos veritas tua. ⁊
vſqʒ ad nubes mīa tua Sʒ nubes in
telligim⁹ p̄dicatores veritatis: hoīes
portātes iſtā carnē caliginoſaʒ ꝑ q̄s
de⁹ coruſcat miraculis ⁊ tonat p̄ce/
ptis. de qb⁹ dn̄s dicit ꝑ Iſaiā Man/
dabo nubib⁹ meis ne pluant ſuper eā
videlʒ ſupra vineā malā: hoc eſt ple
bē iudaicā: imbrē .i. mandabo apoſto
lis meis vt deſerāt iudeos ⁊ nō illis
euangelizent Exaltare ſuꝑ celos de
us. Hie. Propheta hoc dicit de glo
rioſa xp̄i aſcenſione Et ſuꝑ omnem
terrā gloria tua. cū effuderis donum
ſpūſſci ſuꝑ omnē terrā Caſſ. Hunc
verſū ſupra dixit: fidē nr̄am tali ꝯfir
mās ꝓmiſſiōe. qꝛ ſuꝑ oēs creaturas
eius noīs ſit gloria regnatura. Quis
virtutē pſalmi hui⁹: q̄s beniuolētiaʒ
digne p̄t effari? Orat xp̄s vt nos do
ceat: reſurgit vt nos erigat: laudes
patri dicit vt nos inſtruat. Merito
vita nr̄a: merces ⁊ redēptio. Merito
apud patrem noſter legit̄ aduocatus
Amem⁹ clemētē defenſorē ne patia/
mur ſeuerū iudicē. vltra eni omnem
cōſtat amentiā cū toto corde nō ex/
petere qui nos ad eterna gaudia tam
crebris āmonitionibus cognoſcit̄ in
uitare Col. Ipſi⁹ igitur clemētiā hu
militer dep̄cemur. vt in cūctis p̄ſſu
ris ac tribulatōib⁹ nobis auxilietur:
q̄ten⁹ ſecuri valeam⁹ ꝑuenire ad ei⁹
regnū q̄ ē benedict⁹ ī ſe. ſe. Amen

SI vere vtiqʒ

iuſticiā loquimini: recte iudi/
cate filij hominū. Titul⁹. In finē ne
diſperdas dauid in tituli inſcriptiōe.
Hic titul⁹ in p̄cedēti pſalmo ē expo/
ſit⁹ Caſ. Cōmonet̄ eni ponti⁹ pilat⁹
ne diſperdat .i. corrumpat ſcripturam
tituli q̄ regē dn̄m declarabat: qꝛ redi
di non poterat in caſſum. q̄d diuina
noſcebat̄ iuſſione conſcriptū. Quod
adeo freq̄nter repetit̄. vt excuſatio cō
tradicentib⁹ iudeis auferat̄ Hu. Mo
ralit̄ aūt ꝓpha loquit̄ ꝯtra malos iu/
dices ⁊ prelatos. ⁊ intendit omnes

monere. ne quis chriſti regno verbo
aut vitioſo facto ꝯtradicat: ſ3 ad eum
ſe ꝯuertat Caſ. Chriſt⁹ ergo dn̄s iu/
deoꝝ exprobrat nequitiā dicēs.
SI vere vtiq3 iuſticiā loq̄mini:
recte iudicate filij hoim̄. Hu.
O vos iudei q̄ eſtis filij hominum
rōnabiliū. i. ꝓphaꝝ ſcḋm carnē ſi vere
vtiq3 iuſticiā loq̄mini qḋ vtiq3 faci/
tis: dicentes. Magiſter ſcim⁹ q2 verax
es recte iudicate credēdo me eē ve
racē Hie. nō recte iudicabāt qn̄ pe/
tierūt barrabā filiū mortis: ⁊ interfe
cerūt xp̄m filiū vite. Au. Oib⁹ ei tan
q̄3 intentōe: hoc eſt in ꝓuocatione ge
neris humani veritas clamat. Si ve
re vtiq3 iuſticiā loq̄mini, recte iudica/
te filij hominū. Nō ſit iuſticia labio/
rū: ſ3 ⁊ factoꝝ. In vita veſtra inueni
anꝰ labia vr̄a. In factis veſtris cog/
noſcanꝰ labia vr̄a. Loqui veritatem
nihil ē. ſi coꝛ a lingua diſſentiat. Si ei
aliꝰ agis q̄3 loq̄ris: bona loq̄ris ⁊ ma
la iudicas Hie. recte iudicate: hoc ē:
qḋ tibi nō vis fieri ne alteri facias
Au. Hoc q̄de3 manu formatoris no
ſtri in ipſis cordibus noſtris veritas
ſcripſit anteq̄3 lex dareꝰ. Notandum
Hu. q̄ ad recte iudicandū multa no
ſtris iudicib⁹ et prelatis ſunt nc̄aria.
Primo vt qḋ precipiunt ipſi faciant
Secḋo vt ordinē iuris nō pretermit
tāt. hoc eſt vt ſcḋm ſtatuta ⁊ autēt̄ica
iura iudicent Tertio vt veritatē cau
ſe plene inueſtigent Quarto vt ꝑſo/
nā nō accipiant: ſicut dn̄s in Deuꝰ.
ait ꝑ Moyſen Pauperē audietis ſi
cut diuitē. Quinto vt nō cedāt fauo/
ri vel clamori multoꝛu3. Vn̄ Exoḋ:
xxiij. Ne ſeq̄ris turbā ad faciendum
malū. nec in iudicio plurimoꝝ acq̄e/
ſces ſn̄ie vt a vero deuies. Sexto vt
a rectitudine iudicij nō declinēt ꝓꝑ
timorē. Vn̄ eccl'aſti. vij. Noli q̄rere
fieri iudex: niſi valeas virtute irrum
pere iniquitates: ne forte extimeſcas
faciē potētis. Septimo vt non plus
debito ꝯpatianꝰ. Exo. xxiij. Paupe/
ris nō miſereberis in iudicio. Octa/
uo vt munera nō accipiant: q̄m ſicut
diciꝰ Exoḋ. xxiij. Munera ſubuertūt
verba iuſtoꝝ Nono vt nullas ꝑces i
preiudiciū aduerſe partis admittant
Poſſent aliq̄ dicere. Ad q̄d mones
nos: nonne recte iudicam⁹? Et reſpō
det Non Caz ſubiūgit Eteni i coꝛ/
de iniq̄tates opamini Ni. Etenī ꝓ
q2 iniq̄tates q̄s cogitaſtis in coꝛdib⁹:
adimpletis opib⁹. ⁊ hoc in terra. i.
terrenis inherētes Hu. Multi eni3
nō recte iudicāt. q2 in coꝛde iniquita
tes operanꝰ. In coꝛde enim hoīs eſt
ꝯflictus ⁊ q̄ſi ꝯſiſtoriū inter caſtitatē
et luxuriā: ſobrietatē ⁊ crapulā: pau/
ꝑtatē ⁊ ambitionē: laboꝛē ⁊ ocium: ⁊
ſic de alijs Cōſcia accuſat voluntatē
ſ3 ſepe daꝰ iniq̄ ſn̄ia ꝓ vitio ꝯtra vir
tutē: videl3 qn̄ virt⁹ expelliꝰ. ⁊ vitiū
eligiꝰ. Et ex hoc ſequiꝰ qḋ ſubiūgiꝰ.
iniuſticias man⁹ veſtre ꝯcinnant.
Cōcinnare in hoc loco idē eſt qḋ cō
gregare vel miſcere: q̄ſi dicat. opa ve
ſtra q̄ ꝑ man⁹ deſignanꝰ ꝯgregant ſi/
bi iniuſticias. qn̄ pcc̄a pcc̄is accumu/
lant Alienati ſunt pcc̄ōres a vulua.
Au. q2 de⁹ precognouit hoīes pcc̄ō/
res etiā in vteris matrū Hie. ſicut
q̄ndā de Eſau q̄ prius q̄3 gigneretur
ab hereditate dei eſt repulſus Erra/
uerūt ab vtero. i. ꝑſciti ſunt a deo er
raturi Au. Vel alienati ſunt pcc̄ō/
res a vulua hoc eſt a fide in qua cō
cepti ſunt, eo ip̄o quo accepiſti nomē
xp̄i ſacramento quodam natus es in
viſceribus matris Errauerūt ab vte
ro In vtero quippe eccleſie veritas
maneꝰ Et qui errāt a veritate locu
ti ſunt falſa Tales ſunt omnes qui
a ſanctis traditionib⁹ eccleſie errauē
runt Hugo Iudei etiā q̄ hic dicunꝰ

pctõres alienati ſunt a vulua: q2 a
ꝓgenitorib⁹ ſuis facti ſũt alieni ꝑ mo
rũ diſſimilitudinẽ. Errauerũt ab vte/
ro: neſcientes ſeq̃ veſtigia patꝝ na: vi
delʒ patriarchaꝝ. Locuti ſunt falſa: cõ/
tra chriſtũ q̃ eſt veritas. vñ Furor ẽ
illis ſcḋm ſimilitudinẽ ſerpẽtis. Furor
iudeoꝝ ꝑ ſimilitudinẽ nimis aptiſſi/
mã diffinit. error coꝝ verſus ẽ in fu/
rorẽ nõ humanũ: ſed ſerpentinũ et
venenoſum. erat eĩ venenũ inuidie ĩ
furore illoꝝ Ni. ſerpẽtes enĩ ex ira
⁊ furore effundũt venenũ. Coll. au/
di cui⁹ ſerpentis furor in illis erat. Si
cut aſpidis ſurde ⁊ obturãtis aures
ſuas: Que nõ exaudiet vocẽ incãtã
tiũ ⁊ venefici: videlʒ incãtatoris. In/
cãtãtis ſapienter. Hu. In hac simili/
tudine tãgit naturã aſpidis. Aſpis eĩ
eſt ſerpens qui fortẽ vim habʒ medi
caminis Au. Hec amãdo tenebras
ſuas: occultat ſe in cauernis ⁊ recu/
ſans audire illas voces incãtãtis q̃
b⁹ ſe cogi ſentit ad exitũ: allidit vnã
aurẽ ꝯtra terrã: ⁊ de cauda ſua obtu/
rat alterã: atq3 ita voces illas q̃ntum
ꝑtinet ad eã nõ exit ad incantationem
Hu. Sic iudei obturauerunt aures
ſuas ꝯtra chriſti predicationẽ. Nã cũ
ſtephan⁹ dicerẽt. ecce video celos aper
tos ⁊ filiũ hominis ſtãtẽ a dexteris
dei: ꝯtinuerũt aures ſuas: vt habetur
Actu. vij. Hec ſimilitudo eẽ ꝯuenit
pctõrib⁹ Nic. Obſtinati ⁊ terrenis
deſiderijs inhiãtes nolũt audire xpi
ꝑdicatõeʒ: q̃ reuocent a ſuo errore: h
eſt a ꝓfunditate vitioꝝ ſuoꝝ. Deĩde
deſcribit q̃ ſint mala paſſuri q̃ contẽ
pſerũt vt aſpides diuina predicatiõe
ſaluari. Vñ dicit Hug. Deus ꝯte/
ret dentes coꝝ. i. verba doloſa in
ore ipſoꝝ: q2 verbis ſuis capiet eos
Caſſ. Cõterit deceptiões iudeoꝝ
qñ eis reſpondit. Reddite ceſari q̃
ſũt ceſaris: ⁊ deo q̃ ſunt dei. molas

id eſt maxillas leonũ. i. minas fero
ciũ iudeoꝝ ꝯfringet dñs. Aſpides
erãt qñ ei inuidioſe dixerũt. Licʒ da/
ri tributũ ceſari an nõ? Leões fuerũt
qñ cruento ore clamauerũt. Crucifi/
ge: crucifige eũ. Molas horũ ꝯfregit
dñs in ſua reſurrectiõe Hu. Sic con
fringent ⁊ ꝯterent ĩ futuro detracto
res q̃ hic alios mordent ⁊ deuorare ni
tunt inſidioſe vel apte verbis detra/
ctorijs ⁊ inſidioſis: de qb⁹ dĩ Apoca.
xv. q2 mãducauerũt linguas ſuas pre
dolore. Cõſeq̃nt ponit penã ꝑfidorũ
iudeoꝝ cũ dicit Ad nihilũ deuenĩet
tanq̃ aq̃ decurrens. Iudei eĩ tanq̃
aq̃ decurrẽs ꝯtra chr̃m impetuoſe ſe/
rebãt: ſed ſicut aqua cito trãſit ⁊ de/
ficit: ſic ipſi iudei cito ꝑ Titũ et Veſ
paſianũ ad nihilũ redacti ſunt Au.
Totũ etiã hoc ſeculũ ad temp⁹ tanq̃
aq̃ decurrẽs ꝑſtrepit ⁊ q̃rit quẽ tra/
hat: Oẽs impij ⁊ ſupbi ſonantes nõ
vos terreãt Hug. qm̃ ſicut aqua de
currens intrat mare ⁊ ꝑdit nomen:
ſic iſti venientes in amaritudinẽ ĩfer
ni: nomẽ qḋ ſibi fecerũt in terra amit
tent. Hinc eſt q2 diues ille ſepult⁹ in
inferno nõ noĩat: vt habet Lu. xvi.
Cõtra q̃s dñs intendit arcũ ſuum
id eſt ꝯminationẽ iudicij donec infir
ment. Caſ. a ſuis prauitatib⁹ ⁊ ad cõ
feſſionis ſalutẽ meliorata ſe mente cõ
uertãt Col. Et ſi ꝯuerti noluerint ĩ
firmentur in corpore ⁊ in obſtinatio
ne ſua morientes punientur. Unde
ſubditur Sicut cera que fluit auferẽ
tur. ſicut ĩ alio pſalmo dicitur Hu.
Sicut fluit cera a facie ignis: ſic pere
ant pctõres a facie dei: hoc erit in ex/
tremo iudicio: qñ domino veniente
ad iudiciũ ignis ante ipſum precedet
⁊ inflãmabit in circuitu inimicos eĩ⁹
Et merito: vt qui in hoc mũdo igne
ſupbie: luxurie ⁊ alioꝝ vitioꝝ arſerũt
nec ꝯuerſi ſunt ipſi poſt hanc vitam

igne infernali torq̃ant̃. Vñ ſequit̃ ſupcecidit ignis .i. ſup eos cecidit et nõ viderũt ſolẽ. Gre. ix. li°. mor.
Ignis ſup impios cadit: ſed ſol igne
cadẽte nõ cernit̃: q2 q̃s gehẽne flãma
deuorat: a viſiõe veri luminis cecat:
vt ⁊ foras eos dolor ꝯbuſtiõis cruci
et: ⁊ intus pena cecitatis obſcuret.
q̃ten⁹ q̃ auctori ſuo corpe ⁊ corde deli
q̃rũt: ſimul corpe ⁊ corde puniãtur
vt vtrobiq3 penas ſentiãt: q̃ hic dum
viuerẽt prauis ſuis delectatiõib⁹ in
vtroq3 ſeruiebãt. Cum vero luxuria
ſemel mẽtem inuaſerit: nullũ bonũ co
gitari ꝑmittit: neq3 vereri deu3: neq3
timere diabolum q̃ pc̃tõres abſorbet
Vñ ſequit̃ Priuſq3 intelligerẽt ſpi
ne veſtre ramnũ. Hu. Spine ſunt
pc̃tã q̃ ꝯſcia3 corrodũt ⁊ pũgũt. Per
ramnũ q̃ eſt gen⁹ rubi, qḋ in pmo ſuo
cremẽto eſt q̃ſi mollis herba: ſ3 ĩ fine
ꝓducit ramuſculos acutiſſimos: itel
ligit̃ diabol⁹: q̃ pmo mollis ſuggeren
do delectatões pc̃ti. ⁊ in fine ꝓducit
aculeos acutiſſimos: ſc3 penas iferni
Hoc aũt nõ ĩtelligũt pc̃tõres donec
veniãt ad tormẽtu3. Et ideo pmittũt
ſe abſorberi ab eo ꝑ pc̃tm̃. et h̃ eſt pri
uſq3 intelligerẽt ſpine veſtre ramnũ.
id eſt anteq3 pc̃tõres intelligãt diabo
lũ ſeu penas iferni ſicut viuẽtes: ſic
ira abſorbet eos. Ri. i. tpe q̃ ſpabit̃
de duratiõe vite eoꝝ: de⁹ aufert eos
ſubito de pñti vita. Caſ. Nã qḋ di
ctũ eſt abſorbet eos: eoꝝ ſubito ſigni
ficauit interitũ. q2 q̃nta dño in ſuſti
nẽdo patiẽtia fuit: tãta erit ꝑcuſſio ĩ
celeritate iudicij. Et q2 vnde puniun
tur mali, inde ad iuſticiã ꝓficiũt boni.
ideo ſubdit̃ Rr. Letabit̃ iuſt⁹ cum
viderit vindictã .i. ĩpioꝝ punitiõe3
Nõ enĩ letabit̃ mot⁹ zelo vindicte ꝓ
prie: ſ3 zelo diuie iuſticie. man⁹ ſuas
lauabit .i. opa ſua magis iuſtificabit
ſm̃ illud Apoca. xxij. Iuſt⁹ iuſtificet̃
adhuc .i. ſanguie pc̃tõris .i. id eſt ĩ pu
nitõe ei⁹ que ẽ occaſio melioratiõis
vite ſue: ſm̃ illud Prouerb. xxi. Mul
ctato peſtilẽte. i. punito peccatore ſa
pientior erit paruul⁹: id ẽ iuſt⁹. Gre.
viij. mora. Sicq3 fit vt qui iniqu⁹ vi
uens multos ad culpã traxerat dele
ctatione pc̃ti. quoſda3 moriens a cul
pa reuocet terrore tormenti. quia dũ
eius pena conſpicitur: cõſpiciẽtis vi
ta emendat̃. Aliter de futuro. Hie
letabitur iuſtus cu3 viderit vindictã
impioꝝ: quia quando illi damnantur
in penis: iuſti letificãtur in premijs.
manus ſuas lauabit in ſanguine pec
catoris. Caſſ. Impio enĩ pereunte
cõmonetur innocens cautius ſe dili
gentiuſq3 tractare. Et dicet homo.
Nico. Vnuſquiſq3 rationabilit̃ lo
quens .ſi. pro quia. Vtiq3 fructus ẽ
iuſto. Hu. q2 de⁹ dat ei pro meritis
ſuis vt hic ꝓficiat in fide: ſpe: ⁊ cha
ritate. Vtiq3 eſt de⁹ iudicans eos. h̃
eſt pc̃tõres in tra. Nico. quia dat
ſententiã pro eis: nõ ſolum in futuro
ſed etiam frequẽter in preſenti. Caſ.
vult ei intelligi. q2 nec boni in hoc ſe
culo a beneficio ſunt ſequeſtrati lic3
mũdanis oneribus premant̃: nec ma
li om̃ino hic a pena ſunt liberi: q̃uis
florere videant̃. Au. Intẽrogent ſe q̃
aliq̃d amãt ⁊ ad illud ꝑuenire nõ poſ
ſunt. videant ſi non crucient̃ deſide
rio. Et cũ ꝑuenerint ad illud qḋ lici
te deſiderãt, attendãt ſi non crucient̃
timore: videãt hic penas ſuas anteq̃
veniat illa reſurrectio. cũ in carne re
ſurgentes nõ imutabunt̃. Oẽs ei re
ſurgem⁹: ſ3 non oẽs imutabimur: ha
bebũt q̃ppe corruptionẽ carnis ĩ q̃ do
leãt: nõ in q̃ moriant̃. habẽt mali eti
hoc ſeculo aliã penã. Ecce diues ille
adhuc induit̃ purpura ⁊ byſſo. ⁊ ad
huc epulat̃ quotidie ſplendide. nõdũ
ꝓduxit ſpinas rãnus: nõdũ dixit eũ

xior in hac flāma:ſ3 iam eſt mentis ce
citas:iā ocul⁹ mentis extinct⁹ eſt Ini
qui ei q̄ habent oculū mētis extinctū.
nō diſcernūt qd interſit inter refrige
riū caſtitatis ꝛ flāmā3 libidinis:inter
ſecuritatē ſpei ꝛ timorē facinoris.ꝓ
pter hoc inqt aplūs. De⁹ tradidit il/
los in ꝯcupiſcentiā cordis:in imūdi/
ciā.vt faciant q̄ non ꝯueniūt Nō eni
parua pena eſt habere tenebras men
tis exteriores.vbi erit flet⁹ ꝛ ſtridor
dentiū Caſſ. Ecce ver⁹ ſol q̄ tene/
bras nr̄as caligines q3 diſcutiēs.qd
in veritate ſentire debeam⁹ oſtendit.
Iā nemo ſit dubi⁹.nemo remurmu/
ret In iſto eni mūdo deū occulte res
humanas examinare cognoſcim⁹:qꝺ
in illo ſeculo facere manifeſti⁹ ꝓpro/
bat Hie. Et nos ſi in ꝑceptis dei au
res nō obturam⁹: ſi ſcōꝝ monita cū
innocētia exeq̄mur:ſi nr̄oꝝ ſpinis fa/
cinoꝝ nō affligamur:ſi man⁹ ab oī ſā/
guine imunes cū inocentib⁹ abluam⁹.
dignis ſcōꝝ premijs honorabit nos
ieſus chr̄s dn̄s nr̄.cui eſt honor ꝛ glo
ria in ſecula ſeculoꝝ Amen

Eripe me de inimi-

cis meis Titul⁹ In finē ne
corrūpas Dauid in tituli inſcriptio
ne qn̄ miſit ſaul ꝛ cuſtodiuit domum
ei⁹ vt interficeret eū Hu. Iſte titulus
parti ſupi⁹ ē de euāgelio.videl3 de ti
tulo quē pilat⁹ appoſuit cruci dn̄ice.ꝺ
q̄ ſub titulo duoꝝ ꝑcedētiū pſalmoꝝ
eſt dictū Aic. Et parti ſupi⁹ eſt de.i.
Re.xix.vbi legit q ſaul voluit ꝑcu
tere lācea dauid pſallētē corā eo.ſed
declinauit dauid ictū ꝛ iuit ad domū
ſuā:ꝛ tūc ſaul miſit ſatellites ſuos no
cte illa ad domū dauid vt cuſtodirēt
eū vt interficeret mane. Qꝺ cū ānūci/
aſſet micol ipſi dauid:depoſuit eū per
feneſtrā.ꝛ ſic abijt ꝛ ſaluatus eſt. De
hac eni ſaluatōe fecit dauid iſtū pſal/
mū Ham Glo.q̄ tn̄ exponit allegori/
ce de ſignato huius hiſtorie. Dauid
xp̄m ſignificat:dom⁹ ei⁹ ſepulcrū xp̄i
Saul regnū iudeoꝝ.q̄ miſerūt cuſto
dire ſepulcrū:ſed nō videt cōuenire
qꝺ dicit:ſc3 interficerent eū Iā vtiq3 in
terfect⁹ erat chr̄s qn̄ miſerūt cuſtodi/
re ſepulcrū.ſ3 q̄rebāt interficere eum
nō corꝑalit:ſ3 ſpūalit.i.famā ꝛ nomē
ei⁹ extinguē ne crederet in eū. Vn̄ ti
tul⁹ p̄dict⁹ ſic exponit.pſalm⁹ iſte ten
dens in finē.i.in chr̄m ad quē venire
deſideram⁹.q̄ ps ait Ne tu pilate vel
iudee corrūpas dauid in tituli īſcri/
ptiōe,dicēdo xp̄m nō eē regē cui⁹ re
gni firmitatē titul⁹ chr̄i cruci affixus
manifeſtat Hu. Qꝺ tn̄ facere voluer
rūt ꝑfidi iudei,qn̄ miſit ſaul.i.ꝯſilium
iudeoꝝ ꝛ cuſtodiuit.i.cuſtodire fecit
domū ei⁹.i.ſepulcꝝ chr̄i vt interficerēt
eū.i.vt extinguerēt nomē ꝛ famā ei⁹
ſic ſupra dictū ē Intētio pſalmiſte ē
vt nemo ꝯtradicat chr̄o.q̄ tn̄ in paſſi
one poſit⁹ orat liberari ab inimicis iu
deis dicens

Eripe me de inimicis meis. iu
deis inuidētib⁹ mihi occulte O p̄r q̄
es. de⁹ me⁹. in q̄ntu3 ego ſum hō. ꝛ
ab īſurgētib⁹. iudeis ꝑ maledicta et
blaſphemias. i me. i.ꝯtra me. libēa
me Eripe me de opātib⁹ iniq̄tate3.
videl3 a iudeis collaphiſantib⁹ ꝛ fla/
gellātib⁹ me. ꝛ de viris ſāguinū. i.
a crucifixorib⁹ meis. ſalua me. Au:
Erāt iudei viri ſāguinū: q̄ iuſtū in q̄
nullā culpā inuenerūt morti dānaue
rūt:clamātes crucifige crucifige eum
Erāt eni viri ſanguinū.quib⁹ cū obij
ceret crimē ſāguinis xp̄i.reſpōderūt
propinantes poſteris ſuis Sanguis
ei⁹ ſuper nos ꝛ ſuper filios noſtros
Caſſ. Merito eni viri ſanguinum di
cti ſunt,quoniam ſupra ſe iniuſte mor
tis onera ſuſceperunt. Petit ergo
ab eis pro humana infirmitate libera

rĩ .qui tñ totũ voluntarie ſuſtinebat
Au. Factũ eſt hoc in carne xpi. fit et
in nobis Neqꝫ enĩ ceſſant inimici no
ſtri diabolꝰ ⁊ angeli eiꝰ ⁊ mũdus in/
ſurgere q̃tidie ꝯtra nos ⁊ illudẽ vel/
le infirmitati ⁊ fragilitati nr̃e: ac nos
deceptõibꝰ: ſuggeſtiõibꝰ: tẽtationibꝰ
q̃buſcũqꝫ alijs laq̃is irretire cũ in ter
ra adhuc viuimꝰ. Sꝫ vox nr̃a vigi/
let ad deũ. ⁊ clamet in mẽbris chriſti
di. Hu. Eripe me de inimicis meis
deꝰ meꝰ. i. a diabolo ⁊ mũdo retinẽ/
te. Qm̃ ſicut dicitur Jacobi iiij. Qui
voluerit eẽ amicꝰ huiꝰ mũdi: inimicꝰ
dei ꝯſtituit̃. Vñ Au. O ſeculũ ne/
q̃m ꝙ tuos beare ſic ſoles amicos. vt
ipſos facias dei inimicos Eripe me
a diabolo inſtigãte: a luxuria lubricã/
te: a gula inebriante: ⁊ a q̃cunqꝫ vitio
me tentante ⁊ ab inſurgentibꝰ illis
inimicis in me. i. cõtra me libera
me. Mũdus inſurgit ꝯtra iuſtos ſpe
cies rerꝫ viſibiliũ rep̃ſentãdo. et q̃nqꝫ
eos ꝑſeq̃ndo. ⁊ diabolꝰ cõtinue male
ſuggerẽdo: luxuria oblectatõibꝰ alli/
ciendo: gula nẽcitatẽ p̃tẽdendo: auari/
cia caſus fortuitos añ oculos ponẽ/
do: ira iniuriã illatã ad memoriam re
ducendo. ⁊ ſic de alijs vitijs diuerſi/
mode inſurgẽtibꝰ ꝯtra nos in cogita
tiõibꝰ nr̃is. Et q: facile trahit̃ hõ ad
hec vitia ꝑ exẽplũ Jdeo poſtea bene
petit eripe me de opãtibꝰ iniq̃tatẽ
ne ab eis inficiar ⁊ inducar ad pctm̃
et de viris ſanguinũ ſalua me. Vi
ri ſanguinũ ſunt detractores q̃ deuo/
rant plebẽ dñi opprobrijs ⁊ verbis do
loſis. Deinde ꝑſeq̃ndo expõnẽꝫ ſm
ſenſum allegoricũ de chr̃o inceptum.
Sequit̃ vox chriſti orantis ſe eripi
de ꝑſecutõe iudeorꝫ atqꝫ ꝑſeq̃nt̃ dicẽ/
tis. Nẽc ẽ vt me eripias Quia ecce
ceperũt inſidioſe aiam meã. i. vitã
meã carnalẽ. vel me ipm Nic. A par
te ꝑncipali q̃ ẽ aĩa ꝯſignãs totũ Hu.
Nec ſolũ inuidioſe h̃ egerũt: ſꝫ impe

tuoſe. vñ ſubdit̃ irruerũt .cuꝫ ĩpetu
in me fortes. Caſſ. videlꝫ diaboli ⁊
miniſtri eius Jpſi enĩ in cor Jude
aſcẽderũt vt ſaluator morti traderet̃:
Jpſi populũ peſſimis inſtigatõibꝰ in
citauerũt. vt liberatorẽ humani gene
ris ꝑfida volũtate dãnarent. Aug.
fortes. i. iudei de iuſticia ſua preſu
mentes irruerũt in me: vt me trade/
rẽt morti tãqꝫ pctõrem ⁊ iniquũ: ⁊ tñ
pctm̃ in me nõ ĩuenerũt. vñ ſubditur
Caſ. Neqꝫ iniq̃tas mea. i. maliuo/
lẽtia mea neqꝫ pctm̃ meũ in opere
Hu. Fuit cã ꝙ iudei ſic irruerũt in
me: q: ſine iniq̃tate q̃ ledit̃ ꝓxi
mꝰ. i. purẽ ⁊ innocent̃ cucurri viaꝫ
huiꝰ mũdi ⁊ direxi. i. ad rectũ finẽ
opa mea ꝑduxi Caſ. h̃ ei erat dirigi.
vñ venerat vt rediret ſicut pſalmo
xviij. dicit. Exultauit vt gigas ad
currẽdã viã, a ſũmo celo egreſſio eiꝰ:
et occurſus eiꝰ vſqꝫ ad ſũmũ eiꝰ Die
Cucurrit ei ⁊ direxit, q: d̃ celo venit
in vterũ: de vtero venit in p̃ſepe. de
p̃ſepe in crucẽ: de cruce in ſepulcꝝ: de
ſepulcro ad inferos: de inferis victor
remeauit ad celos Hu: Et q: ſine in
iquitate ⁊ pctĩs cucurri viã p̃ntis vi
te Jdcirco o deꝰ pĩe Exurge ĩ occur
ſũ meũ vt ſuſcipias me reſurgenteꝫ
et aſcẽdentẽ Die. Quẽ occurſũ vſqꝫ
ad viſitationẽ gentiũ extendi poſtu/
lat di. ⁊ vide. i. fac videri a gẽtibꝰ
curſuꝫ meũ. vt credãt me equalẽ tibi
Hu. et tu dñe potes hoc facere ꝙ
tu es deꝰ virtutũ. i. angelorꝫ. Et q̃
putaris ſolũ eẽ deꝰ iſrael. i. deꝰ vnꝰ
gẽtis Jntẽde nũc ad viſitandas
oẽs gẽtes. ſitꝰ ĩ cordibꝰ eorꝫ ꝑ grãꝫ: ⁊
exteriꝰ ꝑ p̃dicatõeꝫ aplorꝫ Caſſ. Vt
tibi credẽtiũ copia creſcat ex gẽtibꝰ.
ꝙ ſterilitatẽ fidei ĩ ꝑplo iudaico ꝯſpe/
xiſti: ⁊ reſpice ꝙ oẽs gẽtes dicãt. q̃m
de vniuerſis nationibus erant domi
no iuuante in chriſtuꝫ crediturri. ſicut
in ij. pſalmo dictũ ẽ Et dabo tibi gẽ

tes in hereditatem tuam. et poſſeſſi-
onē tuā t̄minos terre Ualde eni tre
mēdū ē qđ ſbdit nō miſerearis oib⁹
q̄ opant̄ iniq̄tatē. Au. Hoc duob⁹
modis intelligi pōt. ſiue q2 oio nulla
pctā relinq̄t de⁹ īpunita Iniq̄tas oīs
ſiue parua magna ve ſit: puniat̄ nēe
eſt: aut ab ipo hoīe penitente: aut ab
ipſo deo vindicāte. Nā ⁊ quē peni-
tet peccaſſe: punit ſe ipm. Ergo fr̄es
puniam⁹ nr̄a pctā ſi q̄rim⁹ miam dei.
Sz tā videam⁹ aliū modū q̄ hec ſnīa
poſſit itelligi. Eſt ⁊ q̄dā iniq̄tas quā
q̄ opat̄ nō pt̄ fieri vt ei⁹ de⁹ miſereat̄
Querit̄ forte q̄nā ſit illa? Ipſa ē de-
fenſio pctōꝝ. Sed q̄ño ea defēdūt ſi
de⁹ voluiſſz nō id feciſſē? Fatū meuz
erat vt h̄ facerē. Pctm̄ tuū defendis
vt deū accuſas. porro talē iniq̄tatem
opantiū nō miſerēt de⁹ Ni. Uel nō
miſerearis oib⁹ q̄ ex certa malicia et
obſtinata opant̄ iniq̄tatē. De q̄ dicit
Ioh̄ī canōica ſua. Eſt pctm̄ ad mor-
tē: nō p̄ eo dico vt q̄s oret Hu. de-
inde ꝯuerſionē gētiū quā ſup̄ petie-
rat chr̄s hic affirmat di. Conuertē-
tur gentes ad fidē ⁊ h̄ ad veſperā
id ē: in ſexta etate: ſcz in veſpe mūdi.
q̄ chr̄s nat⁹ eſt ⁊ paſſus. vn̄ apoſtol⁹
i. ad Chor. x. Scp̄ta ſūt ad correcti-
onē nr̄az in q̄s ſeculoꝝ fines deuene
rūt ⁊ famē ꝑbi dei patient̄ vt ca-
nes q̄ ſp̄ ſunt famelici ⁊ circuibunt
ciuitatē .i. eccīam vel mundū: vbiq̄z
euāgelizādo atz laudādo deū Caſ. ē
⁊ iſte ꝟſicul⁹ ꝓp̄hia ꝺ ꝯuerſiōe iudeoꝝ
ſignificās ī fine mūdi ex eis īnūeros
dn̄o eē credituros. ⁊ tūc famē patiē-
tur vt canes. q2 ſicut nunc crudeliſſi-
ma obſtinatiōe indurati ſunt. Ita et
tūc fidei auidiſſima deſideria patient̄.
Qui merito canib⁹ ꝯpant̄: q̄m ātichri
ſtū illā imaniſſimā beluā fidei calore
ſuccenſi religioſis latratib⁹ inſeq̄nt̄.
et circuibūt ciuitatē .i. eccīam: fidē ſcis

p̄dicatōib⁹ defendēdo Ni. Ecce
ipſi ꝯuerſi ad fidē loq̄nt̄ manifeſte
p̄dicando in ore ſuo loq̄ntes auda-
ct̄er: nō adulādo: ſz pctā redarguēdo
vn̄ ſubdit̄ ⁊ gladi⁹ in labijs eoꝝ .i.
ſermo dei viu⁹ ⁊ efficax Caſſ. q̄ dicit̄
gladi⁹ bis acut⁹ ex vtroq̄z teſtamēto
feriens: ⁊ ad ſanitatē felices aīas ſua
vulneratōe ꝑducēs. de q̄ dicit aplūs
Et gladiū ſpūs qđ eſt verbū dei. Ad
didit q̄m q̄s audiuit? q̄ſi dicat null⁹
vel q̄ſi oio rariſſim⁹ audiuit p̄dicatio
nes eoꝝ Et tu dn̄e deridebis eos
id ē dignos deriſiōe oſtēdes. q̄ p̄dica
tiōes rectas audire noluerūt. deriſui
ei erūt q̄n inanes ⁊ fatui ab eterni re
gni itromiſſiōe pellent̄. vn̄ ꝓuerb. i.
Ego q̄z in interitu vr̄o ridebo Hoc
erit q̄n impijs dicet̄ Ite maledicti in
ignē eṫnū: ⁊ ad nihilū deduces oēs
gētes .i. in gentilitate ⁊ pfidia ꝑma-
nētes. Ponit ei hic ꝑ parte totū. di-
cēdo eni oēs gentes: tm̄ illos ſignifi
cat .i. q̄ obſtinatōe crudeli in ſua neq̄
tia pſeuerāt Hu. Et q2 irruerūt in
me fortes: videlz iudei: vt ſupra dc̄m
ē. licz poſſim eos ꝑdere: tn̄ patient̄ ſu
ſtineo eoꝝ pſecutōes. q2 Fortitudi-
nē meā .i. potētiā meā ad te O de
us pr̄ cuſtodiā .i. ſm̄ diſpōnē tuam
differam vindictā. Et merito q2 tu
es de⁹ ſuſceptor me⁹ p̄ reſurrectōez
et de⁹ me⁹ ſupple eſt. Et hic eſt me-
taplaſm⁹. q2 mutat pſonā mīa eius
ſcz patris ꝓueniet me q2 plenitudī
ne donoꝝ ⁊ gratiarum vnxit me pre
participibus meis Caſſ. O vere pi
etas ſtupenda creatoris vel ſaluato-
ris domini nr̄i ieſu chriſti. de ſe nos
docet que in nobis intelligere ⁊ cu-
ſtodire debeamus Hug. Unuſq̄ſ-
q̄z eniz fidelis exemplo chriſti dicere
debet deo fortitudinem meam que
ꝯſiſtit in operibus virtuoſis Hie.
ad te cuſtodiā q2 ſp̄ ī ipſis tibi refero

laudes. nec meis viribꝰ ꝗcquid boni
aſcribo Hu. ſ; totū tibi q2 tu es ſuſ
ceptoꝛ meꝰ q̄ ꝑ fidez me ſuſcepiſti in
ſeruū. ⁊ adoptaſti in filiū. ⁊ hoc nō me
is meritis exigentibꝰ: ſ; ex pura mīa
tua facis. Vn̄ ſubdit̃ deꝰ meꝰ mīa eiꝰ
ꝓueniet me. infundēdo mihi gra̅z. et
dādo volūtatē bonū faciēdi Caſſ.
Ipſe ei donat vt bona velimꝰ: ipſe ꝑ
ficit vt ad eiꝰ premia ꝑuenire poſſimꝰ
Hu. Vn̄ q̄dā ait verſus. Quicquid
habes meriti ꝓuētrix grā donat. Nil
deꝰ in nobis ꝑter ſua dona coronat.
Sequit̃ vox chr̄i de iudeis ꝑſecutori
bus ſuis. Deus oſtendit mihi quid
agēdū eſt; ſup inimicos meos iude
os videl; ꝙ orādū eſt; ꝓ eis quod ⁊
chr̄us fecit di. ne occidas eos. Dn̄e
O deus pr̄ corporalit̃ nec ſpūalit̃ ne
qn̄ obliuiſcant̃ populi videl; chr̄ia
ni mei. i. mee paſſiōis: q2 iudei q̄ ad
huc diſperſi viuūt in diuerſis mundi
partibꝰ ſunt q̄ſi ſignum ⁊ memoriale
paſſiōis chr̄i. Petrꝰ cātoꝛ Nota ad
lr̄am argumētū ꝙ iudei nō ſunt inter
ficiendi. Trāſlatio eni romana h;: ne
qn̄ obliuiſcātur legis tue Caſſ. Obli
uiſcit̃ legē q̄ eiꝰ precepta nō complet.
Quis aīo verba ipſiꝰ tenere videat̃.
Precat̃ ergo ne gens iudeoꝝ pere
at fūditꝰ. ſ; magis erraſſe ſe glorioſa
ſatiſfactōe cognoſcat. de q̄bꝰ adhuc ſb
dit Hug. Diſperge illos ꝑ oīa re
gna mūdi in virtute tua. Hoc iple
tū ē a tito ⁊ veſpaſiano quibꝰ ꝑmiſit
deus vt hoc facere potuiſſent ⁊ de
pone eos de potētia ⁊ de terra ſcā i
q̄ poſuiſti eos. Vel depone eos a ma
licia vt fortiores ſurgāt cū eos cadē
feceris. ſicut paulꝰ de q̄ cantat eccl̄ia:
ꝓſtratꝰ eſt ſeuiſſimꝰ ꝑſecutoꝛ. ⁊ ē ere
ctꝰ fideliſſimꝰ predicatoꝛ: hec oparis
O ꝓtectoꝛ meꝰ dn̄e. Caſſ. Iudei er
go ſm̄ legē ſuo more vbiq; viuentes
diſperſi ſunt ſiue vt ad ꝯuerſiōis ſtu

dia ꝓuocarent̃: ſeu ſicut q̄dā volunt
vt inter ꝯtentiones hereticoꝝ ab ini
micis ſuis veteris legis paratum te
ſtimoniū haberet eccl̄ia: dum illud ſiſe
dubitant̃ creditur, q̄d aduerſario ſuf
fragante firmat̃ Ni. Delictū oris
coꝝ videl; iudeoꝝ: ſupple fuit ꝑ ſer
monē labioꝝ ipſoꝝ chr̄m coꝛā pila
to negādo: ⁊ mortē ipſiꝰ nequit̃ po
ſtulādo Hu. Hoc inq̄m delictum et
hūc ſermonē depone ⁊ irritū oſtēde
Au. reſuſcitādo chr̄m quē ꝑdere vo
luerūt ⁊ ꝯprehēdant̃ i ſupbia ſua.
Caſſ. Captos eni conſtat in ſupbia
ſua. qn̄ viderūt poſtea reſurgētē. quē
ꝑus faciētē miracula reſpuerūt. Hie.
Vel ꝯprehēdāt̃ i ſupbia ſua. i. humi
les fiāt Hu. Et poſtq̄ ꝯfuſi fuerit
de pctīs ſuis: videl; de execratiōe
q̄ xp̄m execrabant̃. i. maledicebant di
cētes. Demoniū habes et mēdacio
q̄ corpꝰ eiꝰ furatū mentiti ſunt. tunc
annūciabunt̃ id eſt redarguent̃ iu
dei ab apoſtolis in ꝯſummatione
id ē vt ꝯſummentur: h̄ eſt vt ꝑfecti fiāt.
de q̄ ānūciatōe ⁊ ꝯuerſiōe iudeoꝝ ha
bet̃ actu. ij. vbi petrꝰ dixit iudeis Vi
ri iſraelite audite verba hec: Ieſum
nazarenū virū approbatū a deo in vo
bis virtutibꝰ ⁊ ſignis q̄ fecit ꝑ illum
deꝰ in medio vr̄i: ſicut vos ſcitis: hūc
diffinito ꝯſilio ⁊ preſcīa dei traditū ꝑ
manꝰ iniq̄rū affligētes interemiſtis
Et infra ſequit̃ His auditis ꝯpuncti
ſūt corde ⁊ dixerūt ad petꝝ ⁊ ad reli
q̄s aplōs. q̄d faciemꝰ viri fr̄es Au.
In pctō gͦ ſuo ꝯphēſi ſt̄: q2 xp̄m oc
ciderūt. ⁊ de ipſa magnitudie pcti plꝰ
hūiliati ſt̄. ⁊ maiore hūilitate erigi me
ruerūt. ꝓpt̃ q̄d ānūciabūt̃ i ꝯſūmatōe
. i. magis ꝑficient̃. ſ; quō fit ꝯſūmatio
iſta ꝯſeq̄nt̃ d̄clarat: cum ſb̄dit i ira.
Caſ. Duobꝰ modis dicit̃ ira dei: ſiue
qn̄ vindicat ad ſalutē: vt ē illud. Fla
gellat eni filium quē recipit. ſiue qn̄

mittit ī ignē eternū eos q̄ ad ſiniſtrā
erūt. Hic aūt dixit. In ira: hoc eſt in
vindicta ad ſalutē. q̄ nō eſt ira ↄſum/
ptiōis q̄ erit in futuro iudicio: ſʒ ⌊ cō
ſūmatōis ⌋ ad correctionē q̄ ē in pre/
ſēti. ⁊ hec ira: magna mīa ē. vn̄ Gre.
Magna mīa eſt in pn̄ti miam nō ↄſe/
q̄ Caſ. ↄſummationē vero illā dicit.
quā vnuſqſq; patit̄. qn̄ memor pctōꝝ
ſuoꝝ interna ſe caſtigatōe diſcutiat.
Hu. ⌊ Et ⌋ ſi iudei p̄ hāc irā ↄſūmatio
nis ↄuerſi ⌊ nō erūt ⌋ tales q̄les an̄ fu/
erūt: videlʒ pctōres ⁊ ſuperbi. Unde
ↄuerb. xij. Uerte impios ⁊ nō erūt.
Et ⌋ ipſi iudei effecti chriſtiani ⌊ ſcient
q̄ de⁹ ⌋ ſcʒ xp̄us quē occiderūt ⌊ dn̄a/
bit̄ iacob ⌋ .i. q̄ ipſe ver⁹ rex iudeorū
eſt ⌊ et finiū terre ⌋ .i. gentiū. De q̄ruʒ
tā iudeoꝝ q̄ʒ gentiū ↄuerſiōe Caſſ.
adhuc ſubdit̄ Conuertent̄ ad veſpe
rā: ⌋ hoc ē: in p̄ncipio ſexte etatis. qn̄
dn̄s ſaluator mūdi ſalutaris aduenit
⌊ ⁊ famē patient̄ vt canes ⁊ circuibūt
ciuitatē ⌋ de quoꝝ nūero erat paulus
quē circuiſſe hāc ecc̄e ciuitatē ſaluta/
res ep̄le ipſi⁹ teſtant̄ q̄ p̄ vniuerſas
gētes velut ſacra dīna ↄuenerūt Hu
Ipſi diſpergent̄ ⌋ p̄ mūdū ⌊ ad man
ducādū ⌋ .i. vt alios p̄ ſuā p̄dicationē
icorporēt. eos ad ſcē ecc̄e fidē p̄ducē/
tes ⌊ ſi vero nō fuerit ſaturati ⌋ Caſ.
Saturant̄ doctores qn̄ p̄dicatōes ſu
as viderint p̄plos deſiderant̄ aſſumē:
⌊ ⁊ murmurabūt ⌋ tāq̄ʒ ieiuni, cū v̄ba
ſua fructificare nō cognouerūt ī mē/
tib⁹ p̄fidoꝝ. Hos g° v̄bi dn̄i diſtribu
tores murmurare poſſe dicit. ſi nō fu
erint p̄ploꝝ ſaturati credulitate Au.
De q̄ murmuratōe ſup̄i⁹ dixit. qm̄ q̄s
audiuit Hu. Poſtq̄ʒ de iudeoꝝ con
uerſiōe locut⁹ ē p̄mittit eccl̄a ſe lauda
turā deū di. Ego aūt cātabo ⌋ .i. lau/
dādo p̄dicabo ⌊ fortitudinē tuā ⌋ q̄ iu/
ſtificas ipiū. Hec ē ei magna fortitu/
do Un̄ dic̄ Gre. q̄ mai⁹ miraculū ē

ſuſcitare aīam ī ppetuū victuram. q̄ʒ
corp⁹ iterū moritur. Et Au. ait ma/
ius ē ipiū iuſtificare. q̄ʒ celū ⁊ t̄rā cre
are ⌊ ⁊ exultabo ⌋ .i. exultando lauda/
bo ⌊ mane ⌋ h̄ ē: in die iudicij Au.
Trāſactis tētatōib⁹ cū nox hui⁹ ſecu
li trāſierit. qn̄ iā īſidias diaboli ⁊ āge
loꝝ ei⁹ nō expaueſcim⁹ Hu. qn̄ lux
et̄na ſcōꝝ corp̄ib⁹ orit̄. tūc cum gau
dio laudabo ⌊ miam tuā ⌋ q̄ in ſcōꝝ re
mūeratōib⁹ relucceſcet Cām v̄o hui⁹
exultatōis ſb̄iūgit di. Quia fact⁹ es
ſuſceptor me⁹ ⌋ .i. meoꝝ fideliuʒ ad te
ↄuertētiū ⌊ ⁊ refugiū meū ī die ⌋ h̄ eſt
ī tp̄e ⌊ t̄bulatōis mee ⌋ Caſ. O q̄ʒ gra
tū refugiū qd̄ t̄bulatōis tp̄e donatur
Dis ei caro ſuſpecta eſt q̄uſq; audiat
Uenite bn̄dicti p̄ris mei p̄cipite re/
gnū. ſʒ tūc et̄nū refugiuʒ efficit̄. qn̄ ad
iſtā vocē deſideratiſſimā ↄuenerit.
Hu. Adiutor me⁹ ⌋ in p̄iculis ⌊ tibi
pſallā ⌋ corde ⁊ ore ↄfitēdo tuā boni/
tatē. Et vt notet ecc̄a affectū ſuū er/
ga miam dei replicat ⌊ q: ⌋ O ⌊ de⁹ ſuſ
ceptor me⁹ es ⌋ qm̄ a tribulatōe pn̄ti
fideles ī requiē et̄nā ſuſcipis Gre.
In expōne euāgelij. omelia xix. In/
ſup ↄſiderans p̄pha ſeu ecc̄a q̄ beni/
gn⁹ de⁹ mala n̄ra aſpicit ⁊ portat: cul
pas n̄ras tolerat: ⁊ tn̄ nos p̄ pn̄iam
ad p̄mia reſeruat. noluit deuʒ miſeri/
cordē dicē: ſʒ hūc ipam miam vocauit
di. ⌊ de⁹ me⁹ mīa mea ⌋ Un̄ reuocāda
ſunt a nobis an̄ oculos n̄ros mala q̄
fecim⁹: ⁊ penſandū eſt ex q̄nta dei be
nignitate toleramur. Pēſem⁹ q̄ ſunt
ei⁹ viſcera pietatis vt nō ſolū culpas
indulgeat: ſʒ celeſte regnū penitētib⁹
etiā poſt culpas p̄mittit: atq; ex oīb⁹
medullis cordis dicam⁹ ſinguli: dica/
m⁹ oēs: deus me⁹ mīa mea Au. O
dulce nomē ſub q̄ nemini deſperādū
eſt: omnes conſolans: omnes ad con
uerſionem iuitans Caſſiodor⁹.
Mirabilis et amplectenda ſenten/

ria:nam cum multa dixiſſet,ad poſtre
mum vno verbo omnia ↄplexus eſt.
deus inqt meus mia mea:qꝛ qcqd ſuȝ
de tua mia eſt. Didicim⁹ dñe chriſte
q̄ꝫ multa carne ptuleris. Et qꝛ ꝓ pſe
cutoribus tuis oraueris O vere iu⸗
dicē piuȝ ſub quo nulli ↄfitētiū ē de⸗
ſperādū. O pax: benignitas :ꝛ ptās.
Nā q̄ ꝓ inimicis oras:q̄s tuoꝝ poſ⸗
ſit formidare qᵭ pereat:dona facere q̄
precipis:dona ipſe qᵭ expedit Coll.
Quaten⁹ tuo adiutorio muniti,ꝛ mia
adiuti mereamur in ecc̄ia ſcā laudes
tuas īmaculatis ſenſib⁹ exultare.ꝛ p⁹
hui⁹ vite exiliuȝ ad tue beatitudinis
gloriā ꝑuenire:q̄ es bñdict⁹ i ſe.ſe. A.

Deus reppuliſti

nos: Titul⁹ hui⁹ pſalmi talis
eſt. In finē ꝓ his q̄ ↄmutabūtur ī ti⸗
tuli inſcriptōē dauid in doctrinā.cuȝ
ſuccēdit meſopotamiā ſyrie ꝛ ſyriam
ſobal.ꝛ ↄuertit ioab ꝛ ꝑcuſſit edom ī
valle ſaliuaꝝ xij.milia Du. Titul⁹
iſte tāgit duas hiſtorias.vnam q̄ ē ij.
Re.x.ꝛ i. Paralip.xix.de amon filio
naas rege amonitaꝝ.q̄ dehoneſtauit
nūcios dauid ꝑſcindendo veſtes coꝝ
a pedib⁹ vſqꝫ ad nates.ꝛ radēdo bar
bas coꝝ:ꝛ vidēs q̄ iniuriā feciſſꝫ da
uid regi.timuit ſibi.ꝛ ↄduxit exercitū
de meſopotamia ꝛ ſyria ac alijs locis:
ↄtra quē miſit dauid ioab ꝑncipē mi⸗
licie cū exercitu ꝛ deuicit eos T āgit
et aliā hiſtoriā q̄ eſt ij. Reg.viij.vbi
dicit̄ q̄ dauid ꝑcuſſit adadeſer regem
ſobal q̄ eſt pars ſyrie:ꝛ facta ē ſyria
tributaria dauid:ꝛ cuȝ reuerteret̄ ↄ⸗
tra ſyria.ꝑcuſſit de codeȝ xij.milia in
valle ſaliuaꝝ.ſꝫ qꝛ in nulla hiſtoria le
git̄ q̄ dauid ↄuertit ioab.nec in ꝑdi
ctis vaſtatōib⁹ incendia aliq̄ fecerit
Glo.ſuꝑficie hiſtorie relicta ſicut in
pleriſqꝫ alijs titulis fit:ad ſpūalē diri
gitur intelligētiā q̄ ex interꝑtatōib⁹
nominū ſumit̄ Caſſ. In ꝑmo eni ꝑo
ſitū ē. In finē ꝓ his q̄ cōmutabunt̄:
Cōmutant̄ āt in finē.q̄ veteris hoīs
errore depoſito : dño ſaluatori pura
mētis intētiōe famulant̄. De q̄b⁹ di.
Fuiſtis aliq̄n tenebre:nūc aūt lux in
dño. Quēadmodū vero poſſint ↄmu
tari exponit cū ſubdit in tituli inſcri⸗
ptiōe Tituli inſcriptio appoſiti cruci
dñice ieſuȝ chꝛm ſignificat. Sic ergo
mutent̄ vt d̄ſerētes diabolū: ꝛ xpm
ſuū regē eē cognoſcāt:atꝫ viuāt nō ſi
bi:ſꝫ dauid.i.xpo:ꝛ hoc in doctrinam
videlꝫ chꝛianā:qꝛ non ſufficit cuiqꝫ il
lū regē ſuū dicē.niſi ꝛ ei⁹ q̄s ſtudeat
preceptis obedire. Sequit̄:cū ſuccen
dit meſopotamiā ſyrie Hic debemus
adducē bella iſta figuralit̄ poſita ꝑt
victorias dñi ſaluatoris quas in toto
mūdo de paganis agit ꝛ ꝑfidis.vt re⸗
uera deſtructi ab errore veteri mere
ant̄ ꝑ grām noui hoīs imutari Hie.
Ad lrāȝ ei dauid fecit hūc pſm̄.lamē
tās deſtructionē terre iſrael āteqꝫ ve
niret ad regnū.ꝛ deprecās deuote do
minū ꝓ ei⁹ reformatōe. Moralit̄ aūt
ꝑ dauid q̄ ꝑmo fuit paſtor ouiū ſigni
ficat̄ bon⁹ p̄lat⁹ q̄ pctā populi ſui de⸗
plorat.ꝛ ꝓ ei⁹ reformatōe orat deū di.

Deus reppuliſti nos a te ꝓpter
pctā nr̄a ꝛ deſtruxiſti nos.i.
vitia a nobis irat⁹ es nos flagellan
do ꝛ caſtigādo ꝛ miſert⁹ es nobis
q̄ dignaris nos hic caſtigare ne puni
as in futuro Hie. Repellit nos ac
deſtruit cū peccam⁹:miſeret̄ ac edifi⸗
cat cū ad euȝ ꝑ penitētiā reuertimur
Du. Commouiſti terram.i.corda
noſtra terrena timore ↄcuſſiſti ꝑ mi⸗
nas futuri iudicij Glo. ꝛ conturba
ſti eam. ꝑ penitētiā ↄſcientia eorum
accuſante.ſicut ergo incepiſti ꝑfice
hoc eſt ſana. Du.gratie tue medici
na ↄtritiones ei⁹ id eſt vulnera pec
catorum :de quibus conſcientia cōte

ritur ꝗꝛ ꝯmota eſt. Hie. a malicijs
ad pniam vt fructū exhibeat ſcitatis
Quid aūt dn̄s pctōrib⁹ ꝯuerſis exhi
beat ꝯſeq̄nt̄ ſubiūgit di. Ni. Oſten
diſti in ſacra ſcrptura populo tuo
dura videlʒ penā pctīs debitā Hu.
Et ꝙ oportʒ oēs q̄ in chriſto pie vo
lūt viuere ꝑ multas tribulatiōes in/
trare regnū dei Actuū xiiij. Caſ. nō
ei iubet ocio vacare ſuos famulos: ſʒ
vt duris laboribus exercitati ad pal
mā mie ei⁹ mereant̄ adduci. Sic eniʒ
et paul⁹ dicit Nemo coronat̄ niſi qui
legitime certauerit Addiditqꝫ pota
ſti nos vino ꝯpūctiōis. Hu. i. ama/
ritudinib⁹ In hoc ꝙ dicit̄ vino nota
tur dulcedo: ⁊ in hoc ꝙ dicit̄ ꝯpūcti/
onis: notat̄ amaritudo. Et iūgunt̄. ꝙ
dn̄s ſimul nō dat hic vnū ſine altero.
Vn̄ i alio pſ. di. ſꝫm multitudinē do
lor meoꝝ i corde meo ꝯſolatōes tue
letificauerūt aīam meam Et h̄ vt ait
btīs Grego. mirabili diſpēſatiōe fit.
dū exteri⁹ affligit. iteri⁹ reficit. Dedi
ſti metuētib⁹ te ſignificatōeʒ i. ſigni
ficaſti eis ꝑ has tꝑales tribulatōes
vt fugiāt a facie arc⁹ Gre. xix. mor.
Quid h̄ loco ꝑ arcū niſi dies extremi
iudicij deſignat̄? In arcu eī q̄nto lōgi
us chorda trahit̄: tanto diſtrictioꝛ ex
eo exit ſagitta. Sic nimiꝝ extremi iu
dicij dies. q̄nto lōgi⁹ differt̄ vt veniat.
tāto cū venerit de illo diſtrictioꝛ ſnīa
ꝓcedit. Idcirco fidelib⁹ dat̄ ſignū vt
fugiāt a facie arc⁹. i. a ſnīa vltimi iudi
cij. Ac ſi dicat Hoc tēp⁹ mīe ē: illd tē
pus iudicij erit. ꝑ iſta g⁹ h⁹ tpis flagel
la figuras: q̄uo ꝑcuſſur⁹ es tūc: q̄n nō
parcēs iudicas. q̄ ſic diſtricte mō ꝑcu
tis q̄n parcis: ſʒ idcirco nūc diuerſis
cladib⁹. i. morbis vel ꝑiculis ꝑcutimr̄.
vt h̄ correcti. patiores tūc inueniri va
leam⁹ Hu. Hec oīa facis dn̄e de⁹ Ut
liberent̄ dilecti tui a ſeruitute diabo
li in pn̄ti: et ab oī pena ⁊ miſeria i fu
turo ſaluuʒ me fac vt inueniar in

dextera tua Au. Hoc ē ſi i tꝑe iſto
tribulatōes aliq̄s patiar. trāſacta no/
cte oīm tribulationū: ad dexterā tuaʒ
int̄ oues inueniar Caſ. In q̄ ꝑte ſta/
turi ſūt q̄ ꝑpetua felicitate gaudebūt
Sequit̄ et exaudi me Ni. deprecā
tē vitā eternā ꝓ me ⁊ populo meo
Au. Intelligat charitas veſtra oēm
fidelē habentē in corde verbū dei cū
timore: timentē iudiciū futuꝝ: viuen
tē ꝓbabilit̄ ne de illo blaſphemet̄ no
men ſcm̄ dn̄i ei⁹: multa deprecari ſꝫm
ſeculū: vtpote in languorib⁹ ſanitatē:
in tribulatōib⁹ pacē: ⁊ n̄ exaudiri. ad
vitā āt eternā ſꝑ exaudiri. Quis enī
ſanitatem nō petat cū egrotat? et tn̄
forte adhuc egrotare illi vtile ē Pōt
fieri vt ſi hic nō exaudiaris ad volū
tatē: vt exaudiaris ad vtilitatē Atve
ro cū illud petis vt det tibi vitā eter
nā: vt det tibi ad dexterā filij ſui ſta/
re cū venerit iudicare terrā: ſecurus
eſto accipies. ſi n̄ mō accipis Nō eī iā
venit tēp⁹ vt accipias. exaudiris ⁊ ne
ſcis In radice res ē nondū in fructu
Hu. Cōſeq̄nt̄ ꝓbat ꝙ de⁹ ſaluuʒ fa
ciet ⁊ exaudiet cū ſubdit De⁹ ꝓpi.
locut⁹ eſt i ſcō ſuo h̄ ē in filio ſuo. q̄
eſt ſcūs ſcōꝝ: vt legit̄ Danie. ix. Lo/
cut⁹ eſt eī illud ioh̄. xvi. Si q̄d petie/
ritis prēʒ i noīe meo fiet vobis Ni.
Et ꝙ aſſiſteret populo chr̄iano ſicut
Mat. vlti. dic̄. Ecce ego vobiſcū ſum
vſqꝫ ad ꝯſūmatōeʒ ſeculi: ⁊ ex h̄ leta
bor mēte ꝯſolat⁹ vox ē paſtoris ecc̄e
⁊ diuidā ſichimā ſichima hūer⁹ iterp̄
tat̄ ꝑ quē on⁹ īpoſitū epīs ſignificat̄.
q̄d bn̄ diuidit̄ q̄n officiū ꝑdicādi ⁊ ꝯfeſ
ſiōes audiēdi ꝑſonis idoneis ꝯmittit̄.
quia ſicut iuxta ꝯſilium hiero. xviij.
Exo. Onere partito i alios leui⁹ por
tat̄ et ꝯualle tabernaculoꝝ i. humi
litatē ⁊ ſtatū ecc̄iaꝝ metibor id eſt
menſurabo. quod fit quando ſꝫm indi
gentiā diuerſoruʒ locorum de bonis
coadiutoribus ꝓuidetur. De q̄b⁹ ſub

ditur. Meus eſt galaad. Galaad inter/
pretatur aceruus teſtimonij. ⁊ ſignificat
hominē lr̄atū in quo coaceruata ſūt
teſtimonia veteris ⁊ noui teſtamēti.
Et meꝰ eſt manaſſes. q̄ interpretatur ob
liuio: ⁊ ſignificat religioſum q̄ oblitꝰ
domū p̄ris ſui: vacat ↄtēplatiōis ſtu/
dio. ⁊ effraim fortitudo capitis mei.
Per effraim q̄ frugifer interpretatur ſi
gnificat exercitatū in vita ↄtemplati
ua ⁊ actiua. q̄ ē fortitudo ſcʒ chr̄i: q̄m
inferiora eiꝰ mēbra ſuſtētat verbo do
ctrine ⁊ exēplo bone vite. Et om̄es
iſti ſunt nc̄carij ad adiuuādū p̄ſulē ī
officijs predicandi: ⁊ ↄfeſſiones audiē
di. Iuda rex meꝰ. id eſt ſub me. ⁊ ſi/
gnificat rectorē ecc̄e ſub pōtifice qui
ip̄m iuuat in eccleſie regimie. ⁊ ſic p̄c
dicē. moab olla ſpei mee. Per mo/
ab q̄ interpretatur ex patre: p̄ctōres ſi/
gnificantur q̄bus dicitur Ioh. viij: vos
ex patre diabolo eſtis. et de ipſis p̄t
ep̄s ſperare ꝙ p bonos adiutores ſu
os couertētur ad bonū ⁊ ſic obediēt
ſibi ſicut olla deſeruit ad opꝰ dn̄i ſui.
In idumeā extendam calciamētuʒ
meū. Per idumeā q̄ ſanguinea inter/
pretatur raptores ⁊ homicide ſignificā
tur. q̄ aliqn̄ p bonū ep̄m ⁊ eiꝰ coadiu
tores ad bonū reducuntur. ⁊ ſic ad eos
calciamentū eius extenditur. cū p labo/
rē predicantiū ad dn̄m reducuntur: ꝓpt
qd̄ concluditur mihi alienigene ſubdi
ti ſunt. id eſt gentes p fidem obediēt
eccleſie Hie. Vel eſt vox chriſti di/
cētis in idumeā. id eſt in mūdū. ex/
tendā calciamētū meū. i. exēpla hu/
manitatis mee Bre. q2 dum p carnē
gentibꝰ innotuit. q̄ſi calciata ad nos
diuinitas venit Hie. Unde p predi
cationē euāgelij ⁊ exemploꝝ huma/
nitatis mee mihi alienigene. i. gen/
tes ſubditi ſunt credendo Hic.
Deinde oſtendit ꝙ predicta bona deo
ſunt attribuēda cū dicitur Hu. Quis

deducet me. i. nomen meū in ciuita
tem munitā. id eſt: ad populuʒ p̄dīs
vallatū. q̄s deducet me vſqʒ in idu/
meā? i. ad gentē infidelē ⁊ peccatri
cem Hic. vt ↄuertātur et regnem in
eis. Et reſpondet Nonne tu deꝰ. q̄i
dicat: nullꝰ aliꝰ hoc facere poteſt niſi
tū dn̄s pater qui reppuliſti nos. ꝓpt
p̄ctā nr̄a. P̄ctā nāqʒ ſubditoꝝ debēt
ep̄i ⁊ eoꝝ adiutores reputare ſua p cō
paſſionē ⁊ non egredieris deꝰ ī vir
tutibus noſtris? hoc ſub interroga
tione legendū eſt: q̄ſi dicat Hie. quia
p̄ctīs infirmi ſumꝰ Et idcirco Da
nobis auxiliū de tribulatōe. Hu.
id eſt vt ipſa tribulatio quā hic pati/
mur nobis ſit auxiliū ſempiternū in
futuro. qd̄ fit q̄n ipſa tribulatio pati/
enter toleratur Unde Bre. Adiutrix
virtutū tribulatio ē. et iterū Tūc me
liꝰ liberat cū patientiā dat. nec quero
ſalutē ab hoīe. q2 vana ſalus hoīs
ſine te. ſicut dicit apoſtolis Ioh. xv.
Sine me nihil poteſtis facē Uanū ē
ergo expectare ſalutē ab homine. q2
iuxta aliū pſalmū Hō vanitati ſilis
factꝰ eſt: q̄m ipſe ē q̄ſi phantaſma: q2
mō apparet magnū qd̄ ⁊ cito poſt nō
inuenitur. Uñ iacobi iiij. dicit. Que eſt
vita noſtra? ⁊ ſtatim reſpōdet Uapor
eſt ad modicū parēs Hie. Audiant
hec q̄ ſpes ſuas in potentijs hominū.
vel in terrenaꝝ diuitiarū ſplēdoribꝰ
ponūt: q2 vana eſt ſalus hoīs Coll.
Et q2 neqʒ qui plātat eſt aliq̄d neqʒ
qui rigat. Idcirco In deo faciemꝰ
virtutē. a p̄ctōruʒ ↄuerſione: q2 ipſe
dat incremētū ⁊ ipſe ad nihilū dedu
cet tribulātes nos. i. ſp̄ūs malignos
q̄rum labores ānihilātur. q̄n p̄ctōres
ad bonū gratie reuocantur Ab alio
aūt verſu ſupradicto deꝰ locutus ē in
ſancto ſuo vſqʒ in finē: Des verſiculi
iſtiꝰ pſalmi continentur in ſecūda parte
pſalmi cviij. vbi aliam ꝙ hic inuenis

expõnẽ gloſe ꝓpinquiorẽ Ni. In
expõne hiſtoriali iſti⁹ ps. ¶ Põt et
iſte ps moraliter exponi de quolibet
vẽ pñĩtẽti q̄ cõſiderãs regnũ aĩe ſue
ꝑ peccatum pteritũ deſtructũ plãgit.
⁊ ꝓ reſtitutiõe ipius ad ſtatum ṽtu
tis et grẽ depcaꝶ. Ad hoc ãt adiuua
tur per quattuor: q̄ quattuor noĩa in
hoc pſalmo expreſſe ſignificanꝶ. Pri
mum ẽ pura confeſſio q̄ per Iudam
deſignaꝶ. ꝙ Iudas confeſſio interp̄
taꝶ. Secũdũ ẽ a reciduio preſeruatõ
que per manaſſen ĩtelligiꝶ: eo ꝙ intp̄
pretaꝶ obliuio. Talis eni ſic ſe hꝫ ad
preterita peccata. q̄i oblit⁹ ſit ipa ite
rũ perpetrare Tertium ẽ boni opis
multiplicatio que deſignaꝶ per effra
im. qui ĩterpretaꝶ creſcens aut fertili
tas Quartum ẽ ꝓprie cõſcie teſtifica
tio ſm̄ illud apoſtoli. ij. ad cho. i. Glo
ria nr̄a hec ẽ teſtiõniũ cõſcie noſtre.
⁊ figuraꝶ per galaad qui interp̄tatur
aceruus teſtioniȷ̃ Talis ãt penitens
ſbijcit ſibi concupiſcentiã carnis per
moab deſignataꝫ. ꝙ moab interp̄taꝶ
ex patre Et hec cõcupiſcẽtia carnis
trahitur ex carnali generatiõe Item
ſbijcit ſibi concupiſcẽtiã oculoꝝ que
figuraꝶ per idumeã que terrena intꝑ
tatur. Itẽ ſbijcit ſibi ſupbiã vite que
per philiſteã deſignatur. eo ꝙ ore cõ
tendẽs interpretatur Supbi eĩ ver
bis deſpicabilibus nitũꝶ ꝯ alios cõ
tendere. Unde trãſlatio gallicana hꝫ
alienigene ſubditi ſũt: hebraica habꝫ
philiſtea vel paleſtina ſociata eſt Et
ꝙ oĩa bona que talis penitens habꝫ
emanãt a deo Ideo ſibi ẽ tota victo
ria attribuẽda Hie. In ipõ ẽ vir
tus noſtra: ĩ ipõ oĩs gloria. ⁊ ipẽ ad
nihil rediget tã vitia que nos tribu
lãt: q̄ꝫ inimicos qui nos impugnãt: ⁊
ab ſpe eternitatis conãtur reuocare.
Propter quod ipꝫ iugi gratiaꝝ acti
one laudemus et glorificemus. qui ẽ
benedict⁹ ĩ ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Exaudi de⁹ de.

Ni. Ad litterã. Dauid fecẽ
iſtum pſalmũ ꝓ ſua euaſiõe de manu
ſaul ⁊ exercitus ei⁹ qui cingebant dd
⁊ viros eius ĩ modũ corone ne poſ
ſet euadere. vt hr̄tur pmi rgũ. xxiij.
Glo. Allegorice vero ps iſte ẽ vox
eccl̃ie laborãtis ĩ terra q̄i vox vnius
hoĩs. vnde titulus eius talis ẽ In fi
nẽ in hymnis pſalmus dauid Caſſ.
Finis eĩ legis chr̄s ẽ ad iuſticiã omĩ
credenti Hug. pſalmus enĩꝫ iſte di
rigens nos ĩ finẽ. i. in chr̄m hitus in
hymnis: hoc ẽ laudibus: attribuitur
dauid Aug. i. chr̄o q̄ venit ex ſemi
ne dauid: vt eſſet homo ĩter homĩes.
et equales ãgelis faceret hoĩes Glo
Intẽtio pſalmiſte ẽ exhortari omẽs
ad chriſti laudẽ Eccl̃ia igiꝶ aut popu
lus fidelis laborãs ĩ hac vita clamat
ad dñm dicens

Exaudi de⁹ depcationẽ meã intẽ
de orõi mee. Hug. Exaudire
dicitꝶ auribus: ĩtẽdere aũt oculis. vox
exauditur aure. opus aũt ĩtẽditur ⁊
videtur oculo Hec ãt duo neceſſaria
ſũt ei qui vult a dño exaudiri. videlꝫ
vt nõ tm̄ orat voce ſed etiã ope Nõ
enĩ ceſſat orare. qui non ceſſat benefa
cere Et ideo poſtq̄ꝫ dixit Exaudi: cõ
ſbiunxit intẽde. q̄i dicat. audi vocem.
⁊ aſpice ad opa Hec ãt orõ nõ ẽ vni
us hoĩs ſed totius eccl̃ie Caſ. Unã
cõgregatio iuſtoꝝ depſſa malis ſeculi
in vniuerſis gẽtibus ꝯgemiſcẽs cla
mat ad dominũ. dicẽs Hier. A fi
nibus tre. i. a quattuor mũdi gẽtib⁹
ex quibus collecta ẽ eccl̃ia Ad te cla
maui. Hug. In tpe ãguſtie. vñ ſub
dit Dũ anxiaretur cor meũ. iter p̄ſ
ſuras et vitia hui⁹ ſeculi Aug. Uita
noſtra in hac peregrinatiõe nõ põt
eſſe ſine tẽtatiõe. ꝙ ꝓfect⁹ noſter per

tẽtationẽ noſtram fit nec quiſq̃ po/
teſt coronari niſi q̇ vicerit: nec poteſt
vincere niſi certauerit, nec poteſt cer
tare niſi inimicum et tentationes ha
buerit Et licet anxior tamen nõ vin
cor ꝙ Hiero. in petra hoc eſt: in
te ipõ q̇ es petra ſtabilis Unde apo/
ſtolus ait Petra autem erat chriſt᷒.
In te ergo per fidem Au. exalta/
ſti me videlȝ ſuper inimicos meos:
dando mihi victoriam de eis. et inſu
per deduxiſti me Caſſ id eſt, du
cẽs in illam futurã requieȝ quam be
atis tuis polliceris. Cauſas ſubdit
quare ipa eccĩa deducitur ad p̃mium
dicẽs ꝙ factus es ſpes mea in vi
ta pñſenti Aug. Non enim perdit
nos deus, propter quos filium ſuuȝ
miſit tẽtari, crucifigi, mori, et reſurgẽ.
Habemus enim duas vitas. vnam ĩ
qua ſumus. Alteram quã ſperamus
In qua ſumus nota eſt nobis: quaȝ
ſperamus ignota ẽ nobis Tolera in
qua es. ⁊ habebis quam nõ dum hẽs
Quomodo toleras vt non vincaris
a tentatione. laboribus ſuis. tentatio
nibus. paſſionibus. morte ſua demon
ſtrauit tibi vitam ĩ qua es. reſurrecti
one ſua vitam in qua eris Nos enĩȝ
non noueramus niſi naſci hoĩem et
mori: reſurgere hominem et viuere ĩ
eternuȝ noueramus Suſcepit quod
noueras. et demonſtrauit quod non
noueras Ideo ergo fact᷒ es ſpes no/
ſtra in tribulatiõibus et tẽtationib᷒
Et quid ſperam᷒ Hier. Certe quõ
tu reſurrexiſti immortalis ⁊ nos cre
dimus reſurgere Ipe etiam factus ẽ
mihi turris fortitudĩs id ẽ: defẽſio
mea a facie id eſt a preſẽtia inimi
ci id ẽ diaboli. vel nequitiaꝝ eius. vt
nos ab eius inſidijs muniat ⁊ defen
dat. Aug. Sȝ ſi ab inimici inſidijs
vis eſſe tutus. recordare chriſtum et
intra turriȝ. quicquid pateris. cogita

quia prior paſſus ẽ Et cogita quo fi
ne paſſ᷒ ẽ vt moreretᷓ et reſurgerẽt Ta
leȝ et tu ĩ finẽ ſpẽa qualis in illo pre/
ceſſit ⁊ intraſti turrim nõ coſẽtiẽdo
inimico. d̓ illa turri iaculare tela qui/
bus feriatur quib᷒ vincatur Que ſũt
illa tela? v̓ba dei. fides tua. opera tua.
age ĩ hac turri aliq̇d: nõ ceſſet man᷒.
opa tua bona gladij ſũt interficiẽtes
inimicuȝ In hac igiẗ turri munitus.
Hic. Inhabitabo ĩ tabernaculo tuo
in ſecula. i. in celo empireo Hie.
In illo vtiq̃ vbi ſine fine manſuri de
um iugiter cõtemplabimur. Aug.
vel ẽ vox eccĩe que vſq̃ in finẽ ſeculi
in tabernaculo dñi in hac vita ſe dič
militare vt ſp̃ natos colligat ad r̃gnũ
Glo. ⁊ ne tẽtatio inimici me impu
gnet ꝓtegar ꝺ eſt᷒ vitioꝝ in velamẽ
to alaꝝ tuaꝝ: id ẽ: ĩ munimĩe mie ⁊
potẽtie tue que alis ꝯpaꝛ̃. ꝙ nec one
rãt ⁊ oẽm auertũt leſionẽ Hug. Et
vere protegar a te Quoniam tu deus ex/
audiſti orõem meã vt nõ ſolũ ĩ pñſẽ
ti iſta vita me ꝓtegas atȝ cuſtodias:
ſed vt ⁊ futura bona largiaris. vnde
ſequitur dediſti. i. dabis heredita
tem patrie celeſtis timẽtib᷒ nomẽ
tuũ dñe timore filiali Un̄ eccleſi. x.
Timor dñi paradiſus bñdictiõis Po
ſtea oñdit q̇d in illa hereditate celeſti
habebit dicens Dies ſuper dies re
gis adijcies Caſſ. Eternitatẽ ſigni
ficat dñi ſaluatoris. qui vere rex no/
ſter diciẗ. qm̃ ab ipõ regimur. et eius
v̓tute ſaluamur Au. O deus pater
dediſti chr̃o regi nr̃o non ſolũ iſtos
dies in iſto tp̃e cum fine, ſed dies ſup
dies iſtos ſine fine. Tu ergo adijci/
es dies eternos ſuper tẽpales regis
noſtri chr̃i. vt nõ ſolũ diebus iſtis trã
ſeuntibus regnet chr̃s ĩ eccĩa ſua, ſed
regnẽt cũ illo ſancti in dieb᷒ illis qui
nõ habebũt finẽ. Et adijcies ſimiliẗ
ſup ãnos eius vſq̃ in diẽ generatio/

nis et generatiõis. Ni. Repetitio ẽ
eiuſdẽ ſētentie ad maiorem declarati
onẽ eternitatis et celeſtis beatitudis
Aug. Ait enim vſq̧ in diẽ genera
tiõis hui⁹ vite q̄ ẽ mortalis ⁊ genera
tionis q̄ regnabim⁹ reſurgẽdo ⁊ per
manebimus ĩ eternũ cum deo Hu.
Impropie āt dicitur eternitas habẽ
dies vel ānos Sed loquit̃ more hu/
māo. ſicut ibi: et āni tui nõ deficient.
Hoꝝ āt dieꝝ vel ānoꝝ eťnitatẽ bre/
uit expõit Hermanꝫ .i. pmanebit
ſm vſum nr̃m loquẽdi popul⁹. ſ. fide
lis i eťnũ .i. ſine fine i cõſpectu dĩ
Videẽs deũ facie ad faciẽ ſicut dicit̃
Iſai. xxxiij. Regẽ ĩ decore ſuo vide
bũt. et ĩ illa btĩtudĩe miaꝫ ⁊ v̾itatẽ
ei⁹ q̄s reqret? Iq̄ dicat nullus. q̄ꝛ ibi
nõ erit miſeria nec miſer. ⁊ idõ null⁹
reqret ibi miaꝫ. nec v̾itateꝫ reqret de
gaudijs pmiſſis Caſſ. Cũ ĩ eťnum
poſſideāt regna celoꝝ pmiſſa ſic ipe
dñs apoſtolis ſuis dic̃. Nũc quidem
triſticiā hẽtis. rurſũ āt videbo vos. et
gaudebit cor veſtrũ. et gaudiũ vr̃m
nemo tollet a vobis In illa die nõ ro
gabitis quicq̧. Sic fit vt nẽo ſāctoꝝ
miam et v̾itatẽ requirat cũ illi⁹ cõtẽ
platiõis ineſtiabili munẽ pfruantur.
Aug. Et quõ nob̄ de⁹ exhibuit mi
ſericordiā ſuā. dimittẽdo pcc̄a nr̃a. ⁊
veritatẽ ſuā. exhibẽdo pmiſſa ſua. ſic
⁊ nos faciam⁹ ħ miam circa ĩfirmos.
circa egẽtes. circa ĩimicos nr̃os. ⁊ ve
ritatẽ ĩ peccādo. nõ adijciẽdo pcc̄m
ſup pcc̄m. Sicq̧ poterim⁹ ad regna
pmiſſa puenire Hier. In q̄ꝝ pleni
tudĩe gaudioꝝ eccĩa ſpeꝫ ponẽs ſbi e
cit Sic . Hug. i. cũ illi hereditati
celeſti introduct⁹ ero pſalmũ dicam
noĩ tuo .i. laudabo nomẽ tuũ in ſe/
culũ ſeculi hoc ẽ ĩ eternũ. Vñ ĩ alio
pſalmo dicit Bti qui habitāt ĩ domo
tua dñe ĩ ſecula ſeculoꝝ laudabũt te.
Sic inquā faciā illud ĩ futuro vt
ĩn pñti reddā vota mea baptiſmi ⁊
religiõis q̄ pmiſi dõ cuſtodiẽ d̾ die ĩ
diẽ Caſſ. Reddam⁹ ḡ vota noſtra
in iſto trāſitorio die. vt ĩ illa pẽnita
te laudes dñi eodẽ p̄ſtāte decantare
mẽamur Orat in hoc pſalmo eccĩa. i.
popul⁹ fidelis a finib⁹ tre. q̄ꝛ fact⁹ eſt
dñs ſpes eius. Poſtea q̄ ſe auditum
hymnidica exultatiõe gratulat̃. q̄m ĩ
cõſpectu dñi iugiter apparebit Hie.
Pſallet ſp dño laudes. cũ corruptio
hui⁹ mõi ĩduerit ĩcorruptionẽ. ⁊ mor
tale hoc induta immortalitate reful/
ſerit Quod ⁊ nobis p̄ſtare dignetur
vt cõformes facti glorie ſue. erepti a
corruptiõe mortis ſecũde. pſallẽ me/
reamur ĩ ſpũaliũ oblatiõe votoꝝ noĩ
ei⁹. qui ẽ bñdict⁹ ĩ ſecula. ſecu. Amẽ.

Nonne deo ſub-

iecta Titul⁹ In finẽ p idi
thum pſ dd̾ Nic. Ad lr̃aꝫ
dauid fec̃ hũc pſalmũ cũ d̾ tra moab
redijt in iudeā. magis volẽs eẽ in ter
ra diuĩ cult⁹ cũ ſuo picula corpali. q̄
ĩ terra idolatrie dedita cũ viroꝝ ſuo
rũ periculo ſpũali Col. Iuxͣ vo ſpũa
lẽ intellectũ pſalm⁹ iſte exponit̃ de vi
ro iuſto qui ↄtẽptis tẽpalibus ad ce
leſtia aſpirat. q̄d bene ĩnuit hoc no/
meu idithun de q̄ in. xxxviij. pſalmo
dictũ ẽ Caſſ. Eſt eĩ ei⁹ intꝑtatio trāſ
ſiliẽs eos. i. amatores h⁹ ſeculi q̄s mi
les chrĩ ↄtẽpta mũdi voluptate trāſcẽ
dũt Hu. Eſt ergo ſenſus tituli pſal.
iſte ẽ dd̾ ꝓpħe hitus p idithun. i. pro
trāſſiliẽte In finẽ. i. ĩ chr̃m dñm qui
eſt finis ad quẽ tẽdim⁹ Intẽtio patꝫ
q̄ꝛ monet ſuo exẽplo vt ↄtẽptis tpali
bus ad eterna aſpirem⁹ Caſſ. Per
totũ hũc pſalmũ p vniuerſali pte ſā
ctoꝝ vn⁹ introducit̃ fideliũ. qui vt di
xim⁹ ſecularium vitioꝝ trāſſilitor. cum
orbẽ traꝝ plenũ ſeuis videat erron/
bus. alios pſecutores. alios hẽticos.